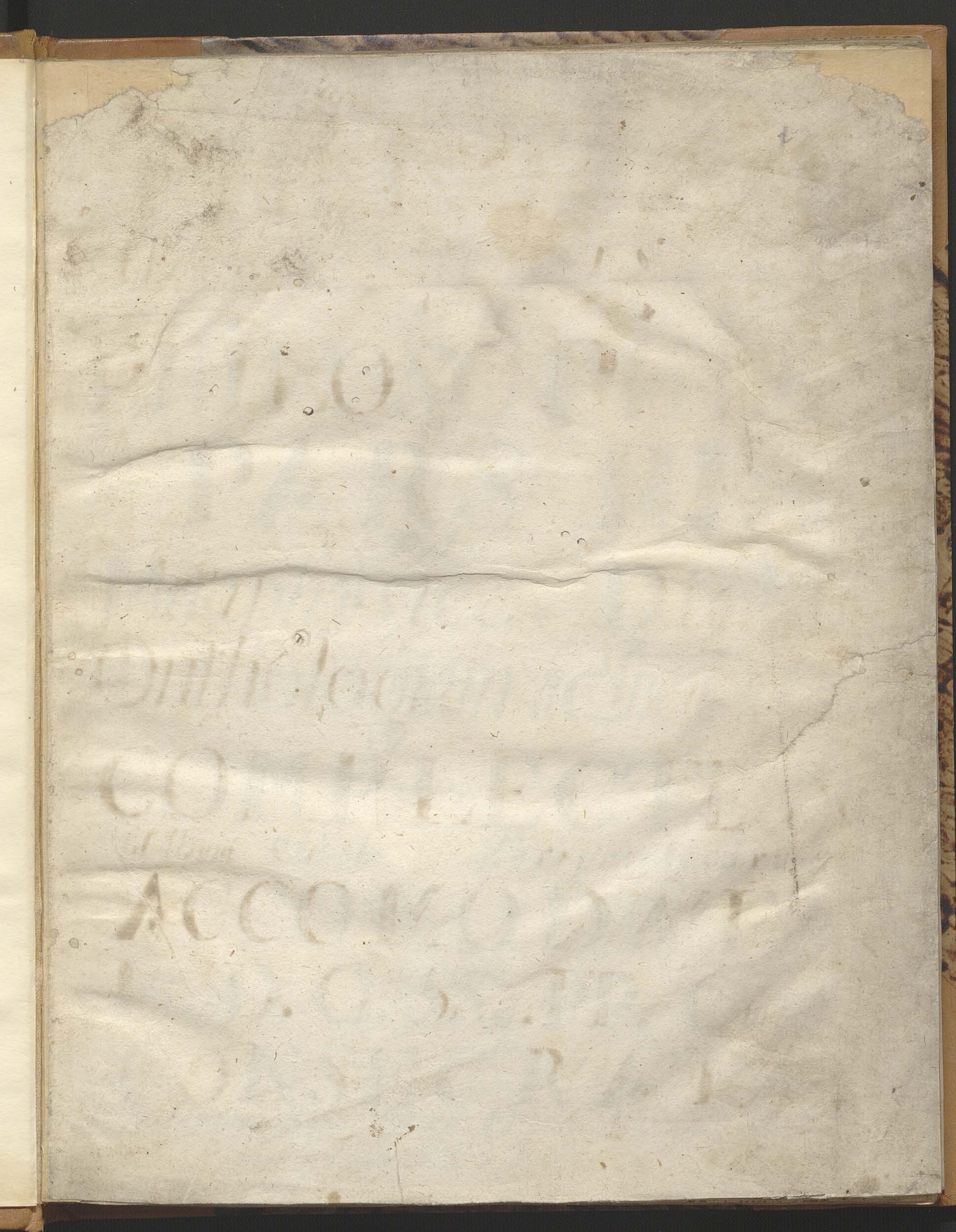


Opr. J. Wyżga 1933. Poprzednio
bez oprawy.



SCIENTIA.
Ultra Naturalis
seu
PHILOSOPHIÆ PARS III.
Vulgo
Metaphysica Dicta
Onthologiam ac Pneumatologiam
COMPLECTENS
Ad Usum Scholæ Peripateticorum
ACCOMODATA.
M. D. G. SSque. PP. Cultui
CONSECRATA.
Per Admodum Rdum Patrem Adamum HEBDA
TRADITA.

Prefatio

PRÆFATÎO

Aggredimur Deo auspice tertiã partẽ Peripateticæ Philosophiæ quæ scientia trans, sive ultra naturalis aliter Metaphysica seu post Physicas; non quidẽ ab ipso Aristotele sed ejg interpretibg dicta est. Tum ex eo quod illã Aristoteles post libros Physicorũ seu scientiã naturalem dictaverit; quid quod sit quod ad præsens ordo inversg proscriptg sit) Tũ ex eo quod hæc scientia alias scientias naturales sui objecti contemplatione longe superet dũ de rebg maxime reconditis et Physicam considerationem excedentibg nec per sensus externos aut species assequi volentibg ut de Ente ut sic de Deo &c. pertractet. Ob quod etiam Theologia naturalis imo etiam sapientia seu Scientia universalis appellatur.

Jam quo ad rem Metaphysica est: Scientia considerativa, seu speculatrix Entis depurati ab omni materia ut sic sub ratione Entis. Ex qua definitione patet quod metaphysica sit primo virtg mentis non autem Ars, v. prudentia sitg Scientia pprie talis, quia habet illationes certas veras et evidentes demonstrationes item mentis ac proprietatum ejg, cujusmodi sunt, Verum, bonũ, &c ut in RC UBAU. Tũ quia Aristoteles lib: 4 sic inquit: Est quaddã scientia quæ speculatur Ens prout est Ens. Secundo patet quod Metaphysica sit scientia pure speculativa non habet enim actus prædictos directivos ad opus, et objectũ ejg est inoperabile. Tertio quod objectũ Metaphysicæ primariũ materiale est: Ens in comuni cum omnibg suis attributis ac passionibg quod versat circa illud prout est abstractũ, ac remotũ a sensibus. Objectũ autẽ formale ejg est: ratio Entis deparati ab omni materia, seu Cognoscibilitas. Objectũ autẽ attributionis et adæquatũ est: Idem Ens prout est commune Deo et Creaturis quia hujg cognitio est

Finis

Finis intrinsecus metaphysicæ adæquatus. Istius scientiæ di-
gnitatem ac præstantiam commendat Joannes Cyparysiota
dum in permeditatione dictorum de Deo vocat illam Philosophiæ
partem pulcherimam ac præstantissimam et veluti so-
lem quendam disciplinarum, Utilitatem verò commendat
Pater Zuares in proemio suæ metaphysicæ dicendo
illam inter omnes naturales scientias primam Divinæ
ac Supernaturali Theologiæ ministrantem præcipuè et ad
Divinarum rerum cognitionem inter omnes proximè acce-
dentem Metaphysicam Aristoteles 14 libris, vel ut volunt San-
ctus Thomas et Alexander 12 conscripsit, cujus textus quod adeo
citatus ac corruptus ad nos pervenerit mirum non est quoniam dum obtem-
porum injuriam dum vero maximè ob pravas interpretationum imperitorum
emendationes ita depravatus ut ordo, perspicuitas, et rerum conne-
xio plerumque in illo desiderentur.

Recentiores prænominatam scientiam quas in partes se-
cant: quarum 1ma vocant Onthologiam, in qua
de Ente generalim ac ejus proprietatibus et attri-
butis tractatur, secundam appellant Pneumatho-
logiam, in qua de Deo Spiritibus quæstionem faci-
unt, Nonnulli tertiam partem addunt Æthiolo-
giam dictam in qua de causis Entis
agunt, Nos quia plura ad Metaphysi-
cam spectantia tum in Logica tum
in Physica explicuimus, ideo quanto
cjus opus istud absolvemus ad Phy-
sicam particularem quæ nobis
adeo commendatur animum
et studium ac calamum
translaturi illudque indu-
as partes dividemus
Et 1ma agemus de En-
te. In altera de

DEO



Pars 1ma Metaphysicæ
seu
Ontologia

De Ente ejusq attributis Principiis ac Oppositis

Hæc pars tres disputationes continebit: 1ma de Ente in comuni 2da de Ente in particulari ac ejus attributis ppiis metpcis. 3tia de Oppositis Enti

DISPUTATIO 1ma
De Ente ut sic seu in genere

Quæremq hic 1o de Essentia Metpca Entis ut sic, seu quid sit et quotuplex Ens. 2do de univocaone Entis, 3o brevissime de transcendentia Entis.

QUÆSTIO 1ma
De Essentia metaphysica Entis seu quid sit et quotuplex Ens.

Quantum ad 1mu, seu quid sit Ens seu qualem hbeat sceptu definitivu, et quidditte, ante responsione pmitto Ens ex vi vocis signi ficare videt id qd est, seu esse positivu, 2bq tn modis sumi potest 1 1mo nominalit et substantivè p nomine significante esse rei pro ut abstractu ab omni teporis differea tam psentis qm futuri qm pteriti, Petrq est ens, antixtq est Ens, Judas est Ens, 2do sumi potest participialiter et adjective p participio verbi sum significante existentia actuale rei, nec pscindente a tempore, idemq est qd exi stens vg Petrq scribens est Ens. Pmitto 2do ad psens qri de sceptu definitivo seu quid sit Ens nominalit acceptu. Pmitto 3o varios varie Ens definire. 1mo aliqdicunt: illud eē qd est oppositu nihilo et chymeræ. 2do alii illud: qd est existens actu, 3o alii illud qd est 1mu et universalissimud motivu potentiæ cognoscitivæ. 4to alii ut clarissi mus Surekocig parte 1ma Metpcæ cap: dicunt esse idem qd res sive Substāa, 5to alii comuniter esse id qd est aptu ad existere et repugnat.

DICO itaq. Ens definitive est id quod est aptum existere realiter, id est qd si existeret n involveret contradictione. 2

Ratio asserti est q hæc definitio v pōq circumscriptio competit omni et soli definito. Omni: q tam Entibq possibilibq tam successivis qm permanen tibq qm existentibq, Soli q n competit negaōbq et chymeris q n possunt existere. Tum q S. Thoās expsse definit id qd est aptu ad existere Tum hæc circumscriptio est melior aliis.

Dices praefata definitio non competit enti simpliciter seu nominaliter accepto quia non competit pure possibili. Ergo etc. consequentia patet. Ens pure possibile non est ens simpliciter. Ergo etc. Antecedens probatur. Ens pure in potentia ad existendum non est existens simpliciter sicut verbi gratia Rex in potentia non est rex simpliciter, Sanctus, Doctus, surdus in potentia non est simpliciter talis. Ergo etc. Secundo probatur consequentia. Ens pure possibile seu simpliciter tale et existens realiter nullatenus a se distinguuntur. Ergo etc. Respondeo: nego 1mi argumenti consequentiam illi antecedens praecedens de ente simpliciter seu nominaliter accepto quod etiam antecedens possit distingui. Ens pure possibile non est ens simpliciter seu non habet actualem existentiam physicam concedo, seu non habet identitatem praedicatorum suorum subdistinguo: non habet si haec identitas explicetur absolute pro statu temporis verbi gratia praesentis concedo, si explicetur conditionate aequivalenter aut negative vel sumatur praecisive nego. 2dum argumenti nego consequentiam similem huic: Causa 1ma pure potens producere effectum non est actu producens. Ergo non est causa simpliciter. Ille qui est pure in potentia ad ratiocinandum verbi gratia infans, homo non est actu ratiocinans simpliciter. Ergo non est simpliciter rationale adeoque neque homo.

Ad argumenti distinguo antecedens: Ens reale et existens nullatenus distinguuntur realiter si sumantur in eodem sensu verbi gratia absolute et ambo explicentur aequivalenter vel conditionate et negative concedo, si diversimode verbi gratia unum conditionate alterum absolute nego. Distinctionis termini ostendi possunt, tum ex infra dicendis, tum dictis in Physica de essentia et existentia.

3 Pro reliquis solvendis Nota 1mo: quod nostra entis praefata definitio non sit omnino juxta leges Dialecticas rigorosa siquidem Ens est genus supremum proinde neque habere respectu sui genus proximum et differentiam ultimam. Hinc dispositum est quare male homo definiretur esse id quod est aptum ad esse aliquid rationali non respectu hominis potest dari genus proximum scilicet animal. Item sensans male definitur per potentiam sentiendi, ratiocinans per potentiam ratiocinandi etc. Bene tamen, sicut homo, definitur esse id: quod est aptum sentire ac raciocinari, visivum quod potens est videre, ita sensitivum est id quod est potens sentire, rationale seu raciocinativum; quod est potens ratiocinari; Ens autem actu existens male definitur per potentiam existendi; quia definitio debet esse convertibilis cum suo definito, Potentia autem existendi non convertitur cum Ente actu existente. Ens tamen abstractum bene definitur per potentiam existendi quia secum convertuntur.

Nota 2do quamvis non Ens ex vi vocis idem sit quod non existens realiter non tamen Ens ex vi vocis, est id: quod existens realiter, Non Ens enim est illud quod non solum non existit realiter sed quod nec potest existere, quales sunt hy[...] [...]erd aut pure negationes. Quare pro[...] per li Ens debet intelligi vel illud: quod existit realiter vel quod potest existere licet non existat realiter sicut enim termino distributivo negativo opponitur contradictoria disjunctiva terminus vel affirmative vel, ita obiecto significato per eos terminos.

Nota 3tio qd n sit recta definitio Entis hoc: est possibile existens actu, Na definitio dbet competere omni etia possibili intra eandem Speciem hoc aute definitio n competit enti pure possibili vg Antixto qui tamen est ens simpliciter sicut et aal raonale. Cum q. gens definit per Speciem, in ista definitione possibile m. est species Entis. Prerea per ens reale n semp dbet intelligi existens actu sicut p raonale simpliciter n intelligit actu raonans, p causa causa actu producens neque sunt recte definitiones Entis est oppositu nihilo et chimerae. Ulte[riu]s et universalissimu objectu potentiae cognoscitivae q. Ama est obscura Tug. tenebre mors paupertas negaones dc n sunt chymerae et tamen n st Ens reale. Tug. negao male definiret sic: Est oppositu rei positivae v homo sic: est oppositu aali irrationali, q em lapis est talis. Ulo em definitio n competit soli Enti reali na etia negaones chymerae cognoscuntur. Tu q objectu motivu potentiae cognoscitivu est pdicatu cognsc esséa rei sicut visibile aniequit essentiae hominis. Surchocii em definitio citta tiro 1o n est melior q n competit accidenti Physico absoluto et modali q dari in Physica particulari dicemus.

Nota 4to quod potentia seu aptitudo ad existendu n est respectu Entis pdicatu superig sed nonnisi convertibile cu Ente sicut sensitivu hominis et rationale sunt convertibilia.

Quantu ad 2du quotuplex est Ens? Imo aliud est nominale et bstanticu, aliud participiale et verbale s adjectivu ut supra diximg, 2do aliud e pure possibile, qd n existit actu pt tn existere, aliud actu existens qd est extra causas illudq v necessariu moralit Physice, v Metaphysice v contingens. 3o aliud est Ens a se seu increatu quale est Deg, aliud Ens ab alio, seu creatu quale est creatura. 4to. Aliud est Ens p se, seu substaale, v Substaa, aliud est accidentale seu in alio v accidens. Prerea dividit Ens in alias species scilicet in materiale, et immateriale seu spirituale mutabile et immutabile naturale et supernaturale. Addo qd divisio Entis in Ens reale et Ens raonis, seu fictitiu, ite in positivu et negativu Ite in possibile et impossibile non est divisio Entis realis d Ens latissime sumpti in vulgari modo loquendi. 5

QUAESTIO 2da
De univocatione Entis

Quaerit hic an Ens generice sumptu illudq nominale sit univocu respectu suoru inferioru? ante resolutione sciendu 1o quid sit univocum quid analogu et dictis tu in Dialectica tiro 40 tu in Logica 443 6

Sciendū 1º n' qri hic de Ente latissimè supto put extendit ad Entia negativa et rationis. nā de his Ens impprie dicit. sicut esse hois de hoie picto. Sed qrit de ente reali abstracto, utrū scilicet possit ita univocè pdicari de ejs speciebs inferioribs tū imediatis tū mediatis vg Deo creatura substāa accidente, sicut anima pdicant de hoie bruto, seu qrit utrū ceptg definitivs Entis genericè suptg hic: potens aptū s n' repugnans ad existere univoce an nonnisi analogicè illis spectat. Sciendū 2º. quod univocaō sᵖlicit potest accipi et alia est Physica objectiva, q. ɔsisit in eo qd aliqua sint sibi æqualia in aliqua pfectione entitativa Physica sic conveniunt deux illa q sunt ejsd speciei Physicæ, alia est univocaō Logica seu intentionalis: q est in re ceptg mentis v vox exprimens raōne seu pdicatū cmune pluribs et non exprimens eorūd diversittē. quale est vg aāl respectu Petri et Leonis, Ad qsitū respondent alii affirmative ut Zuares Seneri Arriaga Scotistæ nominales &c Alii negative: ut Thomistæ cpluresq les clarissimg em Surchocig negat ens esse univocū sed in aliis fundamentis q. scilicet accidens dicitūn esse Ens sed tantū modū Entis &a Quos.

7 Dico. Ens ut sic genericè suptū est univocū respectu Dei et creatæ substantiæ accidentis, seu Deg et creata sub hoc conceptu Entis conveniunt univoce puta univocaōne Logica.

Ratio est Illud est univocū cujg ceptg abstractg exprimit raōne cmune pluribg et eande in pluribg sed Entis ceptg est talis Er: &c jor patet ab inductione de aāli respectu hois et bruti de substaā respectu Dei et lapidis et aliorū univocorū; Nor pbat Conceptg Entis ut sic abstracte supti exprimit aptitudine seu potentiā n' repugnantiā ad existere pdicabile de Deo et creatura accidente et sbtāa nec exprimit diversittē objectivā ex parte actg q est int Deū et creatā Er &c cseqna dª patet q. illud cmune pluribg qd est pdicabile de pluribg Ergo si ceptg entis ut sic exprimit aptitudine ad existere realit pdicabile de Deo et creata. tū exprimit raōne cmune pluribg, 2da em cseqna ligt q. n' exprimere clarè diversittē alicujs pfectionis repertæ in pluribg est exprimere raōne eande in pluribg negaō enim diversittis infert oīmodā convenientiā. Ans: itaq pbat: quoad 1mū Potentia m seu aptitudo ad existere realit pcisive et abstracte supta est pdicabilis et quide eode modo de Deo et creata, sicut m. creata pt existere nec involvit ɔtradictione in existendo, ita Deg &c. Ide Ans et quo ad 2dū pbat p qd em urgeri potest ɔtra responsiones quas hic adversarii obtrudunt, a pari sic: etiasi hoo et brutū v Deg et creata hbeant diversittē objectivā specificā tn li, aāl v li sbtāa est univocū respectu eorunde q. n' exprimit hanc diversittē ex parte actg Ergo em &c Et ratio est quia univocaōni Logicæ pse tm, nōn obest diversitas objectiva dū hoc n' exprimit nec apparet ex parte actg. Porro raō aptitudinis ad existere realit p ceptū abstractū significata, hanc diversittē n' exprimit q. hic ceptg attingit oia entia solū relate ad cnotata cmunia oibg Entibus

Non autem

Non aūt ad ɔnotta ppria pticularibꝫ entibꝫ s. ī discernendo unū ab alio aliosq̄ n̄ eet ɔceptꝫ Entis ut sic sed entis in specie seu contracti ad Speciem.

Confirmatʒ ulterioribꝫ verittibꝫ de vivente ut lib 2 Causa ut sic actu vitali ut sic de quest univoca licet sub se diversissima ɔtineant Inferiora nā rāo ɔmunis ptabellis abstrahi alias vix darent aliqua univoca. Confirmatʒ 2do objectū Scīæ et demonstrāonis dbet eē univocū sed Ens est objectū Scīæ scilicet metaphcæ Ergo dbet eē univocū ɔfirmatʒ 3o mediꝫ tminꝫ in syllogismo dbet eē univocꝫ, sed Ens ut sic pt poni pro medio termino. ſor ostenditʒ alias iste syllogismꝫ hbens mediū tminū æquivocū ɔcluderet: ōis Canis latrat, d aliqd sydꝫ est canis Ergo latrat, v hbens mediū analogū: ōe sanū currit d medicina ē sana Ergo currit, nec em declaratʒ in isto syllogismo nullū ens est nil d ōis bstāa ē Ens Ergo nulla bstāa ē nihil, Confirmatʒ 4to Ens possibile ɔrisivè tale ɔvenit in eadē significaōne tā Deo qm ōibꝫ Creaturis, d eē possibile et eē nominale st idē, si m. Ens sumeret participialit seqꝫ eet dicendʒ Ergo &c. ſor patet quia neqꝫ Deꝫ neqꝫ creatæ dicit quid impossibile, Ergo &c.

Objicitʒ Si Ens reale ut sic esset univocū vꝫ respective Dei et Creatæ tc creata esset æqualit ens sicut et Deꝫ d hoc n̄ Ergo &c. Nor pbatʒ Deꝫ et creata nullā pporcionē int se et similitudinē dicunt nec secū ɔveniunt: Nā S: Michaelis dicit: Quis ut Deꝫ Tū q. Deꝫ Creata st sibi opposita ɔtradictoriæ Tū q. 2do Finiti ad infinitū nulla proporcio Tū q. 3o nil pt eē ɔmune Deo et creatæ, Creata m. 2dʒ oēm raonē sibi identicā est Ens p participaōnē limittū dpendens a Deo, Deꝫ aūt est Ens a se illimitatꝫ independens Ergo &c. Rso retorquendo de aāli ut sic bstāa Cāa et aliis univocis de qbꝫ supra in pbaonibꝫ ɔclusionis, Directe distinguo Antecedens &c tc Deꝫ et Creata esset æqualit ens, si differentiæ entis spectentʒ et ens sumat specificè ɔtracte Nego, ſorē si Ens 2dꝫ se genericè absolutè et simplicit sumatʒ scilicet ut abstractū ac pcisū a differentiis ɔcedo, ſorē similit distincta Nore Nego ɔsequentiā. Distinctio illustranda in paritatibꝫ p retorsionē datis ad pbaonē Noris Imā Rso distinguendo similibꝫ tminis si ens 2dʒ differentias et ista scilicet Deꝫ et creata 2dū pprias raōnes spectentʒ ɔcedo, si 2dʒ ɔmunē raonē ɔsiderentʒ Nego vel sic distinguendʒ Deꝫ et creata nullā dicunt similitudinē ɔvenientiā &c in statu reali objectivo ac supposito psonali transeat nā in genesi dicit: Faciamꝫ hnē ad imaginē et similitudinē nostrā! Nulla dicunt pporcionē similitudinē &c in pposicione simplici statuꝫ formali intentionali subdistinguo ut supra, v sic dif ɔceptꝫ pticulares et sibi pprios exprimantʒ ɔcedo, si p ɔceptū ɔmune genericū pcisivū quali est vꝫ ens ut sic s capax existentiæ realis Nego distinctio illustratʒ p retorsiones vꝫ p aāl, nā ēm hoō et brutū videntʒ sibi opponi ɔtradictoriè Saltē arguitive et tn ɔveniunt univoce n̄ in ea raōne particulari in qua sibi opponuntʒ d in alia raōne ɔmuni scilicet in ratione aālis. Quinimo ēm ɔtradictoria formalia licet sumè in aliis disconveniant ɔveniunt tn in raōne ɔtradictoriæ formalis, ita Deꝫ et creata bstāa et accidens &c &c similit et reliqua expedienda, ut illud: finiti ad infinitū nulla pporcio in raone particulari, ppria infinito et finito, ɔcedendo, in raone aliqua ɔmuni vꝫ Entis creaturæ substantiæ negando. Addo quod ratio entis 2dū se absolute abstracte et genericè spectati ɔmunis Deo et creaturis

neqꝫ est quid

neq est quid limitatu neq illimitatu neq dependens a Deo neq independens neq fi
nitu neq infinitu, neq creatu nec increatu q. ab his omnibus abstrahit ac prae=
scindit. Nonnulli etia dicunt qd ista n sunt stricte differentiae Entis si=
cut rationale animalis sed potius tantum modi caeteru et ab his praescin=
dit quanquam et differentiae non sunt proprie et formaliter Entia sed tan
tum partes Entis inspletae ut rationale hominis.

9 Dices etiamsi Ens secundu se genericè abstractè sumat tamen Deg
et Creatura non sunt aequaliter Ens. Er de Ans pbat. ratio Entis sic sum
pti non est eade in Deo et creatura sed diversa nec eodem modo avenit
Deo et Creatae Er de Ans pbat 1o Rao entis ut abstracta ab inferioribus
est eade ut vero stracta p differentias est diversa 2do Rao entis Deo con
venit proprie et primario. Nam Ens significat omnia entia, Creatae vero
impropriè, ita sicut ratio sani convenit medicinae arteriae et homini, hic
etiam convenit ut subjecto medicinae ut causae arteriae ut signo, Deus
enim est Causa omnium entium Creatura vero effectus.

Rso praemissis solidis retorsionibus de animali substantia causa de
Nego Amu et 2du Ans 1ma pbaone distinguo ratio stracta ad diffe
rentias est diversa et haec diversitas relucet in conceptu communi En
tis qui est esse capax existentiae realis Nego, et non relucet neq signi
ficat eode modo seu potius Nomine Entis concedo Ans et Nego seqa
ac dico ut dixi quod hoc non obest. Ad 2dam probatonem
respondeo distinguendo: Ens significat omnia entia praecisive
Concedo Enunciative Nego si enim Ens neque affirmat neque
Negat sed solum repraesentat objecta ad connotata comunia
Dico ulterius quod ratio entis abstracta a differentiis propriè
convenit Deo ac Creaturis et eodem modo neque in praedicatione
illius apparet ulla diversitas. Ad paritatem allatam disparitas est
quia ratio sani ita diversimode convenit homini medicinae et arteriae
et praedicatur de illis ut simul haec diversitas in ipso conceptu commu=
ni sanitatis relucet et exprimat. Proinde si sanu respectu
horum sub hac ratione: est analogu non univocu. Econtra in conce
ptu communi Entis nulla relucet diversitas, praescindit enim et
ab esse causae et effectus. Quanquam causa et effectus possunt
secum convenire in aliqua ratione univoce ut in ratione viven
tis substantiae &c Sanitas enim proprie convenit homini cui inest
tanquam subjecto, Medicinae aute quia inest tantum virtualiter
proinde non convenit simpliciter. Jam autem esse aptum ad
existere tam Deo creaturae vere realiter inest et convenit et non
praecise virtualiter.

10 Pro reliquis nota 1o quod etiam si sanum respectu tan
tum aliquorum suorum inferiorum ut respectu tantum hominum
est univocum imo ipsa analoga et aequivoca ut canis et canis

Gallus et gallus

Gallus et gallus se possunt convenire in ratione aliqua generica ut viventis
Nota 2do Dum Sanctus Dyonisius dicit: Deus non est Ens, sed super Ens, non negat de Deo rationem entis simpliciter sed dicit quod Deus est non solum ens sed etiam superens. Sicut etiam dum Sancti Patres dicunt quod Deus non est substantia sed supersubstantia loquuntur appreciative positive non exclusive. Pariter dum Sancti Patres inquiunt praesertim Augustinus: creaturas esse potius non entia, loquuntur in sensu morali quod saltem moraliter creatae plus de nihilo participant, quam de Ente ut pote imperfectissime, vel etiam Creaturas esse non Ens comparate ad Deum quia scilicet non est tale Ens in specie, creata quale est Deus qui est ens a se.
Nota 3o dum Aristoteles 7 metaphysicorum capite 4 et Sanctus Thomas dicunt: quod Ens non dicatur univoce sed quemadmodum sanum. Item capite 1mo, Ens non convenire substantiae et accidenti univoce, vel non accipit ens generice abstracte et praecisive, quo modo est solum univocum sed specifice et restricte, prout hoc est quid et substantia vel si accipit praecisive, tunc non ad connotata communia cognitum sed ad connotata pluribus propria eaque diversa, vel etiam loquitur de ente latissime sumpto prout est commune enti reali et rationis ac negationibus non loquitur autem de ente reali simpliciter tali: Fundamentum istius explicationis est, quia dicit ipse Aristoteles: sed hoc quomodocunque quis velit dicere parum refert. Tum quia alias nulla darentur univoca. Hinc etiam idem dum negat accidens esse Ens loquitur comparate ad substantiam propter magnum hujus excessum sicut comparando unum ens Physicum cum alio longe perfectiore dicimus illud nihil esse respectu istius.
Nota 4 quod licet Ens sit genus respectu Dei quidquid sit quod huic plurimi praesertim in Theologia inficias eant Deus enim definitur: esse Ens a se Unde dum Sanctus Thomas dicit parte 1ma quaestione 3tia articulo quod Deus non potest contineri sub aliquo genere dicit quod respectu Dei non detur genus remotum datur tamen proximum, vel quod non detur genus tale quod intra speciem talis entis scilicet Dei contineat plura individua non enim dantur plures Dii datur tamen genus continens unicum individuum Unde alteratis dici potest quod Deus sit species entis non quidem praedicabilis de pluribus et multiplicabilis de specie [illegible] neri,

Quales

Quales species admittunt ipsi Thomistæ in angelis. De ratione etiam speciei sed tantum creatæ est habere plura individua. Item, esse de iis prædicabilem, non tamen de ratione speciei increatæ qua lis est Deus. imo etiam censendu est quod li Ens sit universale re spectu Dei et creaturæ et quod in actuali prædicatione retineat su am universalitatem. Si dixerit Ergo li Deus est ens æquiva lenter huic propositioni Deus est aliquod Ens sed hoc non Ergo &c. Minor probatur, si &c tunc per conversionem deberet esse vera et hæc propositio aliqd ens est Deus sed hoc non Ergo &c. Nor pbat q. alias hæc esset vera: omne Ens est Deus; sequela pbat. Istæ ppo sitiones: aliquod Ens est Deus, omne ens est Deus sunt subalternæ et una illarum est vera et sunt in materia necessaria Ergo si &c.

Confirmat quia quoties ppositionu subalternaru vera est una toties et altera debet esse talis ut patet in his ppositionibus omnino subalternis. Omnis homo est animal, aliquis homo est animal.

Rso enim transmisso antecedente penultimi argmti q. ob defectu quantitatis ex parte pdicati non sunt subalternæ stricte sed de lege tantu nego ssequentia ejq pbatione distinguo: quoties ppnu subalternaru habentium pdicatu æque v magis late patens qm subjectu una est vera in materia necessaria toties et altera est talis, transeat q. sola currit de subalternis affirmativis n negativis quoties ppositionu subalternaru habentiu pdi catu singulare v minus late patens nego ans et ssequentia; Sic ista propositio particularis: aliqd aal est homo etiamsi est vera quia tn est de pdicato minus late patente, qm subjectum proinde non sequit hanc illius subal ternam universale esse vera omne aal est homo tanto magis est di cendu, ide dicendu de illis proposionibus q. hbent pdicata singulare ut iste omnis homo est Petrus.

Nota ultima signu cognoscendi aliqua ee univoca in aliqua ratione est qdo illi quo ad aliqm ratione spectatis simpliciter et sine ullo addito spe tit scepta definitivo ejsde rationis et in nullo immutatg, vel qdo aliquod pdicatu ex eadem ratione dicitur de inferioribus tunc enim quo ad hoc pdicatu ex ead ratione dicit, et conveniunt secum univoce se cus dicendum de analogis et æquivocis.

Adverte qd du clarissimus vir Surchocias ex ee Ens n dicit Univocum respectu substantiæ et accidentis quia accidens nondi cit esse sed modum Entis cui contrarium infra ostendetur. Idem item dicit neq respectu Dei et creaturæ esse idem ens univocum nescio ob qm ratione Deum in sua Cathegoria data in Dialectica Enti tanqua Supremo generi subjecit et collocavit cum supre mum genus suis inferioribus univoce n analogice conve nire debent.

Quæstio 3tia

Quæstio 3tia

De Transcendentia Entis.

Duo hoc loci inquiri solent 1mo an Ens transcendat suas differentias: 2do an Differentiæ transcendant Ens: Sed quoniã istud in novela restauratione studii Philosophici per Admodum Reverendum Patrem nostrum Ignatium vice comitem probata, seu in Elencho quæstionum Philosophicarum toti Provinciæ currenti annô Roma dato non reperitur ut potè minoris momenti; proinde saltim brevissime de eo innuemus notitiæ nimirum terminorum habendæ gratiâ.

Quantum ad utrumq; an Ens transcendat suas differentias inferiores, et differentiæ utrũ transcendant Ens: Sciendum est 1mo: quod transcendere alterum idẽ significat ex placito Philosophorum: quod identificari alteri, includere alterũ. Unde sicut identitas, inclusio, Alia est realis alia raõnis ita transcendentia. Non quærit itaq; de transcendentia reali namquoniam Ens est universale proinde debet realiter identificari suis inferioribq et inferiora illi. Sed quæritur de identitate raõnis utrum Ens abstractum, ita identificet seu includatur formaliter et per rationem suis inferioribus, ut nec differentiæ possint per rationẽ præscindi ab Ente, nec Ens a differentiis. Sciendũ 2do ut notat Pater Ulloa quod præcisio et distinctio formalis dupliciter potest sumi, vel primo pro distinctione formali latius tali, seu rationis raciotinantis aut raciocinato quæ est apparentia uniq; instar plurium, Vel 2do pro distinctione formali stricte tali, quæ ad mutuam subsistendi consequentiam, seu quando ex vi unius precise alicujq cognitionis intellectq non habet sufficientem claritatem ad inferendũ et judicandum affirmative vel negative aliud, et sic ex vi hujq precise cognitionis; animal, non possum affirmare nec inferre: Rationale. Ex hac autem: Homo. possum.

Sciendũ 3tio quod Differentiæ Entis, aliæ sunt im̃ediatæ quæ Ens im̃ediate dividunt, quales sunt asseitas abalietas perseitas &c. Aliæ mediatæ quæ mediate Ens dividunt, seu quæ continent sub illis im̃ediatis et illas im̃ediate dividunt quales sunt animalitas corporeitas sensibilitas rationalitas.

12. Certum itaq sit 1mo Quod ratio Entis abstracte non concrete sumpti proscindat formalit ab oibq suis differentiis adeoq n transcendat formaliter suas differentias. Ratio est quia conceptq Entis ita ɔfusq est, ut ex vi illiq soliq non possit intellectq tā affirmative quam negative inferre res aliquas inparticulari siquidem nulla est hoc consequentia: Datur Ens; Ergo datur Corpq. Item Datur Ens: Ergo non dat Corpq. Tum quia ratio vg animalis potest proscindi a suis differentiis juxta omnes Ergo etiā ratio Entis quamvis connotata ejq omnibq Entibq communia sint indistincta realiter, licet non formaliter ab ipso Ente non omnes enim proprietates Dei nec omnia connotata debent esse realiter distincta ab ipsa re ut Cognoscibilitas existeā capacitas ad existere et alia

13 Certum sit 2do: Quod Differentiæ non transcendant Ens reale formaliter in hoc sensu quod possint distingui ab illo et prescindi distinctione sumpta ꝯ apperentia unius instar plurium. Et ratio est: nā vg Ens per se seu species substantiæ est totum Metaphysicū, proinde genq vg Ens, Differentia autem scilicet perseitas debent esse partes Metaphysicè constituentes hoc totū seu harū species, adeoq illæ partes debent inter se distingui saltem distinctione tali formaliter, cum nequeant realiter alias etiā totum Metaphysicū formale non esset majus sua parte nec realiter nec formaliter. Nam etiā Differentia vg perseitas diceret et includeret ista duo: scilicet Perseitatem et Ens sicut ipsum totum seu species substantiæ. Tum quia si differentia vg perseitas includeret formaliter in se Ens, tunc substantia nōn differret formaliter ab accidente, adeoq Differentia non esset differentia Nam potius conveniret substantia cū accidente.

14 Certum sit 3tio Quod Differentiæ tam immediatæ quād mediatæ transcendant formaliter Ens seu identificent formaliter Enti, quo ad mutuam subsistendi consequentiam et hoc sensu non proscindunt formaliter ab Ente, Et ratio est quia intellectq habita cogniōne differentiæ vg rationalis Perseitatis &c potest affirmare Ens et inferre sic: est rationale Ergo est Ens. Alias enim differentia scilicet li: rationale, confunderet speciem, scilicet hominem cum himera et nihilo, si intellectq habita hac cogniōne: rationale non dignosceret si illud sit Ens reale an himera; Tamen differentia debet Ens facere formaliter differre ab himera et nihilo adeoq debet in se habere id per quod res differat a non Ente.

Nota 1mo Quod terminus differentialis vg perseitas non includit in se formale alium terminum, vg Ens hoc sensu, quasi isti termini non sunt duo sed idem formaliter, nec apparent instar plurium. Unus tamen hic terminus scilicet differentialis habet sufficientem claritatem ut intellectus ex illo inferat Ens, adeoq hoc sensu non praescindit formaliter, id est perseitas non dicit formaliter Ens quo ad inclusionem formalem intrinsecam, sed dicit quo ad illationem.

Nota 2do Quod Distinctio formalis quo ad inclusionem seu potius exclusionem sit mutua, non tamen distinctio formalis quo ad mutuam subsistendi consequentiam. Unde quamvis ab Ente sicut a genere non valet consequentia ad differentiam vel speciem, valet tamen a differentia vel specie ad Ens reale seu genus.

DISPUTATIO 2da

De Ente in Particulari ejusq attributis ac principiis Metaphysicis

QUAESTIO 1ma

De Ente in Particulari

Quoniam numero 5to diximus Ens dividi in Possibile et actu existens. In substantiale et accidentale, inde de his erit praesens quaestio singulis paragraphis distincta. De Ente enim a se scilicet de Deo secunda parte agetur.

§. 1mus.

De Ente Possibili.

Quaeremus hic 1mo an detur possibilitas intrinseca Creaturarum, an vero nisi extrinseca? 2do Quid non sit hoc Possibilitas Creaturarum? 3tio Quid sit eadem Possibilitas.

ARTICULUS 1mus

An detur Possibilitas intrinseca Creaturarum?

Per Possibile conformiter ad Aristotelem communiter intelligitur id: quod potest existere seu non dicit repugnantiam ad existendum. Nam et Suares disputatione 42 Metaphysica 15
Sectione 3tia numero 9 Aristotelica hic definitione explicans

dicit

dicit: Possibile est id; ex quo in actu posito nihil sequitur impossibile
Dupliciter autem Possibile considerari potest vel subjective et materialiter, pro subjecto quod non repugnat ad existere. Vel formaliter pro ipsa forma: vi cujus subjectum denominatur potens ad existere, et hoc dicitur possibilitas Dei.

16 Jam Possibile aliud est Possibile metaphysicè supernaturaliter quod Divinitus. Aliud Physicè naturaliter quod circa miraculum. Aliud moraliter quod absq. prudenti in contra ratione potest existere. Item aliud pure possibile quod non existit actu potest tamen existere vg alter mundus. Aliud n̄ pure possibile, seu actuatum quod potest existere et actu existit vg hoc schola. Aliud possibile precisive tale quod potest existere prascindendo ab eo an existat, an non? seu de quo loquimur per propositiones neq affirmantes, neq negantes existentiā v non existentiā. Nonnulli verò dividunt possibilitatem Creaturarū et aliā dicunt esse. Causalem activā extrinsecā mediatā, quæ est ipsa virtus causæ, causa identificata et talem dicunt esse potentiam Divinā, Aliam autem possibilitatem formalem passivā intrinsecā et imediatā, quæ sit identificata ipsi rei possibili non absimiliter ac in Logica diximus de verificativo Propositionū de futuris ubi assignavimus aliā esse futuritionem causalem activā extrinsecam, aliā formalē passivā intrinsecā. Pari enim modo etiam Præteritio imo et existentia et essentia rei potest dividi, quod bene notandum pro retorsionibus ac illustrationibus hic dandis.

17 Jam disquiritur inter Authores an hoc Possibilitas seu forma denominans intrinsecè rem Possibilem, sit aliquid intrinsecum ipsi rei possibili? an tantum aliquid extrinsecū? Porro non quærit hic de Possibilitate Dei, quia cum Deus non habeat sui causam proinde debet habere possibilitatem sibi identicam et intrinsecā, sed de Possibilitate Creaturarum. Item non quæritur hic de Possibilitate actuata quia passim admittitur quod sit ipse terminus, sed de Possibilitate pura vel præcisive tali. Item non quæritur de Possibilitate pura ut est talis concretè vel formaliter prout scilicet hoc denominatio pro forma dicit negationem existentiæ, Pro subjecto verò: Ens possibile Nam hoc pendet ab infra dicendis ubi quæretur in quo negationes consistant, sed quæritur de ipsa possibilitate a qua Ens denominatur intrinsece Possibile et quæ verificat hanc propositionem: Creatura est Possibilis.

Hanc itaq possibil

10

Hanc itaq possibilitte intrinsecā Isquirdo Albertus Thomi sta ese statuunt in aliquo positivo abusivo, actuali abæter no, distincto a Deo, seu dicunt illā ee: ens actu existens actualitte essed n existentiæ. Scotistæ verò cū aliis hanc possibilitte volunt ese aligd: diminutū, resultans ex intel lectu Divino, hbens ee suū abætnū et mediū int ens reale et raōnis. Alii vero ut Capreolg, Fonseca Martynes &c hanc possiblitē ɔstituunt in negativo scilicet vel in mera repugnātiā pdicatorū, v in negaōne ɔtigentis existentiæ, Alii aūt ut Espasa Curtadg &c dicunt: esse illā solā tantū oipoteām Divinā. 18

Ideo aūt pfati Authores, has entittes abætnas ɔfingunt et possibilittē dicunt ee oipoteā Divinā, ut istig vg ppnis: Creata est possibilis q dicit ee ætnæ veritt̄is, objectū verificativū abætnō et necessariū ostendant, supponunt m. qd dicta ppōo et similes de rebg creatis tendant in sensu absoluto positivō affirmativō et p statu, pinde, et objectū illig volunt ee absolutū positivū abætnō qd illā ppnē verificet Creata enī n existente. Nos tamen censebimg ɔformit ad dicta tū in Lgica, tū in Physica de existēa qd ista ppoo licet quo ad tminorū apparentiā videat ee absoluta positiva tn ē ɐqvalent ɔdionata et negativa ɐqvalens huic: Creata si existeret n involveret ɔtradictionē, K quia enim tendit n p statu de ampliatione aut alienaōne ita ut li est hbeat vim copulæ n vim tminis v huic negativæ: Creata n implicat, sicut et hesterna ē pterita, crastina futura &c Et raō hujg est ut enī tū in Lgica tū in Physica diximg qd hæc ppōo est ætnæ veritt̄is. Si aūt tenderit in sensu absoluto p statu nec explicaret ɔdionate esset falsa q enunciaret actualē identitte possibilitt̄is cū existentiā adeoq et actualē existēā q tn n datur hæc eqd vox: est, in ppne cathegorica semp significat actualē identitt̄is existēā, nec certo retinet vim verbi ad aliqdō copulæ, Unde istig ppnes: hōo est aāl raōle, sensg est qd te qdo existit v si existeret. Porro notandū est diligenter qd ad veritte ppnis ɔdionatæ n reqrit ut objectū illius

verificaretur actu absolute et p statut det alias ista ppo Xti Dni esset falsa: Si in Tiro et Sidone facta fuissent virtutes hę, pride in cinere et cilicio pœnitentiam egissent, sigd illa versio Tyriorum nec fuit nec est facta e pog requis ut casu quo purificaret conditio purificet et condionatum his psitis

20 **Dico** Præter omnipotentiam Divinam tanqm possibilitatem extrinsecam activam creaturarum admittenda e possibilitas passiva formalis intrinseca et immediata earundem.

Ratio conclusionis est 1mo: sola oipotea Dva n e tota rão formalis s forma adequata intrinseca denñaonis istg: Creata e possibilis v Antixstg Erbe Ans pbat Ex una pte sola oipotea Diva n est tota rão formalis, seu forma intrinseca adeqata istius denominaonis: Creata e pducibilis v Creata existens e possibilis, vel hec hoc est Petrg, v Creata est existens v Pterita de Greca. Ans patet, q. creata pducibilis dc denñat a forma sibi identica scilt a capacitte ad pduci, existens vero ab existea sibi intrinseca, Petrg a Petreitte, iscqua em manifesta Nal possibilitas, pducibilitas, existea, dc identifi cant sibi realit adequate adeoq sicut existea formalis intrinseca passiva creatę distinguitur ab oipotea Dva, ita et possibilitas. Ex alta pte si oipotea Dva eet tota rão formalis de tc concepta definitivq oipotea Dvę yhic. est potea ad oia possibilia n bisteret. d hoc non Erbe sequela joris pbat q. P fatq concepty definiret oipotea Dva ad illa ipsa sigd definiret illa in ordine ad possibilia q t oppositos sunt ipsa oipotea Dva adeoq hic concepty n eet rectg q. significaret id li potea ad oia q ipsa potest, qdem spetit ipsi potea Petrina et illa oia pt q potest.

21 Ratio est 2do q. qdo Deg cognoscit aliqd ee possibile vgalterum mundum ee a se pducibile tc certe n cognoscit se ipsu per suam oipoteam, alias n cognosceret id qd est pducibile sigd Deg et oipotea esg n e pducibilis, et n cognoscit aliqd a se distinctum qd est pducibile sed hoc est possibilitas vel passiva vg alterig mundi Ergo hec possibilitas est distincta a deo et esg oipotea

Firmat̃ conclusio 1mo si oipotea eet simpliciter possibilitas creaturarum absq ullo addito, tc eadem oipotea eet etiam essea formalis peccati v.g. mendacii v blasfemii, aut etiam eet ablicitas creatae &c. Nam ita essea rerum st necessario sicut et possibilitates, et sicut p opposites ideo possibilitas creaturarum identificat oipotea Dia q. alias n existeret necessario, ita etiam et essea creaturarum, qd tn dici neqt nam sicut apud opposites absq ullo addito oipotea Dia dicit ee possibilitas passiva creaturarum ita eadem oipotea poet dici ee etiam essea formalis creaturarum adeoq et peccati. 22

Firmat̃ 2do si pt oipotea Diam nulla eet possibilitas passiva creaturarum tc creatae ab oipotea Dia n possent denominari intrinsece possibiles. dum m. adversarii negant possibilitate intrinseca, passiva, negant etiam capacitate tenente se ex pte earum; oipotea am Dia n ea capacitas intrinseca earund ad hoc ut denent intrinsece possibiles, alias creata oipotea Dia eet et subjectum, et forma hujus denaonis: creata est possibilis, atq sic oipotea Dia poet appellari ee: creata possibilis.

Firmat 3o juxta adversarios etiam haec ppositio: alter mundus possibilis n existit, dbret ee falsa q. p illos alter mundus possibilis e oipotea Dia adeoq ppositio diceret in re oipotea Dia n existere, unde eet falsissima.

Firmat 4to de oipotea Dia seu de possibilitate formali creatae verificat qd sit pducibilis q de ipsa pducibilitate verificat qd sit pducibilis certe m. dum Petrus pducit pducit illigati qua pducibilitas sicut dum pducit mugibile pducit mugibilitas ejus intrinseca Ergo pducit et possibilitas pducibilitas, m. et possibilitas idem st omnino.

Adde si oipotea Dia eet possibilitas denans creatas possibiles intrinsece tc eadem oipotea Dia eet etiam impossibilitas intrinseca passiva formalis himerata et denans illas intrinsece possibiles.

23 Objicitur si ultra oipotea Dva admittenda eet possiblitas formalis intrinseca passiva creatarū tc Deg se solo n eset oipotens hoc n admittet ... nec illud segla ... gdo ad qmlibet rerū producendarū regret em intrinseca rerū possiblitas tc Deus n eet splete oipotens d si ultra &c tc &c &c.

Firmat ... ex hac sentea segret nil creati q qlibet educeret res ex sua possibilitte hoc falsu &c Rso retorqndo de possibilitte actuata creaturarū v de existea formali intrinseca illarū. Directe nego 1mā Jorem, 2dā distinguo: gdo regreret intrinseca rei possibilitas tanqm causa et sprincipiū aliqd tc &c pmitto, regreret tanqm aliqs tming cui Deg poet benefacere illudq ex nihilo extrahere tc &c nego jorē siilit distinctā nore nego sequā et dico qd Deg e splete potens vg destruere rē qmvis p priori regrat existea ejg rei, ... sicut e spleto misericors qmvis p priori regrat miser cui benefaciat.

Ad sfirmaone dico negando seqla, nā res n educit neq generat ex sua possibilitte tanqm ex bjecto aliqu physice pexistente neq em possibilitas e tale bjectu pt tn dici qd educat hoc sensu qd res antegm actu existat dicit prig possibilis ee et n repugnare et nil esse, qd em spetit entibg stricte creatis.

24 Urgebis Ultra oipotea Dva ad productione rei n regrit possibilitas rei em tanqm tming &c &c Ans pbat gdo oipotea Dva e tota et adaquata sufficientia creatis ad existere et produci tc &c d defacto ita &c &c Rso retorqndo de possibilitte actuata existea essea &c Directe nego 1mū Ans 2dū distinguo gdo oipotea Dva e se sola tota sufficientia creatis ad existere, sufficientia inqm extrinseca causalis tc &c nego jore, e sufficientia adequata intrinseca formalis s ad denñanel tc &c pmitto jore siilit distincta nore nego sega ac dico: qd oipotea Dva n e sufficientia formalis

adequata creatis ad existere et forte non nisi causalis extrinseca et talis.

Instabis sola omnipotentia Divina est tota sufficientia adequata intrinseca formalis creaturis ad existendum. Antecedens probatur: quod est prima 25
et ultima ratio, primo et ultimo resolutoria possibilitatis alicujus rei ut quare Antichristus est possibilis illud est tota sufficientia intrinseca formalis sed sola omnipotentia est talis ergo.
Minor patet nam ad istam interrogationem cur modo Antichristus est possibilis primo et ultimo respondetur quia Deus est omnipotens et potest illud producere. Respondeo omissis supra retorsionibus nego consequens argumenti antecedens, ideo distinguo primam: quod est prima et ultima ratio formalis ac identica immediata possibilitatis alicujus rei illud est etc. transeat, quod est prima et ultima ratio causalis arguitiva seu illativa arguitive possibilitatis alicujus rei illud etc.
nego primam subsumptum distincta nomine nego consequens ad dico quod ratio formalis et identica in re est forma seu aliquid identicum rei per ratione dari solitum ut cur Petrus est cognoscitivus respondemus quia habet potentiam cognoscitivam, et talis ratio non est omnipotentia Divina nec potest esse, et postea praedicata intrinseca seu essentia et existentia ut Antichristi, nulla dicentia repugnantiam, si non Antichristus involveret aliquam contradictionem tunc nec Deus posset illum producere adeoque ultima ratio posita habetur a termino scilicet Antichristo qui non repugnat et potest produci non autem a Deo. Ratio vero causalis mediata arguitiva est in te causa ex qua arguitur seu infertur ob connexionem aut proportionem aliquam res ut cur dies est? quia Sol est ortus. Unde tunc in omnipotentia Divina est omni genere prima eductiva et ultima ratio, sed aliarum est ratio per se talis aliarum per accidens ut respectu peccati.

Dices omnipotentia Divina est ratio formalis intrinseca possibilitatis. Antecedens probatur: omnipotentia Divina est forma denominans Antichristum intrinsece esse producibile ac potente passive produci ergo etc. Antecedens probatur omnipotentia Divina est forma denominans intrinsece Deum potentem active producere ergo et Antichristum potentem passive produci, consequentia 26

pbat eadē forma ēst Dei productivi et Antichristi possibilis
Sicut eadē ē forma Dei pducentis vg solem et solis pducti, ita ē eadē
ē forma Petri videntis Parietē et Parietis visi cognoscentis et
cognitī de Deo &c.
Cfirmat poe pducere creatas et posse pduci st oīno idē sicut videre et videri legere et legi. Ita ē mugitivū et mugibile &c. Ergo 1mū hbet a Deo &c et 2dū. Rsp inferendo Er. eadē ē em forma ut quod sumendo pro potea Petri visivi et cognoscitiva, et parietis visibilis cognoscibilis qd falsum est.
Directe nego 1mi et 2di argumti ans stū 3segā. Disparitas est quia visio cognio amor &c st forma extrinseca, adeoque tales q n̄ necessario multiplicari dbent multiplicatis bjectis et extra nam em una forma vg visio unio actio pt denoiare duo distincta bjecta, extra formā intrinsecā et identicā qualis ē oipotēa Dīa s possibilitas activa creatarū una m. talis forma neqt denoiare duo distincta bjecta vg Deū pductivū et simul creatū pducibile qualis forma vg potēa denominans potens videre et poteres videri aut distinctio denominant Petrū distinctū a Paulo. 2do disparitas q. nullū ē signū distionis realis int pductionē activā et passivā vg int cognionē activā et passivā extra int oipotēa Dīā s formā pductivā, et pducibilitatē antixti s formā pducibilis datur signum distinctionis realis scilt verificao pdicatorū 3tradictoriorum nō 1mū ē pducibile, 2dū ē pducibile.
Ad 3firmaōnē Rsp b distione posse pducere et posse pduci st oīno idē grāaticalit et illative &c scilt qd unū n̄ inferat aliud transeat idē st Philīcē nego. Ad paritatē dico qd aliud sit posse videre et posse videri q. st diversa ac distincta aliud am est videre et videri et si hae accipiant 3crete seu pro 3cretis erunt em diversa si vero formalit s p forma erunt idē. Ptea q. visio ē forma distincta a bjecto Potēa am videndi ē forma intrinseca ac identica.
27 Dices Si oipotēa Dīa ē et extrinsecē forma deno=

minans vg antixtũ possibile ac pducibile tc forma in
trinseca eẽt pũg ipsa possibilitas antixti s pdicata n
repugnantia ad existend. q hoc nͦ bre Nos pbat. Si
hoc veru esset tc illa possibilitas passiva eẽt prior oipote
tia Dña hoc admitti negl br nec illud. R/o distinguen
Do 2di argmti jore, tc possibilitas passiva eẽt prior Phy
sice v tempore v nata gm oipotea Dña nego eẽt prior lo
gice t ex modo nostro impfecto cognoscendi transeat.
Na em de objectis a Deo cognitis dicimg qd sint priora
si, qm scientia aut visio Dña.

In reliquo Nota 1o falsu ee qd possibilitas passiva 28
creatarũ sit independens a Deo, det g positive actu per
statu ab aeterno antecedenter ad oem volione et actione
Dña absolute existente licet forte det condionate antece
dent ad volione Dña sdionate existente. Unde possibi
litas em sdionate existens e dependens a Deo s volione Dei sdio
nate existente, in quantũ ista e cãa creatarũ et s in pote
state ejg ut possibilitas actu realit existat v non.

Nota 2do veru ee qd antixtg sit actu nunc possibilis,
ita tn ut li actu, teneat se penes actũ denominante quate=
nq veru e qd n repugnat ei si actu nunc existeret n in
volveret stradictoria n am ut li actu nunc teneat se pe
nes formã s penes possibilitte quasi hic hbeat actuali
ttẽ reale, id est n accipiendo p statũ d v p ampliaone
v p alienaonem ita sicut cu dicimg adamu aut die hestern
naesse pteritu actu nunc, et tn ptio hoc n dat actu nunc.
Et licet res actu existens negat denñari nisi actu realit
det existea, pt tn actu denñari possibilis qmvis possibi
litas actu realit n det q. in priori li actu tenebit psta
tu et accipit pprie rigorose, hic am p ampliaone aut
alienaone, et in priori li est retinet vim verbi, hic am
solig copulæ. Similit disparitas pdest dari quare calidu
aut albu n denñat nisi a calore et albedine actu existente
q. st formæ et denñaones Physicæ, Possibile aute ad deno

minaone sui n' requirit possibilitte actu existente q est for
ma Metpca v quasi Logica Pterea est diversa denominato.

Articulus 2dus

29 Quid non sit hec Possibilitas Creaturarum?

Dictu e' nro 1mo quisnā sensq fuerit authoru et in quo possibili
tte purā formale intrinseca passiva reponebant otra hos itaq

Dico 1o Possibilitas intrinseca passiva creaturā n' est qd
positivū actuale abusivū ētnū necessariū dustū
ctū a Deo sive illud dicat productū ab intellectu
Dno et in illo residens ut vocat Ens intelligibile diminutū
resultans et divisibile put asserunt Scotistae
quid qd sit qd Pat Zuares Disput: 31 Metpcae Sectio
ne 2da deducat ex ipso Scoto hanc sentea illi immerito tribui
qmvis albertinq cu Libello Fattarello illā eis tribuat ut
testat Pater Joannes de Benedictis libro 1mo Metaphysicae
sive dicat in productū et actuale actualitte solq essea ut volunt
aliq Thomistae.

Rao asserti 1o est ab extrinseco nā angeliq de potea lib 3 ar
ti: 2do dicit: ex eo ipso qd quidetti ee attribuit n' solū ee ipsa
qditas creari dicit q antequm ee hbet nil est nisi forte in
intellectu creantis ubi n' e' creata d creatrix essea. S. emAu
gust: cap 8 sup genesim inqt: q oino immutabilis e' illa nasa Tri
nittis ob hoc ita e' de terra ut ei coeternū aliqd ee n' possit. Tuq
t S.S. PP. otra ~~[illegible]~~ Arrianos sic infert: ubi ētnū est ab ētnō
Gr est Deq ex quo infert qd nil ab ētnō dabat.

30. Rao e' 2do negativa q n st multiplicanda entia absq necessitte.
tanq positiva illud ~~est~~ ens abusivū actuale ab aeternā qcalecunq
Vel eet creata et dependens a Deo v eet Deq et independens
a Deo Illd v pductū v impductū nil horū dici pt Gr &c Nor
pbat: si eet creata tc aliqua creata eet ab ētnō cū tn de fide st
nil ab ētnō ꝑt Deū extitisse nā ut notat S. Severi a 3ctiō 2stan
ciensi int errores Vicleffi damnata e' hec ppō Creaturae ab
aeterno habuerunt aliqd ee distinctū ab essentia Dei.

Nec dici pt: qd existat ab æterno actualitte solg essea n̄ exi
stea nā ut dictū ē in Physica nro 149 qd essea n distingua
tur realit ab existea sibi pporcionata, 2do n pt dici qd creata
existat abætno actualitte existea 6r neq actualitte esse ed tug a
fortiori nā x opposites potior eē essea ut pote abætnā ne
cessaria qm existeá ex quo em seqret qd hoō p laui a se ipso ha
beret nempe essea, minq am a Deo sit existea adeoq eet ens
a se saltē quo ad essea. neq dici pt 2do qd existat impprie na
ōis impprietas ultimo reducit ad aliqm pprietē sic hōo imp
prie scilicet picts reducit ad pprietē picturæ imaginis vere
talis alias dareł pcessq in infinitum in istis impprietatibq
Rao ē 3º ideo possibilitas creatarū eet talis Tuq adverita 31
te abætnā huiq vq ppnis: Antixtq ē possibiles reqreł aliqd
ens actuale positivū ætnū nemine cogitante tale ē n reqril
Ei ou Nec pbat: ad veritte huiq ppnis Antixtq pt realit
Physice vere et pprie existere aut Antixtq nunc n repugnat
ite si existeret n involveret contradictoria. n reqrił ut abæter
no realit Physice existat potéa Antixti 6r em bu Ratio se
qnē q utraq ē ætnæ veritātis. Tuq. illa ppōo n enunciat
absolute dari suū objectum ergo n falsificat p id qd illud n
det p hoc m n falsificat ppōo qd illa n enunciat Tuq ppōo
n tendit p statuē ē p ampliaōne et est æqvalent cōdicionata n̄ ne
gativa quales ppnes n reqrunt actu dari suū objectū verificati
vū. Adeo qd n sit explicabile quoōdo illud ens ab ætinū re
sideret in intellectu Dno cæterū p identitte q ē distinctuno
n̄ p unionem q intellectq Dq n pt intrinsece psici et eet qd mo
sq mysterio incarnaōnes cū ōia entia unirent cū Deo. Non p re
ceptione q Deq ē incapax aliqd recipere n̄ pure objective q illud
objectum v eet ipsa cogniō Dūa adeoq eet ipse Deq v eet distin
ctū a Deo adeoq redibit qstio quōodo resideat in intellectu. Tuq.
nil p hoc eōo ē possibile sicut nec existens quia cognoscit a Deo
na et himeræ negaōnes cognoscunł a Deo et pōq ideo Deq cognoscit
aliqd possibile q est intrinsece possibile.
Obijcit Antixtq p sua tēporis differēa existens hbet esse 32

actuale Physicu Ergo et pure possibilis. Nego ppbas idem est Antixtus existens q et possibilis Ergo &c. Rso retorquendo adud argumtu et inferendo Ergo si existens et in tempore pductg vivit hbet ee reale tunc et pure possibilis. Directè distinguo: idem est Antixtg existens et pure possibilis in diverso statu suppone et absolutè explicabilis Nego, idem est si in eadem suppone statu accipiat et sdionate positive et negative exprimat, subdistinguo idem est Lgicè transeat Nam si pure possibilis accipiat ccrete cum negatione existentia: tc nec Lgicè erit idem, Idem est Physicè scilt qualis existea spetit existenti spetit etiam pure possibili Nego, ac dico ut dixi de essêa et existentia in Physica Addo qd intanta Lgice pount dici ee idem ingntus sicut Antixtg purè possibilis n repugnat et pt realiter existere ita et existens.

33 Pro reliquis nota 1mo Verú ee dicere qd Antichristus nunc est possibilis qd datur nunc in se possibilitas passiva Antixti intrinseca v altg mundi d n in sensu absoluto positivo affirmativo p statum quasi actu existat et desuper objectum a parte rei, quod sit nemine cogitante possibilitas Antichristi modo diminuto abusivo hoc m. vix quispiã vellet dicere sed in sensu sdionato aut negativo scilicet qd si existeret n involveret ctradictionem et qd modo in se intrinsece pdicata rei possibilis n repugnent. Nec inde seqr qd Antixtg iã eet modo in potea pertinens ad possibilitatem puram d qd possit etiam modo actu realiter existere.

Nota 2do quoniã vera est hæc ppõ: Antixtg est possibilis, pinde dbet hbre et ita se hbeã objectu n tm in sensu absoluto positivo, quo ad actualem existeã, et in sdionato et quo ad non repugnantiã pdicatorum, idq n eo sensu quasi dbret dari aliqd objectum qd sit in se sdicionatum, sed in eo qd si pduceretur a Deo existeret nec repugnaret.

Nota 3o Si possibilitas creaturarum existeret ab ætno realiter eet in potea ad existendum ut supra, esse m in poteã et hbre potentiã ad existendum et omno idem Nam sicut Antixtg est in pura poteã ita hbet purã poteã ad existendum Petrg autem existens sicut hbet poteã actuatã ita e in poteã actuatã ad existendum.

15

Petro libre potea ad existend, actuatā n verò pura denotat libre aliqd reale Physicū.

Nota 4to Dū SS PP. possibilitatē et essēas creatarū dicunt ee imutabiles ab aeťnā sbe intelligendi loq. de esseis et possibilitē extrinseca actiua cāali quales e in potea Dīa n verò de intrinseca passiva formali. Hæc m. omnis sit imutabilis positive hoc sensu qd Deg ex impossibili n pt facere possibile et extra, nec pt variare pdicata esseatialia creatæ qm du ipsa existit creata, et tn mutabilis absolutè negativè scilicet titulo n existeæ sigōtur existeā Deg pt tollere v n dari, quōdo aūm esseæ verò sunt ab aeťnā necessariæ dictū in Phyica siro X49.

Nota 5to qd rāo cur Antixtg vg et impossiblis hircocervus aūm implicet est q prioris n repugnant pdicata in existendo realit posterioris aūm repugnant. Quare aūm hujg pdicata repugnent illig tn non, rāo ultior pt explicaīne dari n dbet nisi qd hujg pdicata involvant otradictionē et talis sit ejg natura illig aūm non.

Nota 6to qd dū res ex pure possibili fit existens n mutaт intrinsece positive pprie q talis mutāo supponit rē successive realit positive existere ħ utroq mutaīonis tmino ut dū aqua ex frigida fit calida quōdo possibilitas n existit siquid nil est ante sui pductionē mutaт aūm imp pprie negative sicut Petrg ex vivo fit mortug. Unde pōg in opposita sentea mutaret pprie.

Nota 7mo omnis cognio Dīa cognoscens oīa possibilia est qd actuale positivū ab aeternū tn possibilitas passiva n dbet ee talis sicut nec existea creatarū, modg m cognoscendi se quit modū essendi, n ipsig objecti et pōg potentiæ scilicet sic cognitio e spiritualis aeterna ee em potea cognoscendi dbet esse talis sdg in aliquo n in omni. Ha potea cognoscitiva est substaa n tn cognio alias quoniā intellectg Dīg ab aeťno realit Physice existit pinde em possibilitas creatarū dbret sic existere imo et negaīnes himeræ quoniā et has Deg cognoscit Unde int intellectu Dīū et possibilitē n existentem

dat pportio n' in raone entitiva et existentiali d in ratione pductivi et pducibilis, cognoscitivi et cognoscibilis

34. DICO 2do Possibilitas pura passiva intrinseca formalis cre aturaru n'e sola negao stingens eorunde.

Dixi non est sola q certu est qd pura possibilitas serete redupli cative supta pter possibilitte formalem dicit q forma em possi bilitte existentiæ est in potea ad existend realit sed non existens Adverte hic 1o qd P. Martines docens possibilitte esse negaone existentiæ in tractatu Theologico de Deo sciente stroversia 2da disputa: 2 Sectione 4 hanc sua senteã detractavit, dicens eã sic di splicere et ab ea se recedere. Adverte 2do qd anno 1697 censura ta est hæc ppõ: Negão existentiæ stingentis est sufficiens pura possibili tas ejsde, vg negão existentiæ Antixti est sufficiens pura possibilitas An tichristi, cui hæc annexa crisis n' pt nec expedit tradi in scholis nostris

Jã ráo asserti est: Pura possibilitas antixti non est ipsa et sola negão stingens antixti, Ans pbat Ex una parte, Unu' stradictoriu Me taphysicu n pt esse possibilitas alterig stradictorii. quia maximu est impedimentu imo et exclusivu ejg ad existere sed negão stigens An tixti est stradictoriu pure possibilittis ejgde Ei sé Nor pbat Quãvis negão stingens antixti n' sit stradictoriu puritti denonãntis An tixti possibilitte esse puram q p fata negão est ipsa puritas est tamen stradictoriu possibilittis ejgd Antixti put substantis huic formæ puritas Ergo be Ex altera pte Antixtg pure possibilis non est sola negão stingens antixti, Ei: nec possibilitas ejgdes, sequela tenet quia possibilitas pura Antixti et Antixtg pure possibilis em juxta op positos sunt oino ide, Ans pbat de qbg verificant pdicata stradicto ria illoru unu est alteru, sed de Antixto pure possibili et negaone stin gente ejgd verificant Ei se Nor pbt De antixto pure possibili ve rificant quod potest vere et realit producere, pt pduci ste qd n tollat p existentia sua eritq aal raole &c De negatione vero stingente sua verificatur qd n pt physice vere xistere alias sjungeretur et identificaret existeæ physice et sic duo stradictoria fierent unum. Ste n pt vere et physice pduci tollet p existeã nec e rit animal rationale.

Firmat assertu Si &c te iste ppnes æqualerent sibi Anti christg e pure possibilis, antichristg n existit qd dici nequit quia stradicit ee æthna veritatis, altera stigent vera.

Proscluendis

Pro solvendis objicibilibus nota 1mo qd negao dicat stringens 35
n entitative et positive quasi hbeat potea ad existere v n existere
ut vg Creata d dicat stingens tminative pase et negative sign
tw terminat et excludit existea vg Antixti sicut mors dicat stin
gens et excludens vita aut unio in Xto hipostatica dicit tmina
tive n entitative quatenus unit Persona verbi q e hipostasis
Porro stingens in existendo ut sic illud est qd ita existit realit ut
possit n existere realit, v ita n existit ut possit existere realiter.

Nota 2do qd negao stingens vg Antixti ex eo qd sit stingens
tminative infert quidē possibilitte Antixti d n infert titulo
identitis q n identificat possibilitti objective supte qmvis il
la negao identificet impprie possibilitti sua.

Nota 3o du in Dialectica dicit stingens id ee qd possibile
sensus est qd negao stingens infert mediate possibilitte alterius
Creatæ n vero imediate formalit identice sic m. nensnisi sua
impprea possibilitte infert.

Nota 4to falsū ee qd Antixtus p id sit possibilis intrinsece
p qd excludit impossibilitte sua Unde qmvis Antixtus p sua
negaone stingentem excluderet impossibilitte sua tn p illa ne
gaone n e possibilis intrinsece et identice et sequnt hæc rao
stingens n e possibilitas passiva Antixti Rao hujus est 1mo,
ita emsi hoo excluderet carea sui p sola unione, nā carea
unionis e formalit carea hnis, tn hoo n existit p sola unione ã
quide sicut n sola Unio est essea hnis ita n sola unio e existea
hnis Cr em bc. Rao e 2do emsi jux: multos hymenera ex
cludit seipsa p se ipsa tn n e possibilis p sua stradictione et exclusione

Nota ultimo qmvis pura possibilitas Antixti n sit actu existens
physice tn n est sola negao existea sicut qmvis Petrus n est Pau
lus tn n e negao Pauli Et qmvis Antixto modo n spectat existena
p statum tn illi n dbet spectere p identitte negao q negao n pt dari
et existere vere realit existea alite existere potest. ob qm raone
n sunt idem negao et pura possibilitas objectiva. Illustrat in re pte
vita v futura n existente q tn n sit sola negao existea ptite vel
futuræ

Articulus 3tius

Quid sit tandē possibilitas Creaturarū?

Retractis aliorū Sententiis jā nobis incumbit decidere quid
sit ista possibilitas pura formalis intrinseca passiva Creaturarū 36
seu clarius qdnā e verificativū objectivū hujus ppnis du ... formaliter

ra Creata n' existit d pt existere n qdes ex pte ista Creata n existit
Na de negaobg supra d ex pte huj tmini: potest existere datis supra
divisionibg possibilis addo qd pure possibile aliud est qd existit et
modo non est ut Noe, aliud qd erit d nondu est ut Antichristg
aliud qd nunqm fuit neq erit tn est capax existere realiter ut al
ter mundg aut sol. Stis et aliis præmissis
37 Dico Possibilitas pura passiva intrinseca formalis
immediata creatæ in re sunt pdicata creaturæ
sibi n' repugnantia, seu est ipsa essea et existea creata
n verificans ppnes contradictorias q realit tc daret qdo a
Deo produceret.
Conclusio pbat ex una pte nil aliud pt ostendi qd na' sit hæc possibilitas.
Ex alta pte nullu e fundamentu distinguendi hanc possibilitate
ab essea creata et existea, imo et ab ipsa creata quod enim Ergo &c.
Ans pbt si daret aliqd fundamentu tc hoc q int illa daret signu
distionis realis sed n dat Ergo &c. Nor pbt. Ideo daret signu di
stionis realis int illa q possibilitas creatæ em n existente cre
ata dat semp n dat em tu existea d hæc rao nulla Ergo &c. Nor
pbat Ideo semp daret possibilitas hæc q semp veru est dicere
creata e possibilis d et hæc rao nulla Ergo &c. Nor pbat. em si
semp est veru dicere si actualis existea creatæ dat tc pducta a
Deo, aut si daret tc existeret aut n' repugnaret &c tn n debet
semp dare actualis existea verificans illas ppnes. Na ad veritt
ppnis conditionata aut negativæ n reqrt absoluta existea objecti
siqd hanc absolute ppoo n enunciat sicut hæc ppoo in terra
stata, sol existit in cælo n dicit sole dari in terra Ergo mens
conseqa pbt. Tu q em illa ppoo: creata est possibilis, e equiva
lent conditionate nec absolute et p statu enunciat suu objectu
alias si sic enunciaret tc n eet falsa e em deberet dari pos
sibilitas illa objectiva et qd pprie physice realit qd nul
lg dicit. v em im pprie adeoq pmod entis diminuti qd sup probatu.
38 Firmat conclusio possibilitas formalis &c creatæ e pduci
bilitas creatæ d pducibilitas creata n distinguit ab ipsa essea
ac pdicatis ejg Ergo &c Nor pbt: Cognoscibilitas affirmati
litas objecti n' distinguat ab ipsa essea objecti cognoscibilis affir
mabilisq quod m signu distinctionis inter illa Ergo pariter &c
Firmat 2do tc possibile est de numero taliu denominao
nu q n reqrunt absolute existere et p statu sua forma adeoq
nec requirit possibilitte absoluta objectiva existere nunc saltem
apud oppositos cm eade denominao n requirit pt objectu pstata

denominationis scilicet creata existat &c: pt ee verū qd sit crea
tura possibilis qmvis possibilitas objectiva n' det nemine cogitante
sicut ite jux pes verū e' qd antixt possit realit et ppne existere
em si hdc potca antixti n' det realit ppne a parte rei diversa c
m denominao n' nata ut toties monitū.

Nota si vg quæraret quid est possibilitas pura: responde sunt 39
ipsa pdicata sibi n' repugnao actu tn n' existentia. Quidsam
possibilitas actuata: responde: st ead pdicata sibi n' repugnantia
sed actu existea. Adverte tn qd dū de rebg loqmur pset
tm n' existentibg, aut odionate existituris, rigori scholastico
insistendo n' tā dbet qri quid illæ res sunt: cū extra dubi
ūm nil si qdo n' existunt, d pōg qrend foret quid n' st. āut qd
essent si pducerent a Deo. Unde modq loqndi absolutq af
firmativq detminatq p statu est ppriq rebg et objectis exi
stentibg ut isto de illis loquamur. De rebg aūt n' existentibg
et impriis et ppriis. sicut dū vg spiritui manq oculos facimus
de attribuimq, put assvevimq tribuere rebg sensibilibg, id
fit ob pjudicia et inopiā tminorū pende ppnes absoluta af
firmativa de rebg n' existentibg st falsa q supponunt aliqd rei
dari nemine cogitante qd res n' sit, qm oo re illa ppnes ex
plicandæ st v odionate v negativè, vel p ampliaōne et alienao
ne qua stante explicaōne; si qrat: quid e' modo possibilitas vg
antixti seu qdnā e' objectivū verificativū hujg: antixtq e' possibilis?
responden pt: negando suppositū: qd n' existente antichristo
dbeat possibilitas dari ejg, aut aliqd verificativū nemine cogitante
ex pte objecti existens. n' secq ac si huic em qsito responderet
quidnā est existea realis actualis antixti n' existentis?

Obj Si possibilitas intrinseca passiva creatæ in re esset 40
ipsa pdicata n' repugnao, tc esset existea et essea creatæ d
hoc non &c &c Ner pbōt Si possibilitas creatæ eet essea et
existea essed tc modo possibilitas vg antixti, esset identificata
existeæ antixti, et sicut hæc actu dat. tunc identitas d hoc non
&c &c Rp præmissa retorsione de futuritione, posteriore negaōne
distinguo uti argmti fores si possibilitas &c tc modo possibilitas
antixti identificaret existeæ loqndo p statu v in absoluto positivo
ac puré affirmativo nego fore tc identificaret existeæ loqndo per

ampliationem aut alienationem vel in sensu adionato v negativo
ideo jore et similit distincta nore nego isegntia ac dico qd possibili
tas Antixti e in re existea ejg p ampliaone scilicet tempg a pren
ti intelligendo v em sdionate explicando sic: Si Antixtg produce
ret esset existens v negative n repugnat ei existendo. Non
am absolute positive p statu q. modo n dat realit a parte rei nemi
ne cogitante Antixti possibilitas objectiva et existentia.

41 Urgebis De possibilitte Antixti et sua existea verificant
pdicata stradictoria stricta Er nullateng em sdionate sibi identifi
cant Ans pbat possibilitas Antixti modo nemine cogitante dat
existea ejg modo nemine cogitante n dat, 2do possibilitas sua est
indefectibilis existea n e indefectibilis possibilitas antichristi
e necessaria ad suia simplicis intellige existea n e sic necessaria
Deg snectit cu possibilitate, n snectit cu existea d dari n da
ri esse et n esse, st stradictoria Er sa Rso Am. argmti negando
Ans: Ubi jore distinguo possibilitas dat nunc p ampliatione aut
in sensu sdionato v negativo et in eod sensu n dat existea nego
et existea n dat in diverso sensu vg p statu et in sensu abso
luto scedo similit distincta nore nego isega ac dico qd ta pos
sibilitas qm existea des p ampliaone ta in sensu sdionato qm
negativo ingntis verificat si Antixtg n implicat existea ejg n re
pugnat Ec Ad 2du et reliqua dico qd quo sensu indefectibili
e possibilitas eod et existea est talis ut dictu in Physica de exi
stentia et essentia. Deg em snexg cu possibilitte creata (de quo
in 2da pte melpca ducet:) snectit em cu existea ejg de si ista
eode sensu sumant et exprimant debita vg sdionato v negativa
(:quanqm sciendu est, qd si existea pprie n pt accipi in sensu sdionato
v negativo cu seper significet qd et positivi) st tn (sumet diverso sen
su n snectit cu existea: quid qd m spetit uni ex identificalix expsso
p aequale tendentia spetit et alteri put toties dictu, ja dictu.

42 Instabis Possibilitas Antixti em objectiva dat modo
in sensu absoluto affirmativo p statu existea n dat sic Er ad
huc de illis verificantur stradictoria Ans pbat Defacto Antixtg
modo absolute est possibilis Er Ec Rso retorgndo Antixtg modo
absolute pt existere realit v modo n existit realit Er ad h(?)
pprie realit potea v negao realis Antixti Directe nego 2do ar
gumento isegntia q a sensu absoluto ad sdionatu nulla e isega
qmvis m in Antecedente ponat si absolute tn illud e aequalent sdictio.

natu tendens sic: Si Antixtg existeret n involberet em mo
do otradictoria ita sicut li gdlibet e v n e detminate qmvis
ssbet tmino ptminate tn n e detrminata d vga et disjunctiva
propositio.

Premes vera e modo hec ppoo: veritte essentiali Antichristus
est possibilis Gr dbet dari modo absolute possibilitas q q sit 43
objectu nemine cogitante, ssega pbs ad veritte ppnis essea
lit vere regrs ut des ita se hbea objecti Gisi et Rso retorqdo
Vera e modo hec ppoo: si existea realis Antixti dares te actibilis
existeret. Ite Si in Tiro et Sidone facte fuissent virtutes hade
Ergo modo dat Antixtg Gr das actu ponitentia Tirioru et Si
recte distinguo ans vera e hec ppoio put tendens p statum
hbensq modu tendendi absolutu affirmativu negos put ten=
dens ampliative hbensq mods tendendi sditionalu v negativu
sccdo, pbaone em ssegna distinguo: Ad veritte ppnis esse
alit vere regrs ita se hbea objecti, id e quoties et qdo vera est p
posio, toties et tale dbet dari objectu p statu actu a parte rei ne
mine cogitante nego: n seper dbet dari p statu a pte rei et ne
mine cogitante sccdo, Vel sic: dbet dari ita se hbea objecti
p tempore p copula enunciato sccdo, em p tepore p copula n
enunciato vg p psenti nego, ac dico ut dixi in Logica q ppnes
sditionales sicut et negativa n requirunt, g. nec id enunciant ut
objectu illaru sep des absolute a pte rei nemine cogitante
alias plurimae essent falsae.

Inferes vera est ista ppoo: Antixtg est possibilis in sen 44
su sditionato Gr salte objectu ejg dbet dari scilicet possibilitas
in sensu sditionato, adeoq modo Antixtg n erit absolute possibi
lis d solu sditionate. Rso posse sccdi totu in certo et sano
sensu caeteru distinguo ssegns Gr possibilitas Antixti dbet
dari in sensu sditionato hoc e loqndo reflexe exercite dbet
ee vera hec ppoo: si antixtos existeret n involveret otradi
ctione hoc e loqndo pprie absolute p statu dbet dari modo
a pte rei aliqd positivu qd sit ita se hbea objecti seu possibili
tas Antixti sditionata nego ssegna et suppositu qd ad veritte
ppnis sditionalis regras ut objectu ejg realiter existat ppo
sitioni. Ad illatu ulterig respondeo retorqndo, Gr modo dies he
sterna n est pterita pt Gr heri hic n e verum quod dies crastina

est futurg siqd modo n dat objectu hanc ppnu Directe nego hoc illatum q hoc videt hunc sensu falsu nunc est dicere qd si antixtg existeret n involveret ɔtradictone.

45 Pro reliqs nota 1° Illud argmtu Patris Ryladedria nullu dat verificativu hujg ppnis Antixtg n e possibilis Et dat verificativu istg: Antixtg est possibilis quoes m n dat verificativu unig ppnis ex ɔtradictoriis toties dbet dari verificativu alterg. Porro verificativu hujg ppnis Antixtg est possibilis est possibilitas antixti Et hoc dbet dari absolute. Illud ingm argmentu qmvis posset simplicit negari ob retorsiones has, impossibilitas et possibilitas Antixti, Petrg et negao Petri, visio Petri et cæcitas, Petrg et mors st ɔtradictoria v saltē ɔtraria Ergo quoties n dat unu verē et realit toties dbet dari sic alteru adeoq quoties visio Petri n videt toties cæcitas dbet videre, qdo Petrg n vivit tc mors ejg dbet vivere) potest distingui sic: quoes n dat unig ppnis ex ɔtradictoriis verificativu, toties dbet dari verificativu alterig, hoc est: quoties una ex ɔtradictoriis ē falsa, toties altera debet esse vera ɔcedo, hoc est: quoes n dat objectu existens verificans unam ppne ex ɔtradictoriis, toties dbet existere ppie alteri verificans altā ɔtradictoriā et sic vg istg ppnis Calisii platæ: Benedictg 14° vivit Romæ, ubi vere objectu hic Calisii n existit. tn illi ɔtradictoria: Benedictus 14 n vivit Romæ, objectu n dbet existere hic Calisii. Similit ad illud respondend: quoes n dat unu ɔtradictoriu, toties dbet dari aliud, ut in Lgica ad id responsu. vel em responderi pt sic: toties dbet dari alteru aliquo modo quo est ɔtradictoriu, n tn simo modo.

Nota 2do qd et istud argmtu: si possibilitas antixti eet essea et existea Antixti, tc quoes antixtg eet possibilis, toties esset existens, istud ingm argmtu est simile huic: si ois hoo, est aliquis hoo, tc quoes aliqs hoo salvaret, toties ois hoo salvaret. V: credens Deu existentem dbet simul credere n existentem. Directe illi argmto neganda ɔrega q hoc a sensu ɔdionalo ad absolutu nulla est. Ceterea em posset distingui Tunc quoes &c id est quoes vere ppie realit possibilitas daret em existea sic daret Nego id est quoes hæc ppoo ē vera: si creata existeret non involveret ɔtradictionem toties possibilitas et existea dbret verē ppie et realit existere nego.

63

Nota 3tio: ad hoc argmtu, si possibilitas creata eet in re existea et essea creata, tc stradictoriu possibilitatis scilicet impossibilitas dbret ee stradictoriu existeae et esseae respondendu est: supposita infra discutienda sentea docente nulla ex pte objecti dari stradictoria, qd tota stradictio dbeat reduci ad ppnes. Hinc stradictoriu possibilittis juxta nos in sensu stricto nil aliud erit nisi pposio negans possibilitte, stradictoria alteri ppni affirmanti possibilitatem et q. hc pposio pt ee sdionata v absoluta cum altera negans pt ee talis. Quo posito pt sic distingui illud argmtu, tc impossibilitas eet stradictoriu existeae id est pposio tendens sdionate et negans possibilitte eo ipso negaret modo tendendi sdionato existeam ac esseam scedo, id est pposio tendens sditionate et negans possibilitte eo ipso negaret existeam modo tendendi absoluto nego.

Ex dictis hactenq infer qd juxta nos possibilitas physica creata nu effective sumpta n sit: existea creatae n existens, quomodo nonnulli volunt nolentes sdionate et negative illa exprimere quomodo m. explicabunt hanc possibilitate pura si p negaone seu n existeam supponendo in rigore objecta q sint in se negao v n existea, qui scilicet terminant cognitione nostram tc talia objecta sveniant cu entibq diminutis ab aeternis, et ptea n dari negaones infra Deo favente forte asseremq. Si vero explicabunt possibilitte hanc pura qui exprimit hoc tmino possibile tc dbret dare tale explicaone q semper speteret rei nempe sive tc du existit sive tc du n existit. Definitio m. dbet semp spetere rei, sa am li existentea n existens tc nonnisi spetit rei qdo res n existit. Ratio 2do q atias ider eet dicere: Antixtq e pure possibilis, et dicere: Antixti existea n existit cu tn sa pposio censet ee etiq veritatis altera stingenter vera. Ratio e 3o q opposita hc nobis sentea videt explicare possibilitte tminis stradicentibq quasi dicere qd possibilitas est id qd existit et n existit siqd existea explicat p tendeam absoluta vq existit, est, dat &c li vero n existens explicat per li, n existit, n est, n dat. 46

§ 2dus.

De Ente existente.

Sicut Ens possibile diximq ee ens hbens potcam ad existenam ita hic per Ens existens s pticipialiter ac verbaliter sumptu intelligit ens hbens existentiam porro existea seu forma hujq se etiam: Ens existens quid sit? 47

licet videat[ur] o[mn]ib[us] p[er] se notu[m] et cuiq[ue] p[er] p[ro]pria[m] experientia[m] patens
q[uan]do de illa Pater Ettebor ing[ui]t arbitror hoc q[uo]d est ens existere ita
unicuiq[ue] reddi notu[m] ipsa natura magistra ut o[mn]ino haud possit notiq[ue]
reddi uniq[ue] altiq[ue] magistri industria Et angelicus testat[ur] q[uo]d actus
Logicus s[eu] existentia est p[er] se notissimus / ob q[ua]m ra[ti]o[n]em vix definit[ur] a Phi
losophis / nos t[ame]n illius definitionem ac divisionem posuimus in Physica
n[ume]ro 46. Scilicet q[uo]d existentia sumpta co[mm]unis Deo et creaturis est: ratio
formalis vi cuius res est actu formaliter intrinsece s[eu] est id quo
res formaliter ultimo et complete ponit[ur] extra nil et denominat[ur] actu exi
stens. Existentia vero sumpta p[ro]pria creaturis est id: quo creatura actualiter
et complete et formaliter ponit[ur] extra causas suas. Unde existentia est
quemod[o] actus Logici Essentia quemod[o] potentia Essentia a[ute]m ibid[em] definivimus
esse ra[ti]o[n]em formalem p[er] q[ua]m res e[st] id q[uo]d est seu p[er] q[ua]m res p[rim]o constituit[ur]
in suo esse et distinguit[ur] a quovis alio, id est: est id q[uo]d p[er] definitionem
quidditativam explicat[ur] et sine quo res recipi et subsistere neq[ui]t et p[er] q[uo]d
respondetur ad hanc q[uae]stionem quid est, Haec Essentia sicut et possibilitas alia
est extrinseca ~~passiva~~ activa scilicet virtus causae. alia intrinseca, formalis pas
siva alia actualis, alia possibilis, alia metaphysica, s[eu] ipsa p[rae]dicata me
taphysica rei scilicet genus et differentia, alia Physica seu ipsae partes Phy
sicae constituentes totum ut materia et forma &c ut diximus in Physica
In p[rae]senti itaq[ue] duo q[uae]ri deberent p[rim]o An essentiae rerum creatarum sint
absolutae? An solum et suppone libere determinationis voluntatis Divinae
sint immutabiles? 2do An essentiae creatae distinguant[ur] ab existentia sibi p[ro]por
cionata?

Articulus primus.

Utrum essentiae rerum Creatarum sint absolute immutabiles?

48 De hoc aliquid diximus in Logica dissertatione postliminari 2da n[ume]ro 107
ubi egimus contra Carthesium asserentem: ideo p[ro]p[ositio]nes, em necessarias
esse veras q[uia] Deus voluit esse tales, adeoq[ue] docentem: q[uo]d Deus n[on] solum p[ro]p[ositio]nes
verissimas et l[umi]ne p[ro]pria lumine naturae nota p[osse]t reddere falsas sed
em essentias rerum mutare, posseq[ue] efficere ut res aliqua Physice existen
do n[on] hanc s[e]d aliam habeat essentiam ut testant[ur] P. Daniel alei[que] ut ibid[em]
diximus) ubi em Patrem Ferrari attulimus qui ex Gassendo verba Car
thesii ponit incipientia: quemadmod[um] Poetae fingunt a Jove fata esse condita
ut citato n[ume]ro 107, Pat a[ute]m Gremel tractatu p[ri]mo p[ar]te 2da Sec. 1ma
par: 1 n[ume]ro 28 aliquos Cartistas refert nominati quidam Henricum libro 5 de
h[umi]ne cap 1o ideo sustinere essentias rerum e[ss]e variabiles et posse muta
ri a Deo ita ut vg triangulum possit habere quadriangulos ut scilicet
eorum Corporis definitionem in sua actuali dimensione sita tuerent[ur] atq[ue] se ab objecta
difficultate de vero Corpore Christi contento s[ub] minima em hostiae con
cratae particella explicarent.

Sciendum autem est quod ad praesens agatur de essentia rerum non actuata nam haec sicut et existentia est contingens et mutabilis saltem negative id est titulo non existentiae et in ratione existentiae sed agitur de essentia praecisive tali abstracta ab individuatione et actualitate. Item agitur de mutatione positiva proprie tali scilicet utrum Deus possit facere, hoc per absolutam potentiam ut res haec non ista sed aliam habeat praedicata metaphysica aut transeat ab uno praedicato ad aliud usque ut possibile fiat impossibile et extra vel homo fiat animal rationale et extra etc. Quid sit autem mutatio et quotuplex dictum in Physica ubi de Corpore infieri. Contra hes itaque ut in Logica ita et hic

Dico. Essentiae rerum Creatarum sunt absolute metaphysice immutabiles positive ita omnes sanae mentis Philosophi. 49

Ratio patet dicta in Logica dissertatione postliminari numero 10 8 est: Si essentiae rerum essent mutabiles positive tunc Deus saltem per absolutam potentiam suam posset variare et mutare illas sed hoc non etc. Minor probatur ex una parte: non potest Deus facere ut res sit et simul non sit, habeat et non habeat essentiam suam, quia implicat idem esse et non esse simul, alias Deus posset esse hymera, sed si posset mutare positive rerum essentias, tunc posset facere ut res sit et non sit, habeat et non habeat essentiam suam, etc. Ex altera parte Deus non potest facere ut distincta realiter sint identificata realiter et e verso, ergo praeterea ut impossibile simpliciter, sit possibile et e verso Ergo: nec etc. prioris argumenti. Minor probatur: quando Deus posset facere ut res sit id, quod est et simul id quod non est tunc posset facere ut sit et non sit habeat et non habeat simul essentiam, sed si posset mutare positive essentias, tunc faceret ut quod res sit et quidem et simul id quod non est Ergo: utraque sequela probatur essentia rerum creatarum est per quam res est id, quod est Ergo si etc. et sic triangulum factum quadrangulum esset id quod est scilicet 3 angulos haberet adeoque et suam essentiam praeterea simul non esset id quod haberet 4 angulos adeoque non haberet simul suam essentiam. Unde et Aristoteles essentias rerum dicit esse similes numeris, lib 8 metaphysicae Cap 5 nam sicut detracta vel addita unitate non manet idem numerus ita si essentiae aliquid adjiciatur vel dematur non erit eadem imo nec res eadem.

Objectiones solvi debent ex dictis in dissertatione postliminari numero 110 et infra tum etiam alibi sparsim dictis tamen.

Addo 1º Si Deus posset mutare essentias Creaturarum tunc posset efficere ut Creaturae non dependeant essentialiter a Deo 1º essentiale enim praedicatum uniuscujusque Creaturae est pendere a Deo vel esse ens ab alio Unde creatura privata praedicato abalietatis posset esse ens a se. 2º Deus non potest efficere ut duae propositiones contradictoriae de una eademque entitate verificentur etiam successive nam illae propositiones ut contradicant sibi stricte debent respicere omnino idem tempus. 3º falsum esse quod Deus possit etiam producere etiam impossibilia quantum de se sed quod hic et nunc non producat hoc ideo 50

sit v q n vult v g impossibilia n sunt de se pducibilia id est qd Deg n in sensu absoluto d ordinato possit impossibilia alias cm cognosce ret quantu de se posset prsg impossibilia seu incognoscibilia, aut quod poet Deg qntu de se se ipsu destruere alteru aut jore se placere

Articulus 2dus

An Essentia reru creaturaru distinguat ab existentia?

Quonia diximg certo sensu ee ess eas reru imutabiles me taphice restat qrere utru tali ssea distinguat ab existentia q absolute est mutabili variabilis q. ingens. sed quonia hanc conclusionem cu raonibg ac soluonibg objectionu posuimg in Physica generali Nro 149 ideo hic non vacat eande repetere atq prente lectore relegat.

§ 3tius

De Ente substantiali

Duo hic potissimu discucienda veniunt 1o quis sit ceptg definitivg btaa et quotuplex illa sit, alteru in quo ssistat subsisten tia ppria natq create q est quasi 1a pprietas btaa pleta.

Articulus 1g

Quis sit conceptg definitivus substantiq?

51 Nomen substantiq multipliciter accipit 1o latig p essea et quiditte unigcujsg rei et tali acceptione cm co accidente svenit btaa na et accidea hbent sua essea ac quiditte. 2do accipit p eo qd est substare ingntu entitas aliqua substat aliis Unde S. Isidorg lib 2 Ethymologiq de Categoriis Aristotelis ingt substaa e qd ppriet pri cipalit substare dicit et hoc acceptio accidenti n svenit na ista n substant aliis ultimate ac ppalit scilicet tanqm bjectu ut qd sed forte ut quo vg quantitas substat accidentibg sed n ultimate nec ipsa ultimate recipit in alio scilicet in entitte substantiq Deo tn hoc acceptio spetere n pt q. hic nulli pprie btat. 3o accipitur substantia p eo qd n est accidens et hoc sensu oia dicunt ee btaa q ordinant ad stituenda btaa licet sint in pleta btaa. mtia forma unio de. 4to accipit p eo qd e bsistere g qd bsistit p se sic S. August: lib 7 de Trinitte dicit, Sicut ab eo qd e ee appellat essentia ita ab eo qd e bsistere btaa dicimg Et S. Isidorg: substaa e id qd ppria virtute in se bsistit.

His tn acceptionibg missis qrit hic de ceptu imarie definitivo btaa antonomastice supta put hoc differt ab accidente Physico et hujus varii varias assignant definiones quas refellere imo nec

referre sesq patet, nos enim dedimus illas ex omuni sensu tuo in Dialectica nro 50 tu in Physica nro 244 et 396 atq sspremit hic 20

DICO. Subitaa est bns imario principali ultimo emantum. nō ordinatum ad aliqd creatu adaquate distinctu tanqm pfectio esq intrinseca. addi pt et emātiuā alicuyq forma. 52

In qua definitione ti bns est genq pximu reliqua sunt differeā. bonitas definitionis patet 1° ex omuni argmto qd scilicet ssistet genere pximo et differea ultima et qd spetat ōi et soli acceptæ btatæ 2° spatantum n ēet bona inquantum v n speteret omni vel n soli d hoc nō ut patebit ex solutione objectionum qd p pbatione assumi potest.

Opponit itaq ut in Physica nro 244 b li infer ulo, Ptata definitio n spetit ōi btatæ creatæ Erbe Ans pbat Oīs creata ordinat ad fine nempe Deum adaquate a se distinctum cujq finis e ultimq Rso ubi argmti distinguo Ans: Oīs creata ordinat ad Deum tanqm aliqd creatum nego in creatum bdistinguo, ad increatu tanqm pfectio esq intrinseca nego creata m. nptēe pfectio intrinseca Dei neq p identitte neq p receptione neq p unione, ad increatu, n th tanqm pfectio esq intrinseca transeat, q. nō ordinat Physicè et tanqm bonu Physicu Deo d moralit tanqm bonu extrinsecu ut scilicet illi serviat illiq laudet. 53

Urget: Forma matialis est btaa et tn nō ordinat ad matiam tanqm aliqd creatum et tanqm pfectio esq intrinseca Ergo n est de ratione btatæ &c Rso distinguendo ordinat et quidē imario et ultimato ad matiam &c nego ans. ordinat n ultimato transeat et dico: qd forma poq ultimato ordinet ad sstituend spositu btaale p se tale qd n distinguit a se adaquate d inadaquate. 34

Instat Si forma ideo ēet btaa q. nō ordinaret ultimo ad aliquid adaquate distinctum d inadaquate ti em accidea dbrent ēe btaa nā et illa poq ordinant ultimato ad scretum accidentale inadaquate em a se distinctum d hoc non bre Rso nego seqla dispatitas est nā forma btaalis ideo ultimo ordinat ad spositu btaale q. certum est opq qt a nata imario intendat spositu btaale qd vel inde patet q. matia et forma st entia inpleta et in statu violento nec sibi snatali qndui nō sstituunt mediante unione spositum btaale, si itaq spositu btaale imario intendit a nata clarū est qd matia et forma imario ordinent ad illud sstituendu sicut q. ultimus finis hnis est jor Dei gloria, pinde ad illam oēs actiones nostra 35

oẽi referri dbent extra ɔcretu accidentale vg albũ calid n̄ inten dis ɔmario a nata q. denominaões accidentales albi calidi non intendunt ppt se d ppt aliud scilicet bjectu ppt qd ponit caler al bedo ut illud denominet albũ calidũ quonia itaq calida n̄ intendit ɔmario ànata, inde patet qd albedo et Calor n̄ ordinent ultimo ad calidũ et albũ ɔcretè suptũ d pog ad bjectu sicut ex eo q vita hũs n̄ e ɔmariy finis hũs, ideo actiones nostra n̄ dbent ɔmario ad hoc ut Ꝑcise vivamq alias vix differremq a bestiis Ꝑtea q accidens nullũ est emanativũ, ta activè qm passive simul alicujq formæ ut nro 244 seq aute forma.

38 Quantũ ad divisionem substãæ substãa alia est creata alia incre ata, Creata alia corporea alia incorporea s spiritualis. 2do alia est q vocat ɔma q est singularis et individua ut Petrq alia 2da seu Uni versalis ut aãl hõo 3o alia est completa q n̄ ordinat a natã ad ɔstituend ɔpositũ ut Deq Angelq hoo &c Alia inɔpleta q ordinat ut matia forma Jtẽ alia simplex essealit ut Deq Angelq &c Alia ɔposita sive essealit sive integralit ut homo matia ɔma Jtẽ Alia substãa rata q aut naturalit aut Divinitq pòtest existere sine alio ut aã raonalis aã bovis &c Alia modalis ut Unio &c.

37 Proprietates aũn substãæ seqntes numerant: ɔma ut subsstat Accidentibq 2da ut n̄ sit in bjecto inhæsionis 3a ut n̄ habeat ɔtrariũ ppriè et formalit quamvis possit hbre radicalit et exi gitivè 4ta ut substãa n̄ suscipiat majq et minq in raone substãæ. 5ta ut significet quale quid seu ut exprimat quid ttẽ substantiãrũ ɔmariũ s singularũ 6ta ut pdicet de ɔmis substantiis seu sigularibq univocè.

Articulus 2dus

38 In quo consistat subsistentia Creata

Qualibet nata s bstãa ɔpleta dbet insup ẽẽ subsistens seu hbre subsistentiam de qua ad Ꝑsens agendũ venit. Subsistentia et nomen ipsq Ethnicis Philosophis ac ẽm Aristoteli nota fuit quid qd sit qd aliqui arbitrarie de Aristotele dicant quasi ille lib: 5to Metpcorũ tex: 15 docens: 2bq modis substãam dici p unã seu ɔmã intellexerit suppositũ p alterã verò seu 2dã intellexerit substãã singularẽ sed id absq fundamento quia ille pòq p ɔmã intellexit bstãã in individuo, p altera verò, bstãã in specie, ut testat S. Mayer hic nro 1125.

Olim enim substāa et subsistea pro eodē indiscriminatimac cipiebantur.

Nobis autē discrimen int naāā singularē et suppositū et ipsa subsistea innotuit ex fide de Mysterio tū Incarnātionis Divinæ tū trinittis SS. unde eorū hic deēa agere propri um forū est theologorū. Fides equidē docet In SS Trinitte tres dari bsistēas v psonalittes et unā natā In toto verò Hypostatico s in Xto Dño duas naās scilicet Divinā et huma nā unā aūm subsisteā seu personalittē et hanc verbi Divini seu Divinā. Unde ex illis fundamentis fidei certū est dari subsisteām n̄ solū increatā sed em creatā et n̄ tantū in homi nibg sed em in aliis. Certū est 2do subsisteā increatā esse iden tificatā adæquatè naæ Divinæ creatā aūm non, sed naæ creatæ, alias psona Dīā assumendo naāā humanā assum psisset em psonalittē creatā quod est ctra fidē et damna tū in Hæreticis erroneè putantibg psonā et naāā nulla dis criminari distinctione reali adeoq tot dari psonas quot essent naæ, aut tot naturas quot eent personæ ut in Xto et Tri nitate.

Et exinde ppfati hæretici ϙrenti qsti oni ansā pbuerunt 58
1o. in Mysterio Incarnationis Nestorig Episcopg Constantino politensis vivens circa annum 428 qui docebat n solum duas naās sed em duas psonas dari in Xto Dño et inferebat: Dant in Xto Dño duæ naturæ Ergo et duæ psonæ, Hunc errorem damnavit consiliū Effesinum celebratū annô 431 defini ens: in Xto Dno dari duas naās: Divinā et humanā unicam tn nonnisi psonā pr qm Xtg Dñg subsistet eam ee personā verbi et physicè realit ēe unitā naæ Xti Dñi. Id scilicū definiit eñ Xtū ēe verū Deū, et Beatissimā virginē eē: Deiparā verè, cū Nestorig blasmeve diceret: Xtū esse Deiferū et Be atissimā ee Christiferā, 2do in eodē mysterio Euthyches Archimandrita Constantinopolitang vivens año 448 qui docuit in Xto tā naā qm psonā unicā ee scilicet Divinā ex eo quia naā huāna p comixtionē cū Dīā a Divina consūtta fuerat et concludebat sic: dat in Xto una persona Ergo et una natura Sed et istū errorē damnavit Concilū Chalcedonense coactū annô 451 definiens: in Xto Dari quidē unā psonā sg divinā ubi

duas tamen nafas Divinam et humanam 3.º in mysterio Trinitatis. n disimili raone offenderunt haeretici alii du' nulla ne qdem virtuale sint psonas Divas admittunt distinctione. Unde Sabellg in Deo sicut una nafa sic et una psona admittebat alig am inde sicut tres psonas ita et tres nafas admittebat. Hi Ediame tro strarium dicunt et docet fides Catholica dum scilicet una in Deo una nafa et tres psonas credit. Duo m genera attributoru in Deo agnoscunt alia attributa q vocant essealia absoluta quale est vg Sapientia aeternitas &c q ad nafa spectant et triby psonis sunt omu nia. Alia attributa q vocant notionalia s relativa qbq una psona alia distinguit et q unig psonae sunt propria ut Patri generare filio nasci Spiritui S. pcedere et raone horu attributoru unaquaq psona est integru agenti ppiu aut suppositu sed de his ex pfesso Theologia in tractatu de Deo et Incarnaone nobis am ad psens restat ostendere quid sit ta in sensu metpco, qm Physico hac sub sistentia? id est quid isti tmini denotent subsistentia, subsistens, natura, Persona, personalitas, suppositu, suppositalitas, Hipostasis, Usia, &c.

Subsistea nomen latiori modo suptu varie accipit: Imo p eo quodcung est veru Unde dicit vg haec rao s sclusio n subsistit 2o p carentia moty. 3o pro eo qd est loco fundamenti cui reliqua sup ponunt 4to p eo qd actuale inhaerentia excludit Unde et ac cidentia Eucharistica dicunt bsistere 5to p quocung in re ru nafa existente. 6to rigorosig sumit p ultimo splemento Na turae, seu substae sensibilis hoc enim ex ipso nomine signifi care videt subsistea q est quasi substaa ultima sistentia vi cujg substaa in suis pfectioniby Physicis sistit nec ultra pgredit

Porro nafa put hic sumit ide est ac essea seu rao specifica uni cujgq sbtae vg raonalitas animalitas in hne et a Boecio libro de 2by naturis definit: Unu qdq informans specifica differea hoc est Ens sbtaale unu qdq stituens ac distinguens ac reponens in sua specie et haec dicit ee principiu moty et quietis Differt am nata a supposito q hoc dicit ultimu spletu et aptitudine ad pse standu nata veri psindit ab isto in suo scepti.

Subsistentia am seu personalitte ide pög sic circumscribit Est nafa raonalis individua substantia Joannes am Theologg in scilio florentino sessione 19 sic illa definit: Persona dicit ee nafa capax raonis in municabilis existentia q verba sic alii explicant Persona est nafa individua spleta et raonalis incom

municabili existentia sed hae definiones pog. st subistea increata
Na si creata ti ppllldicarent pbabili sentea in negativo reponen
tis subistea.

Unde comunit definit seu circumscribit subistea in abstracto: 59
Est tminao nata in pfectione substaali. Seu alit est ultimum
complementu bstae Et haec explicao convenit omni et soli, licet m.
Nata Dva sit infinita impfectionibg tminat per personalittes in
aliis pefectionibg. N eo sensu quasi pfectiones Dvae n. sint in
finitae hoc m. falsu est sed isto: qd stante infinitudine pfe
ctionu Dvaru Nata Dva hbendo sibi identificatas persona
littes n. extendat se p Unione ad aliud qdqm pfectig seqqd
scilicet pfici posset.

Subistea olim pluribg significabat ide qd li suppositu v per 60
sona Modo tn ab authoribg Scholasticis comunit sumit in abstra
cto p forma aut certe p complemento formae denominantis re
subsistente sicuti suppositalitas et psonalitas sumunt p forma
v complemento formae denominantis suppositu, v personam.
Hinc li subsistens significat complexu ex sbiecto et forma q forma dicit
subsistea Et haec bistea pura seu q n. e simul psnalitas a suppositalitas
talitas convenit oibg bstantiis em n. viventibus ut lapidi ag et p hoc
differt a psona et supposito. Li am suppositu denotat complexum
ex subjecto scilt nata et forma in abstracto scilicet suppositalitte
q suppositalitas convenit oibg et solis viventibg ut arbori hni Deo
Angelo arbori &c Unde suppositu a psona ita differt sicut genus
a specie Na suppositu dicit ta raonalibg qm irraonalibg vg
suppositu hnu Equinu &c Persona vero de solis rationalibg
quare n. dicit psona bovina.
Li tande psona significat complexu ex sbiecto l nata et forma in
abstracto l psonalitte q psonalitas convenit solis viventibg rao
nalibg ut Deo Angelo hni Et haec psonalitas alia est increata
ut Dva q e identificata Natae Dvae et est pfectio ejg n. Physica
d metpica alia creata ut huana q n. e identificata natae et est
pfectio ejg quasi Physica.
Ad extremu li hipostasis ide olim apud Patres significabat qd
Nata s. bstaa unde em ex Graeco Usia e dicta Hinc in Trinitte SS.
Una tantu dicebant reperiri hipostasim l Nata alii am volebant
p hipostasim significari psona Unde tres hypostases in Deo
asserebant ut patet ex scilis et Patribg apud Patre Ruis Modo
tn ex placito doctoru li hypostasis ide significat qd suppositum
vel psona Unde Unio q e int nata huana Xti et subsistea Verbi

dicitur unio Hypostatica nectens hypostasim seu personalitatem verbi cum natura humana Christi.

61 Ad hoc itaq ut aliqd dicat suppositu v psona requirit 1o ut sit substa hinc accidea n st suppositu 2do ut sit substa s nata cple ta hinc ptes esseales physice sponti btaalis ut forma matia unio n sunt suppositu imo ut docet S: Thoas nec aa rationalis sepata nisi forte cu addito suppositu insplet tanto magis n st suppositu simpliciter partes integrantes ut manus pedes caput 3o ut sit p se subsistens, seu sistens in se et n in alio digniore cui p unione physica insit tanqm pars hinc nata huana Xti n est, verbu am Divi est suppositu 4to ut sit substa individua hoc est determinata singularis nec mmunicabilis pluribus distinctis p identitatem. Unde nata huana universalis non est suppositu imo neq nata Dva ut pote comunicabilis Nonnulli tamen Theologi volunt nata Dva ee qd subsistens et justa hos subsistens differt a supposito q subsistens e mmunicabile suppositu am non,

62 His itaq pmissis qrit hic Quid sit in re et in statu physico n metaphysico subsistentia? seu illud quod suppositu aut persona in creatis supaddit nata et p quod hac distinguit an scilicet sit qd positivu an tantu negativu Porro qrit hic de subsista creata Nam increata e identificata nata Dva et dbet, e quod realit ppie positivu Siqd illi pdicata positiva spetunt scilit generare generari pcedere etc. Pre qrit de subsista in abstracto s forma na certu est qd hoc ccretu nata subsistens inquantu dicit p bjecto natam est quid positivu per hi am positivu intelligit aliqd ppie realit in sensu absoluto simpliciq affirmativo existens. Per hi ante negatum: intelligit objectu n existens ppie physice ac realiter pscindendo hic et nunc a negaonibus.

Ad psente qsione respondentium authoru diversa est sentea ad tres tn classes reducunt 1o docent aliqui subsistea ee aliqd adequate et pure positivu, et ex his alii illa volunt identificari realit adequate ipsi natae ut Durandus et aliqui [illegible] identificantes illa pure nata denominative supto s ut constanti respicienti vel negaone. Alii volunt illa ee entitate positiva ratam, alii modalem s actione supaddita natae et hanc alii dicunt substaalem alii accidentalem ut Suares, Vasqs, Fonseca Valentina [illegible] etc. Alii dicunt hanc subsistea ee ipsa existea natae d supaddita et distincta a nata. hinc apud illos nata humana Xti n hbet ppria existentiam adeoq subsistit p existea verbi Dvi ita Thomistae 2do docent aliqui subsistea creata in abstracto ee aliqd partim positivu partim negativum

seu esse

seu esse ipsa natura et negationes ita Joannes de Benedictis et Castelio alii docent consistere illam in negatione generali unionis seu cum quacunque entitate Unde juxta hos authores si lapis lapidi uniretur physice necessario haberet subsistentiam propriam, ita Molina Semeri et alii in negatione non universali sed solum unionis cum digniori et perfectiori seu cum altera entitate perfectiva; juxta quos duo homines uniti sibi retinerent suas personalitates, unusque autem unitus angelo amitteret suam et haberet angelicam, ita S. Mayer Ferd. Scotus autem in 3tium distinctione 1a questione unica et distinctione 6 questione 1 cum sua schola subtili docet illam consistere in negatione dependentiae vel ut alii dicunt in negatione unionis tam actualis quam aptitudinalis vel in duplici negatione una communicationis altera communicabilitatis sed hanc dicunt non superaddere quidquam naturae singulari quid quid sit quod nonnulli velint Scotum non locutum esse id apertive ut testatur S. Gremers his dictis.

Dico Subsistentia suppositalitas Personalitas creata consistit in negatione unionis cum alia substantia perfectiori sive digniori. 63

Ubi negatione vulgariter sumimus non urgere dari illas negationes hoc enim loci praescindit ab illa materia.

Conclusio probatur 1o. Concilium Constantinopolitanum Collectione 8 Canone 5 inquit Si quis non confitetur verbum divinum rationem entitatem unitam esse et propter hoc unam ejus subsistentiam vel unam personam Anathema sit. Sanctus enim Gregorius magnus Cap. 4 de Spiritu dicit. Persona est res sui juris id est moralis cujusdam dignitatis eo quod natura sua res habeat et sibi relicta ad nullum pertineat, quam natura divina assumpsit et verbum morale illam dignitatem sumpsit quia illam digniori unicit. Itaque enim Anselmus Doctor in apologia questione [illegible] agit propterea naturam humanam Christi non esse personam quia est unita digniori. Tandem S. Thomas lib. 1o contra gentes Cap 25 agit, per se entitatem non videtur importare nisi negationem tantum dicit enim ens per se ex eo, quod non est in alio quod est pura negatio. Et paulo 3a parte q 4 articulo 2 ad 2dum: dicens quod natura assumpta non deest propria personalitas propter defectum alicujus puta entitatis positivae quod ad perfectionem naturae humanae pertineat sed propter additionem alicujus quod est unio cum divina persona. Similia quod asserit idem in pluribus locis in 3tium distinctione 5 questio 1 arti 2 ad 3tium. Item quaestio de potentia Arti 1o ad 4tum, Item 3a parte questio: 2 arti: 8 ad 3tium.

Ex quibus authoritatibus sic probatur ratio conclusio subsistentia creata de non subsistit formaliter in entitate positiva superaddita naturae vel entitate completa Ergo de Antecedens probatur illatio per quam SS Patres et Concilia praesertim Synodus Constantinopolitana ex existentia unionis physicae naturae 64

humanæ cū verbo, ł digniori inferebat n̄ dari in Xto subsistentiam Creatam erat illaō infallibilis metpcē et hæc unio erat rāo unica et adæquata cur n̄ det subistea creata in Xto Ergo subistea creata n̄ osistit in positivo. Ans pbt 1o quod hæc fuerit illaō SS. Patrū et concilioru patet ex textibg illorū adductis numero 64 et infra 1do pbt qd fuerit ea illatio infallibilis metpcē. Nā usurpabat a Patribg ad vincendos hæreticos volentes evincere esse in Xto duas psonas et eo fine n̄ aullg hæreticg auderet negare hanc sequa: Dat unio in Xto cū digniori seu verbo Ei: n̄ dat subistea creata in illo. Ergo ea illatio debuit ee infallibilis metpcē quia si eet solū infallibilis physicè fallibiles am metpcē, tc prudent auderent hæretici negare illā illationem. Maxime q. natā huāna cū summo miraculo fuit unita verbo Dīno, dicerent m. hæretici n̄ seq. inde qd n̄ dent duæ personæ in Xto. siqd subsistea humana et Dīa sunt cōpossibiles Divinitg cū unione hypostatica 3o idest Ans pbat qd scilicet hæc fuerat unica rāo et adæquata SS Patrum ut patet ex textibg eorū allatis Nūg nulla alia raōne fortig poent vincere hæreticos idcō Patres. Quare jā sequa declarat: si subsistentia creata consisteret in aliquo positivo tc illā illaō Patrū ac conciliorū n̄ eet infallibilis metpcē necnō cū digniori eet rāo unica et adæquata ut in Xto n̄ det subistea Creata ł oplex subistea Ersi dc Ans imediatū pbat sīno qdo illud positivū in osisteret subistea creata eet opossibile metaphycè cū unione hypostatica tc illa illaō n̄ eet infallibilis metpcē, q. universalitg st opossibilia metpcē ex illorū unig existea n̄ infert infallibilis metpcē carēa alterig, ut patet omni inductione sic q. calor et frigus ac duæ formæ substaāles st opossibiles metpcē pinde ex existea unig n̄ infert metpcē carēa alterig. Subsumit nos sed illud positivū in quo dc eet opossibile metpcē cū unione humana q m. in hoc eet implicaō præsertim cū et Theologi statuente subistea in positivo docent qd verbū Dīvū poterat assumere natā humanā cū subistea ppria ł creata id est qd possit hbre subsisteās duas Divinā et humanā natā huānā, extra aput nos q. unio cū digniori est incompossibilis metpcē cū negaōne ejg de unionis cū digniori Er de 3de Ans supering pbat 2do. Illo posito pfato illaō Patrū n̄ eet unica et adæquata rāo; nā esset et n̄ eet adæquata, esset ut supponit ex textibg SS. Patrū n̄ esset q debet pter raōnē illaō unionis opleri sic: etq. nulla dat entitas positiva sive rata sive modalis hbens se pmod ppnetis et pfectionis physica in qua sita est rāo subistea creata hoc tamen.

nullg SS. PP. usurpavit.
Neg dicas qd illa illão ac rão. PP. sit n nisi arguitiva n identica 65
Nã ex una pte redit supig argmtu rão illa PP fuit arguitiva et
simul infallibilis metapce Er bistea n xistit in positivo de
ut supra Ex alta pte hac illão est svertibilis dialectice cu illato
Ergo est pptes raone identica n arguitivã tantu, ad svertibilitte
n. reqrit identitas recti pdicati, cum recto subjecti.
Quare Nec sufficit caãlitas v nexio Physica ut patet in his
pponibg: est hõo, Er est ãal raole, aut n e brutu et eẽverso
Non tn hic est sol in nostro horisonto Er est diei Ergo ndat carea
diei et eẽverso aut ignis est dbite applicatg Er: urit ja ansistte
ppnes st secu svertibiles veré vg in Xto dat unio Physica cu di-
gnitni natae huãnae Er n dat in illo subsistea ppria natae huã-
nae et eẽverso v in puro hõe dat negão unionis cu dignitri
Er dat bistea creata ppria illi, et eẽverso.
Probat 3o sclusio si subsistea creata xisteret in positivo te 66
verbi Dui asumendo nata huãna asupsisset et psonalitte huana
Sed hoc est stra fide Er de Mjor pbat psonalitas creata positiva
esset pprietas Physica natae humanae positiva et qd pcipua Ergo
verbu Duu asumendo nata huana asupsisset et psonalitte creata
xistente in positivo vel si n asupsisset tc nata huana Xti esset
in statu violento q. privaret pprietate a se exacta ac emanata
Ergo Mr pbat: Verbu Duu asumendo nata huana asupsit oẽs
pprietes te positivas natae humanae Er: si de Ans pbat sciliu Lateranense
Canone 4to definit sic: siquis n stitet sd. PP. pprie et justa veri-
tte natales pprietes Deitis et huanitatis in diminute in eo idest
Xto et sine demino raene, dãnatg sit. Ac apostolg ad hebreos dicit:
per oia nobis factg est similis absq peccato Er de.
Neg dicas 1o qd verbu Duu n asupsit pprietate subsistea hu-
manae. q. nobiliore attulit; na parit dici, poet qd ide verbu Duu
n asupserit Corpg nostru terreu d nobilg attulit.
Neg dicas 2do: verbu Duu asupsisse oẽs pprietes Physicas sed
natae huanae n̄am psonae. Na illa entitas in qua reponis raone pso
nae est pprietas natae et qd Physica et ab ea Physice exacta Er de
Stato sicut entitas hõis n est pprietas hõis ita entitas psonae non
est pprietas Personae.
Confirmat conclusio 1o argumento negativo nulla e necessitas 67
adstruendi entitte positiva modale superaddita sigd pcla negaone

omnia per=bene possunt explicari qcunq recurrunt in Mysterio Incarnaõnis. Tu q. oem effectu formale ostat qm ostaret subistea positiva effectq m talis subistea est terminao et 9plementu Nat.æ substantiali ut figura e terminq Corporis p qm fit ut extensio ulterig n. pgrediat imo n pt assignari omna effectu formalem positivu (Natales dices ostare) ostaret positiva subistea? Certe n independea a subjecto alieno q. hic effectq n e positivq. Tu q. Nat.a p se ipsa absq subsistentia est independens à subjecto neq em hic est effectq ut Natam reddat individua, na Nat.a hoc est p.ro anteqm subsistere intelligat imo Nat.a huana Christi hbet ppria existea et p se agit. Et nulla forma positiva et nullq effectq positivus est ostendibilis nec em adest Argmtu positivu pbans id tanqm positivu, ptea n sunt multiplicanda entia absq necessitate.

Firmat 2do S. Cyrillq Nne Pontificis psidens in scilio Effesino ut patet ex actis hujq scilii et Epistolis S. Cyrilli ad Imperatore et Reginas una cu Patribq unicu a Nestorio petebat ut scilicet admitteret Unione reale Physica n morale solu et affectiva Nat.æ humana Christi cu Verbo et p id pace ac 9cordia suma pollicebat sentura cu Ecclesia Nestorio. Unde 9stat qd Nestorig admittebat hujq Unionis dari negaõne adeoq duas personas. Porro si subistea poet stare in positivo tc hoi pax cu Ecclesia nulla foret Nam potuisset Nestorig admittere unione pfata et simul cu illa 9sistentia Creata s duas psonas nepe huana et Divina.

Firmat 3o forma denominans ultimu s primu n 9sistit in aliquo positivo pter 9jectu d vq negao ulterioris extensionis vq in linea Itu forma denominas vacu toru aut denominans innocentem seu ipsa innocentia n 9sitit in aliquo positivo superaddito nec est ulla necessitas ut in eo statuat Ergo em 9sistea creata psertim q. hoc e de genere illaru denominaonu, q licet requirant 9jectu existere n tn forma imo poq requirut ut forma n sit aliqd reale ut vq denominao loci primi, ultimi, vacui, hnes innocentis, senis reluqui v rei n existentis &c

68 Quod aute subistea 9sistat in negaõne unionis n qualicunq s.d in negaõne unionis cu dignori 9itaa s pfectiva, Ratio est q. si Petrq uniret Paulo tc neuter admitteret subistea sua et uterq hret sua dignitate morale seu esset sui juris vi cujq ta Petro imputarent actiones Petri qm Paulo actiones Pauli juxta: Actiones sunt suppositorum Alias si uterq amitteret ppria personalitt tc neq Petro neque

Pauli poent peccare, q ñ hbrent psonalitte sua cui imputant actiones Ergo subsistentia ssistit ñ in qualicunq negaone unionis sed in negaone unionis cu digniori et ideo in Christo Personalitas creata est exclusa q. eo ipso qd verbu Dvu unitu sit huonitti et illa pficiebat exclusit negaone unionis cu digniori et pfectivo.

Hinc infer 1o quod subsistea creata ñ ssistat in ipsa entitte Naturæ alias ut supradiximy verbu Dvu assumendo Natã humanã assumpsisset et subsistea creata identificata Natæ impossibile est m assumere unu ex identificatis et non assumere aliud sed hoc non q. si psona Dva assupsisset in aliquo sensu vero subistea humana tc in Xto dareur vero sensu duæ personæ qd est ctra scilicam Anatamatisans. 69

Neq dicant hic snettista Nata ñ entittive et zda se esse subistea sed put snotat respicit vg negaone unionis cu digniori sicq negat sup positu qd Natæ entitas em denominative sumpta snotet seu requirat negaone unionis cu digniori et quod essealit, q. sine illa pt absolute exi stere, unde licet hic sceptq: Nata existens, aequaleat huic nata non unita tamen p nulla ssegntia inferri pt qd privao unionis sit re quisitu essetiale respectu entittis natæ ssegnt nec snotatu ut in si= mili diximq dlj: paries albus.

Infer 2do qd subsistea creata s unio ñ existens cu digniori di cit creata sed terminative ñ entittive. sicut unio dicit hypostatica qualeq terminat ad hypostasim, sepiq m. denominaone ojectoru tribuimq formæ.

Objicit 1o Si subistea creata ssisteret in negativo tc in Xto daret modo magna pars subistea creatæ d hoc non or &c. Nor sstat q Anno 1699 1ma januari censurata e hec ppo: In sentea docente subistea ssistere in pura negaone generali unionis Physica Natæ creatam alia sbaa pt admitti in Xto ultra sbiea verbi subsistea creata 2 qd simpliciter talis d cu addito partialis eaq pure potealis hoc est ñ sponens actu simpliciter sbiea creata simpliciter. jones seqla pbat In Xto unica tantu negao unionis scilicet cu verbo Dno sblata est p unione Physica Natæ huanæ cu eod verbo, dant am alio mul tæ negaones unionis vg cu Personalitte Patris Spiritq S: angeli &c dignioriby Er si subistea &c sseqna pbat negao unionis vg cum aleo eet pars subistea creatæ cam quo Nata huana Xti nulli sbaæ uniret ut fieri Anticedent poterat, br sblata negao em modo dbet ee pars subistea creatæ Xti Dni si m. rao partis semel iden tificaret adaequate illi negaoni tc et modo dbet ee identificata br si &c 70

Rso retorquendo vg de morte q est negão vitæ unde sequeret dari modo ma gna ptem mortis em in hoie vivente Unde et opponenti eet partialit mortuq aut semivivq q. in illo tantu una negão unionis scilicet aæ cu corpore blata est dat am negão tot aliaru unionu possibiliu poten tiu nectere aa cu corpore, ite de vacuo qd ssistit in negaone gene rali impleonis ab aliquo corpore casu quo aere tantu impleret rudaret magna pars vacui stricte talis. Ite de justo hbente unu gradu gratiæ sanctificantis. Carente aut pluribq gradibq possibili bq grao. Ite de aere illuminato a sole et etillumi nabili a pluribq alie Directe distinguo seqla joris si bistea ssisteret in negaone unionis in sensu qm verba sonant te in Xto daret magna pars modo bistea create pmitto jore. Si ssisteret in negaone unionis in sensu alio quam verba sonant de te de nego seqlo joris et scesa hore distinguo similit sregns ac dico qd rplicat pl intelligi ac explicari bistea creata ssistere in negaone unionis cu digni o ri v in sensu qm verba sonant scilicet admittente ex pte obje cti negaones v in sensu illas n admittente sed pure negante ens reale. Sensq Amq. est pposition affirmans bistea create ssistere in negaone supponendo a parte rei aliqd objectu qd sit in re negao. Sensq 2dq e in re pposition n supponens tale objectu qd sit in se negao, d pure negans unione physica re alem cu digniori. Dico itaq qd si bistea creata ssisteret in negaone unionis in 1mo sensu te daret modo magna pars bistea create in Xto, qd ipsu adhuc transeat q. isto negaones ab aliis supposita cu neq modo ssituant neq ante sstituebant subsistea create ut pote in se objective consisten tes pinde imerito dicunt pars bisteæ. Tu q. subsistea creata n est tale totu p aggregaone sicut vg mare cujq denominao manet etsi auferas gutta, sed poq est totu essealo regrens ad denominaone sui omnitudine partiu scilicet negaone oiu unio nis cu digniori. Unde si una negao auferat p posione unis unionis cu digniori tollit ja bistea sicut si una negao pductio nis auferat p posione unis productionis aufert denominao impdu cti q. te erit res pducta simplicit sicut, ste posita impleone bi p unu corpq tollit vacuu neq residuæ negaones impletivoru cor poru erunt partes vacui q. sic n possunt denominari sinesfor ma indivisibilit supta in sploxo oiu negaonu corporis locu im plere potentis. Si aut bistea ssistat in negaone unionis cu di

gnieri in 2do sensu n̄ seqꝫ dari modo magnā p̄te subsistentiæ creatæ et p̄ōg hoc solū seqꝫ: qd n̄ dent plures uniones natæ hūa næ Xti cū alia dignieri. Rāo aūt p̄tis quōdo identificetur alicuj dictū in Logica de distōne inadæquata.

Instabis Si bistea sisteret in sensu explicato a defen dente, tc ista ppo: daf bistea creata, æquivaleret huic: n̄ daf unio cū dignieri; sed hoc non Er ∴ Nor pbf si æqualeret cu tc ista ppnes: idē hberet objectū, sed hoc non Er ∴ Nor pbat si idē hberet objectū tc istq ppnis: daf bistea objectū directū esset ipsa unio sed hoc non alias ipsa bistea pōg in positivo sisteret Er ∴ Rso distingvendo ultimū argmtū si ∴ tc objectū hujq ppnis daf bistea esset unio n̄ existens et negata p illā ppositione 2cedo tc esset unio existens et affirmata existere Nego similit distincta hre nego 2sqām ac dico veruq est qd rigore loqndo quqm hic passim p̄ scindet hujq ppnis: daf bistea creata, objectū verificatiuū est unio Physica natæ cū substāā dignieri sed n̄ existens realit physice adeoq neq qd positivū q tantū negat n̄ affirmat p dictā ppnē sicut objectū hujq ppnis: daf negao lucis daf vacuū, est in re lux sed n̄ existens v impleo aliquo corpore, sed parit n̄ existens et negata existere unde unio n̄ existens n̄ est qd positivū pr̄ertim in sensu absoluto affirmativo nisi forte 2dionato qd et transeat q sic n̄ tam est qm pōg esset si ∴ 71

Urgebis si objectū hujq tmini bistea creata esset unio Physica n̄ existens et negata tunc posset denominare natā bistente p bistea creata ∴ hoc non Er ∴ Nor pbat si posset denominare ∴ tc erō posset denominare natā hūanā Xti subsistere p bistea creata sed hoc non Er ∴ Rso distingvendo ultimū si ∴ tc er. poet dennare et natā huānā Xti posset unqm absolute Nego poet 2dionate casu quo nata hūana Xti n̄ fuisset unita Verbo Dīo 2cedo Hinc tamen n̄ seqt qd et modo denominet q nunc n̄ daf actu illa negata unio sed potiq datur, adeoq impedit denominaōnē. siqd denominat natā bistente bistea creata tunc tantū qdo n̄ existit n̄ aūt qdo existit. 72

Premes Eadē est unio et existens et n̄ existens Ergo si denominat n̄ existendo tc a fortiori dbet denominari existendo. 73
Rso retorqndo idē est Deq existens et non existens Er si Deq existens daf tc et Deq n̄ existens daf. Itē idē est Petrq existens et n̄ existens Er si Petrq n̄ existendo verificat hanc ppnē: Petrq n̄ existit, tc etiā existendo dbet illā verificare. Directe transeat antecedens

q. licet sit eadẽ unio alit. tn se hbet existendo alit. n existendo Nego
Ssegat q. denominao Ssistentis create reqrit essealit. Unionẽ existen
tem, n. am existentẽ Sicut denominao innocentis reqrit ut non
det culpa denominão liberi ut n. dent impedimenta inexistentia
non verò ut dentur.

74 Obijcit Si Subsistea creata Ssisteret in negaõne generali Uni
onis cũ digniori (em loqndo de negaõtg in sensu vulgari) tc oẽs
hões essent una persona sed hoc non Erdi Seqla Ssis pbat
ta Petri qm Pauli psonalitas in abstracto esset unica q. in re
esset Ssplexu eiũ negaõnũ unionis cũ digniori Er de Ssegñã pbat
ab unitte v multiplicitte psonalitts in abstracto desumit multiplicitas
v unitas psonarũ in Ssreto dei in Divinis licet sit una natura
tamen st tres psona q. tres dant psonalittes Extra in Xto licet dant
duæ Natæ q. tn dat una psonalitas pinde Xtg est una persona Ergo Ec.
Rso retorqndo de forma denominante innocente simpliciter fateor
q. Ssistit in negaõne oĩs oĩno culpa v informa denominante Ccu
Vacuũ ultimũ Ec Directe Nego jore pbaõnis transeat Antecedens
q. sicut uniones q. essealit pendent a Petro st distinctæ ab iis q. pen
dent a Paulo. ita et Ssplexũ negaõnũ unionũ Petri est destinctum a
Ssplexu negaõnũ seu negatãrũ unionũ Pauli. Nã juxta axioma:
Negaones specificant ab entibg exclusis. Quare em posset negari
absolute idẽ Ans, et dici qd psonalitas Petri et Pauli Ssistens in ne=
gativo n sit unica q. una est essealit affixa unio altera alteri
Nego Ssegã et ultimũ distinguo argumentũ: ab unitte v multi
plicitte in abstracto psonalittis positivæ increatæ desumit unitas
v multiplicitas psonæ in Ssreto Ssedo Ans ut benè pbat objiciens
in Divinis v psona Xti ab unitte v multiplicitate psonalitts in
abstracto negativæ s Ssistentis in negativo creatæ desumit Ec Nego
Ans q. hic pôg desumit multiplicitas v unitas a Sbjecto seu Nata
Unde si Natæ Petri et Pauli st plures tc et psonæ Petri ac Pauli
dicent plures qmvis in abstracto una fuerit psonalitas Ssistens
in negaõnũ Ssplexo oĩs unionis cũ digniori ut patet ex retorsionibg
Cur aũ a forma positiva descendat denominão unitts v multi
plicitts in Ssreto n descendat am aforma Negativa, Raõ est ex
diversa denominaõne Natæ, Sic una vg aã (q. est forma positiva) infor
maret duas matias diceret ung hõ, si aũ duæ formæ unã matiã
dicent duo hões extra informa negativa vg vacui Ccaitts innocen
tis Ec q. in abstracto licet st unica tn multiplicitas Ccorũ vacuorum.

n̄ desumif ab illa sed a multiplicitte subjectorum.
Addo qd qdoq et a forma positiva n̄ semp desumif multiplicitas v unitas sic si una albedo informaret duos parietes dicerent plura alba a pluralitte sbjectoru si am duæ albedines ponerent in uno pariete dicef in screto unu albu.
Pro reliquis solvendis iisq pluribus nota 1mo aliud ee bpositu aliud bistea ut infra n̄ nisi dictu, quare licet juxta omnes actiones sint suppositoru n̄ tn st bistea ita ut huic attribuant certe actiones vg intellectiones, voliones &c adscribunt hni tanqm supposito n̄ am entitti modali em juxta adversarios adeoq neq juxta nos dbet adscribi negaõni. 45
Nota 2do esse bistens aut suppositu est pfectio Physica q. est ee ens totaale, at verò ee bistea v ultimu ejq splementu n̄ dbet ee pfectio Physica et hinc pt ee negão sic est pfectio Physica vg ee statua marmorea n̄ tn st pfectio negaões q statua suo modo stituunt quanqm dici pôet qd nata creata em p ppria bistea pficiat n̄ tn positive sed negative. n̄ seq ac corpq tin raõne formosi pficit moraliter p negaõ ne ceste extensionis vg nasi &c.
Nota 3o suppositu est ens p se, na p hoc v intelligit Ens p se subsistens et tale suppositu et qd ultimo p negaõne unionis v intelligit ens 1mario intentu ab authore natæ et tale est em nata bistens Na pplea qd hbeat negaõne unionis &c n e ming a Deo intenta ipsa tn subistea seu ejq splementu id est negão unionis n̄ est ens perse quia n̄ est ens simpliciter.
Nota 4to ex 2bq Entibq spletis n pt fieri unu p se solu in ea raõne in qua sunt spleta et hinc ex nata Diva et huana n̄ pt fieri unum p se in raõne natæ pt tamen ex Verbo et nata huana fieri unu p se in raone psonæ, q. nata huana in Xto n̄ e spleta negativè in raõne psonæ ppria licet sit spleta positivè p ppriàs pfectiones Physicas et psona Verbi Unde sicut totu coalitu ex matia et forma unitis unu est totu p se licet ta matia, qm forma hbeant suas pfectiones Physicas positivas q stante hoc adhuc matia e splebilis, forma am spletiva. ita totu coaliatu ex nata spleta p pprietates Physicas inspleta p alienas pfectiones et ex Verbo Dvo spletivo est totu perse.
Nota. 5 licet in sentea tenente negaônes objectivas seqf dari subistea creata ab æterno n̄ sequef tn in nostra q. juxta nos nulla fuere ab æterno q eent negaônes in se sed p hunc modu loqndi dat negaõ unionis ab æterno significat unione n̄ esse ab æterno.

Nota 6to etiasi Aa S: Petri pt modo dici pars simplicit S: Petri et qd actualis n actualitte sposionis d esse stn hūanitas Xti Dni n pt di ci pars persona creata Rão disparittis est q. hec illa pposio est audax et temeraria reducitq ad hunc sensu falsu hūanitas Xti qdoq constitu ebat psonā creata. Jā am illa 2 pposito n'e audax et reducit ad istu sensu veru, qd Aa sit ead q ostituebat S: Petru.

Nota 7 emsi subsistea creata et increata oveniant seu univoce in ratione generica tn n seqt ambas dbre semp existere qdo denominant naturā subsistente sicut n seqt dbre identificari adequate naturā put identificat subsistea increata sic em subsitaa et accidens conveniunt secum in ratione entis.

Nota 8 hujs ppnis vera: nondat in bove subsistea creata hujs sensg est n dat modo in bove unio q poet unire nata huana cu alia subitaa digniore et q n existendo denominat nata subsistente unita na ture similit et alia similes ppnes explicande.

Nota 9 hac pposio: dat subsistea nata creata hbet p objecto adequato n solu negaone unionis s unione qm negat sedeāo nata creata existente capace unionis sicut hec pposio dant tenebre v cecitas v vacuu se ultra luce o visione s corp implens q negat pfata pposio, hbet p objecto em bjectu existens capax lucis visionis impleonis se Quare illa pposio n poterat ee ab aterno vera licet enim tn n dabat unio tamen et nata creata n dabat q deo omo requirit ad veritte ejs opleta.

Nota 10 ista universalis pposio: oe qd in Divinis reperit identificat realit nata si quoq in creatis admittendu est admitti dbet in positivo qmvis imperfectu et distinctu a nata distingvenda est sec: admitti dbet in positivo explicato tn negativo secdo explicato aut affirmato positive nego Na verificativu hujs ppnis Deg est oipotens est oipotentia affirmata et identificata Deo, verificativu vero increatis hujs ppnis: n dat lux se n dbet ee aliqd objectu qd sit negao lucis sed solu dbet negari lux et n existere. unde prioris ppnis verificativu e oipotea in sensu positivo. posterioris autē verificativu est lux d in sensu negativo s dbet n existere ut verificet dicta propositio.

Nota 11 sicut in fundamento vulgaris modi loqndi dicit in S: Scriptura: Divisit lucē a tenebris et appellavit lucē diē et tebras noctē, ita in eod sensu dicit qd det subsistea ppria nata creata. Jbe nobilior est una subsistea, qm alta scilicet n entittive sed tminative ingnta

dygniora

dignioriē terminat natura, sicut enim dicitur: Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum, in rigore tamen prolata propositio, non affirmat quidquam quod sit in se subsistentia ex parte objecti sed solum negat unionem cum alia subsistentia. Unde ad hanc quaestionem: Quid sit subsistentia creata? loquendo rigorose respondendum per retorsionem: Quid sit negatio lucis, aut tenebrae? Directe respondendum dici vel quaeris in sensu reflexo quidnam sit objectum hujus termini subsistentia creata vel quaeris in sensu directo si primum dico: objectum hujus termini indirectum est natura creata directum est unio physica perfectiori quae debet non dari ut denominet naturam subsistentem seu non unitam perfectiori. Si vero 2dum tunc nego suppositum quod subsistentia creata debeat esse aliquid et quod aliquid objectum sit in se ipso subsistentia creata, sicut negatur quod aliquid objectum sit in se negatio lucis.

Nota 12 Dum concilia dicunt quod Verbum Divinum assumpsit naturam humanam non assumpsit autem personam humanam, habet hunc sensum: quod verbum Divinum assumpsit per unionem physicam naturam humanam non assumpsit autem per unionem naturalem personam humanam, id est non assumpsit naturam de qua verificetur quod non sit vere physice unita cum altera perfectiori. Nestoriani autem contra concilia dicebant verbum Divinum solum unione morali esse unitum humanitati Christi, proinde concilium statuit esse unionem physicam et realem, in quo autem subsistentia consistat, an in positivo an in negativo nil decidit sed reliquit Philosophis.

Nota 13 In edicto Imperatoris Justiniani approbato a Vigilio Papa hoc tantum habetur quod persona sit aliquid speciale, speciale autem non debet esse aliquid positivum adaequate, nam speciale significat, idem quod non commune adeoque id potest constitui per negationem.

Nota 14 Ex eo quod negetur a Patribus et conciliis adjectio personae humanae in Christo non infertur personalitatem humanam esse quid positivum nam etiam negationes dicuntur adjici ut dicitur aliis privilegiis adjici immunitas ab oneribus publicis quae est pura negatio.

Nota 15 Dicta Joanis Theologi in concilio Florentino non sunt definitio ac Doctrina concilii. Deinde Joannes hic dicit tantum non subsistentiam seu complementum ultimum suppositi sed tantum ipsum suppositum esse rem naturae, quod enim juxta hanc sententiam nostram verum est nam suppositum absque dubio est res positiva et aliquid reale. Addo tamen quod a Patribus concilii Francofordiensis in epistola ad hyspanos substantia vocatur: res naturae persona vero seu subsistentia: res juris.

Nota 16 etsi verbu Divu assupsit id totu qd e positivu in hne p=
pterea n pt dici assupsisse hne (na hoc stricte loqndo n e veru
q. n assupsit ultimu splementu suppositi huani, sicut vg hoo n ac
cepit statua qui solu marmor nectu recessis solis ptibg accipit
et indenominaonibg n e utiq pt fieri universaliter paritas ab una
ad altera sed spectandg est potissimu smunis modg eas intelli
gendi v accipiendi.

Nota 17 Verbu potuit supplere negaone, alias reqsita ad pso
nalitte nata humance ppria n quid formaliter, i ita ut faceret
psona huana (hoc m. n dat in Xto) sed eminent ita ut nata huana
faceret simplicit existente p subsistea Diva.

Nota 18 Existea sive ~~petens~~ psona huana pt dici consumpta ab huana
(ut loquunt Patres sed intelligend e qd ssupta improprie n am pprie
quasi sit destructa sed q scilicet ab hac est impedita v exclusa
hanc m ssuptione sic explicat S. Thomas, 3 pte q. 4, arti. 2
ad 3tium: P tanto dicit psona ssupsisse psona licet impprie quia
psona Diva sua unione impedivit ne huana nata ppria pso
nalitte hberet, sicut et apud oppositos motg ille, subsistue in hua
nitte Xti n fuit ssuptg nisi eateng quateng fuit impeditg ut pote
nunqm existens negaones enim dicunt impedire cu loqmur vg
dicendo: impedita fuisse morte cecitte &c. Pterea gutta aque
Oceano affusa ja n subsistit in se d in Oceano nec tn qd positivu
amittit sic humanitas in Xto n detractione aliqua amisit sub
sistea ppria sed qd p se n existat. Plura ut pote magis theolo
gica illig Deo dante studiu revelabit ac solvet.

§ 4tus

De Ente in alio seu accidentali

76 Accidens ex vi vocis significat, id qd rei accidit, seu non
pertinet ad ipsig essentiam, rei nec est subtaa sed tantu ornamentu
seu affectio substao pdicabilis de illa n in recto d tantu in obliquo
Definit smunit ut in Physica dixig sci: est ens ordinatu ultimo ad aliqd cre
atu adquate distinctu tanqm pfectio v impfectio illig intrinseca v tanqm
necessario adhærens pee emanationi alicujg formæ.

Observa 1o du accidens dicit ordinari ultimo tanqm pfectio vel
imperfectio intrinseca intelligendu intrinseca v et p unione etre

ceptione ut calor est intrinsecus igni v. per mediam inhaesionem ut calor est intrinsecus fornaci. 2do quod nomine perfectionis intelligatur hic: sive perfectio stricte talis qualis dicitur esse calor immanens igni sive late talis qualis est albedo respectu parietis. 3o additur in definitione ei v. imperfectior quia sunt nonnulla accidentia quae sunt imperfectio sui subjecti et per illa non tam perficitur quam viciatur subjectum. ex. peccatum et per errorem intellectus et habitus pravus voluntas.
4to non est de ratione accidentis ut recipiatur in omni subjecto ad quod ordinatur sed sufficit ut in aliquo recipiatur sic visio mea parietis ordinatur ad parietem videndum neque tamen in illo recipitur sed solum in oculo. 5to quod aliquod accidens sicut creatio distincta a termino in nullo subjecto recipitur sed tantum adhaeret necessario suo termino.
Siquis autem dicat: possibile esse substantiam quae sit ens ordinatum ultimo ad aliquid adaequate distinctum tunc negandum est quod sit possibilis quia hoc esset dicere, possibile esse substantiam quae sit accidens. Sicut non est possibilis bos qui sit stricte animal rationale et sic nulla posset dari substantiae definitio aut accidentis. Praeterea adhuc illa substantia esset emanativum alicujus formae.
Adverte quod definitio aristotelica accidentis hoc: est ens in alio ut sonat non convenit soli accidenti nam et forma materialis adhuc est talis quae recipitur in materia. Praeterea non convenit omni accidenti nam creatio subsistit distincta a termino tunc non recipitur in illo aut alio subjecto cum sit essentialiter independens a subjecto et tamen est accidens. Si tamen explicetur ad instar nostrae definitionis tunc valebit. Haec tamen inaliotas non significat hic actualem inessentiam v. adhaerentiam in subjecto sed tantum potentiam ad esse in alio seu ordinabilitatem ad aliquid adaequate distinctum nam possunt accidentia rata v. absoluta divinitus existere absque ullo subjecto ut ex. in Eucharistia quare non erunt ordinata sed ordinabilia v. potentia in esse.
Accidens dividitur ab aristotele in 9 praedicamenta ut dictum de illis tum in logica tum in Physica. Ubi et alias divisiones dedimus praeter quas accidens aliud est ratum v. absolutum, quod ex essentia sua exigit inhaerere subjecto suo ad dandam denominationem suam substantiae aliunde completae potest tamen saltem divinitus absque suo subjecto existere, ut inquit Pater Suares. Aliud modale

Qui illud definivimus in Physica Nro 363 esse formalis ultima determinao et actualis Physica Entis indifferentis in aliqua ratione essealit affixu subjecto.

77 Utru Accidea pertinu Physica absoluta dens a parte rei et sint realit distincta a subjectis acris et ptinax est contentio currenti tempestate peripateticos inter ac Neotericos quius id cstet tu ex fide In Echaristia m. manet quantitas so por odor panis n tn bstaa tu ex experientia, Experimur m dari in nobis intellectiones volitiones sensaones &c et in aliis luce frigg calore sonu &c q n st bstaa ut dicet in Physica particulari. Unde enim Neoterici alit accidens defini unt ut Clarissimus Purchotius dicit esse illud qd non est res aut ens, seu qd est entis modus aut affectio in alio tanqm subjecto inhaerens ut pceptio in mente, figura v motus in corpore quare utterius inter ens et nil dicit esse quid mediu scilicet modu entis qui neq est ens neq nil, hbet tamen juxta illu sua essea imo et existea, ac singularitate. Sed hoc qm inepta quis n videat! 1o quomodo accidens n est ens siquidem hbet sua essea et existea atq singularitatem sicut substantia 2o Natura huana Xti qmvis n bsistat pse bstea ppria tnesse ens naminalit acceptu. 3o si esse et n esse opponunt sibi contradictorie nec dat inter illa mediu ut ipse dicit Ct em ens et nil. 4to. Accidens v pt definiri quid sit: et sic hbebit esse et qditate adeoq erit ens v n pt definiri et sic n hbebit esse et erit nil pertinens cu ens imediate dividat in bstaa et accidens. Alii vero Neoterici dicunt n dari acci dea absoluta sed dari nonnisi modalia q solu p raone st di stincta a bstaa ita ut nec divinitus fieri aut existere sservari posset absq subjecto sed contra hos agemus in Physica particula ri lib. de qualitatibus corporis.

Hic tamen Nota 1o du Aristoteles ac S Thoas dicunt accidens n esse pprie ens intelligendi st qd accidens in se n bsistat hbet tn sua natura et existea ppria distincta a bstaa qmvis naturalit n possit ee absq omni subjecto qte qmvis hbeat sua essea imo et existea tamen cu ipso n subsistit sed inhaeret alicui subjecto nec est integru agendi pcipium.

Nota 2do qd accidea n creant tantu sed em a bstaa pfluunt v alio accidente ut vg calor ab igne v altero calore aliquatn

Accidentia simul cu' matla st sçreata ut quantitas.

Quaestio
De attributis Entis.

Postqm ens in comuni ac particulari explicuimq restat ingren 78
du de attributis seu affectionibq passionibq ac proprietatibq entis
illisq generalibq Porro attributum entis comunit dicit proprietas
metapsca entis connexibilis cu' ente emanans ac profluens p mo
du modi concipiendi ex essea ejq tanqm ex radice brevq at
tributu entis e predicatu reledu esseale entis convertibile mutuo
cu' ente, de numero horu attributoru n conveniunt int se au
thores. comunit tn sex esse dicunt voce illa peregrina memo
ria grata significata Rbubar nempe res ens unu, bonu
aliqd verum, Caeteru n oia his literis expressa sunt attributa
s proprietates entis stricte tales et sic res et ens sunt synonyma
et ex modo nostro concipiendi solis vocibq differunt deinde ens
n est attributu respectu sui n qm est predicatu relatu esseale re
spectu sui sed tota essea metapsca consistens in predicatis smo
essealibq alias m hos esset proprietas et attributu sui. Tande
si aliqd significat ide' qd aliqua res seu aliud quid put multi
volunt adeoq dbet reduci ad unu' sicut aliud quid ide' est qd di-
stinctu' hoc am reducit ad unu'. Quare nonnisi tria at
tributa hic sunt examinanda scilicet unu' bonu et verum
sicut oe ens consideratur relatu esse sutu vel privat ad intra est con
stitutu ab aliis secretu et sic e unu et p illud consideraptale
v put est comparate ad aliud et sic considerat p veru' put est ab
intellectu sed bonu' am comparative ad voluntte. Ista aute'
tria dicunt passiones et attributa transcendentalia seu genera
lia q' enti cuilibet convertibilit conveniunt illaq transcendunt et
in quolibet reperiunt tanqm esseali identificata enti.
Plura de his attributis egimq supra ut in Logica ubi de uni
tate et ubi de identitte s distinctionibq ibide' eni de veritte
De bonitte am ex professo agit Ethyca sed put hic sunt attributa
transcendentalia n predicamentalia de illisq hic breuissime
nonnulla expediemq.

§ 1mus
De unitate

Unitas transcendentalis e' 1ma entis passio et absoluta ma 79
ximeq conjuncta cum illo.

Quærit itaque 1° quid sit unitas transcendentalis entis Aristoteles 5to metpcorū dicit Unū est indivisū in se, et a Philosophis cõmunit definit: est ratio formalis in quo est ens indivisum in se et divisū a quovis alio, seu Clarius est: ratio formalis vi cujq ens identificat sibi et distinguit ab omni alio. In re am unitas transcendentalis est: identitas sui seu et distinctio a quovis alio, ut res m sit una necesse est ut n sit divisa in se alias n erit una sed multiplex et qmvis res una vg Petrus posset dividi in partes et membra sed tamen q. n pt dividi in partes ejsdē rationis seu in plures adæquatè hñes finde est unus transcendentaliter. Proinde Unitas seu indivisio hæc consistit in negatione divisionis in se et a se vi cujq res negat dividi in plura talia qualis est ipsa nec in plura entia adæquatè distincta a se n consistit am in negatione divisionis ab alio excludendo vg Unionem cū alio sta bos unitus Petro. erit adhuc unus transcendentaliter consistit tamen in divisione ab alio p exclusionem identitatis eo m ipso qd res n identificet cū altero distincto sed tantū secū est una formaliter.

80 Quærit 2do: An unitas transcendentalis sit aliqd superadditū realiter enti ad qd cõformit ad dicta in Logica de distinctione reali adæquata Nro 220 et infra respondendū negative.

Ratio est q identitas et distinctio n est quid realit superadditū enti ergo nec unitas tū q unitas hæc est proprietas metpcalis. Tū q. illud superadditū esset formalit unū q. n esset formalit multa ergo vel esset unū per aliqd iterū superadditū o processus si 1mū seqt processus in infinitum. si 2dū: ob idipsum de quovis ente dici pt qd sit formalit unum.

Adverte 1° qd unitas hæc transcendentalis juxta 1marium et explicitum modū concipiendi et explicandi consistit formalit in prædicato positivo ab ente p ratione distincto q hic indivisū dictū de ente est positivū qmvis exprimat negativè q. est negatio negationis. Tū q e perfectio entis Tū q ens e prædicatū positivum ergo et unū. Sta Aristoteles 3 Metaphysicorū, tex 7 dicit: dicunt am æqualiter ens et unū. et Angelicus sect: 3: ens et unū æqualit significant, q ens et unū st æqualit idē, subjecto differunt in sola ratione et hoc prædicatū perficit entitas.-- Juxta tn 2darium modū concipiendi qui nobis notior et clarior ead unitas transcendentalis cõmunit explicat p prædicatū negativū s p divisione in se. Unde Aristoteles 5 Metpcorū tex 11 dicit: Universaliter nãq qdcunq n hbet divisionē quatenus nõ hbet, ea tenus unū dicit, sicut spiritus explicat per

prædicatum in-
porei

praedicatum incorporei v independentis ab omni materia, brutum per rationale differt ab homine quamvis non sit quid negativum.
Adverte 2do quod unum non sit idem ac unicum, nam unicum est illud quod in eodem genere non habet sibi simile vg unicus Sol, unum tamen potest habere simile sibi in eodem genere vg homo quilibet est unus id est indivisus in se.

§ 2dus

De bonitate Entis

Bonum seu bonitas transcendentalis est cum ente convertibilis et reperitur in quolibet ente Unde Aristoteles ethycorum 1o cap. 6 inquit: Bonum dividi per omnes Cathegorias. sicut enim et tale bonum est perfectio cujslibet entis juxta illud genesis 1o vidit cuncta quae fecerat et erant valde bona, Et alio Loco: Omnis creatura Dei bona est.
Bonitas alia est absoluta per quam aliquid in se est bonum et habet perfectionem sibi competentem intrinsece. alia bonitas respectiva quae tenus est conveniens alicujus entis inclinationi capacitati et appetitui et hoc bonum aliud est honestum aliud utile, aliud delectabile de quibus fusius Ethyca.
Bonitas itaque transcendentalis est capacitas seu aptitudo et meritum vi cujus est aliquid appetibile tanquam potens existere seu est appetibilitas Entis ex eo, quod possit existere realiter, eo m. ipso quod ens sit bonum et perfectum in se est etiam non conveniens alicui cum juxta axioma omne bonum est sui communicativum et haec explicatio bonitatis omni et soli competit nec illa melior dari potest.
Unde infertur 1mo: nullum ens posse esse malum transcendentale, quia eo ipso quod sit ens habet aliquam perfectionem, adeoque capacitatem ad appetibilitatem a potentia appetitiva, jam autem malum transcendentale ut pote oppositum bonum est privatio alicujus debitae bonitatis et perfectionis, seu est illud quod appetitum per ex eo, quia non potest existere realiter vg Negatio chimera etc. Infertur 2do rem positivam etiam pessimam esse bonum transcendentale inquantum ejus existentiam saltem universus appetere potest.

§ 3tius

De veritate Entis

De veritate dictum abunde in Logica hic tantum agitur de veritate transcendentali. Haec autem est conformitas alicujus in aliquos est capacitas et aptitudo passiva entis ad cognosci illud existere, v posse existere realiter id est, est capacitas ad cognosci cognitione vera affirmante de illa potentia ad existendum realiter Unde quamvis chimera cognoscerent posse existere ad hoc tamen non habet veritatem

trans

transcendentale quia tali Cognio non praecedit ex aptitudine. Illarum
sed potius ex errore cognoscentis. Oppositum veritati transcendentali
falsum transcendentale quod non tam est in rebus quam in intellectu creato
neq est aptitudo ad cognosci vere posse existere realiter.
Ex dictis infer 1º quod veritas transcendentalis non sit quid possibili
nemine cogitanti superadditum, ratio eadem est quae de unitate num. 82
Infer 2do quod denominatio non sit veritas pure extrinseca a Cognitione
vera sive creata sive increata ad ens terminabili ratio est quia veri
tas transcendentalis reperit in quolibet ente et est attributum iden
tificatum enti. Tum quia negret himeras et puras negationes omne quod ve
rum transcendentale, quia et illis pot competere denominatio pure extrin
seca qualis est esse cognitum. Infer 3º quod enim propositio falsa
sit vera transcendentaliter v.g. haec homo non est animal rationale quia de illa
pot formari vera propositio affirmans de illa vere potentiam ad existendum
v.g. haec propositio homo non est animal rationale potest existere.

Quaestio 3tia

De principiis metaphysicis Entis

84 Triplex genus principiorum juxta Aristotelem qui lib 5 metaphysicorum cap 5 insinuat
fuit in Physica generali diximus cibus principiis commune est esse primum unde
aliquid aut est aut fit aut cognoscitur. Unde per illud aliquid est intelli
guntur principia compositionis ex quibus res constat ut homo ex anima corpore. Unde ne
per illud aut fit intelligunt principia productionis quae ad rei productionem deser
viunt per illud tandem aut cognoscitur intelligunt principia cognitionis quae in
rei seu entis notitia nos ducunt. Haec principia alia cogitantur esse
Physica ex quibus res Physica fit aut producit. Alia Metaphysica
ex quibus res metaphysica aut metaphysice considerata fit. De principiis Phy
sicis rerum seu compositionis ac generationis abunde egimus in
Physica generali De principiis enim metaphysicis rerum egimus hic in
Metaphysica ubi de essentia et existentia seu actu et potentia item de haecceitate
quae est principium individuationis tractavimus ex his enim quodlibet ens meta
physice consideratum constat quia quodlibet habet suam essentiam ac existentiam.
De principiis cognitionis ad praesens agere restat, quae enim principia non solum Logi
ca sed enim metaphysica dicuntur, siquidem ad summam Philosophiam aut verius Sapien
tiam seu metaphysicam pertinet Universales entis notiones examinari ac
speculari adeoque et principia seu pronunciata Universalissima idest
propositiones universalissimas quarum veritas ex ipsis terminis bene percep
tis immediate et per se absque alia probatione intellectui bene disposito
innotescit explorare et potius aliis scientiis subministrare.

Quaeque

Itaq in pñti qstione hoc discutiet qdna sit 1mu clarissimu et Universalissimu oiu ppioru lumine natæ noturd ppui de quo non solu dubitare n possemg sed em qd sit 1mu tu certitudine ac firmitte tu evidentia ac officio adeo ut cætera ppia ex illo pflueant et illud ex nullo illudq sit ultimo resolutoriu oiu ppioru ac axiomatu. siqd hoc ipsu Nomen ppii 1mi ac universalissimi denotat ut stat ex aristole et Diogene apud Laerciu cittis in dissertatne postliminari Lgica Nro 151 Ad qm qstione.

Primo respondens Carthesig cu suis Sectariis illud pnunciatu ego cogito Ergo su 1ma veritte et oiu 1mu ppiu esse asseruit, ctra qm ut dixi sic: 85

DICO 1mo Illud pronunciatu Cogito Ergo su n est oiu principioru 1mu imo nec nomen ppii meret.

Raones st ibide data Nro 126 et 127. Ubi dictis addo quasda veritts ex hoi ppio Carthesig demonstravit: vg An terra movet v quiescit. An sol fixg est in Loco an in gyru agit. An bruta sint mera Authomata. An qd tria elementa Carthesii dent. Vel qd n dent Cas veræ efficientes v qd n dent Accidentia ab solata deducat n hæc ex illo proloquio, pterea hæc illao est tantu Causæ ex effectu adeoq pbari dbet p aliud ppiu vg implicat idem e v non esse v operari seqt ad esse tu q. cu dico: ego Cogito jam prius suppono me esse, et talis illao similis est ac si dicerem: ego su Cogitans ergo sum, ubi ide p ide pbat. Sicut et hi ens est ens si lucet lucet si pluit est madidu &c. Ido cu Carthesio Surchoreg pte 1 Metpca Cap 4 illud 1mu oiu ppiu assignat: quid qd in idea clara ac distincta rei alicujg pcipit id de re ea certissime pt affirmari ctra quos similit.

DICO Quod et istud n sit ppiu 1mu ac universalissimu oiu ppiorum imo nec Nomen ppii meret. 86

Rao est q. est singulare obscurud non omo veru imo et n utile ut dicti dissertaone ida postliminari Nro 130 et infra.

3tio Alii e Peripateticis varia assignant ppia lumine natæ ista quoru attributa ita evident et clare cnexa sint ut ois intellectg quantuis rudis ignorg tn tminoru pensatis tminis facile iisde assentit absq alla pbaone imo rapit in assensu. cu abs

DICO 3tio Primu oiu ppiu in quod oia resolvunt saltem indirecte est illud impossibile est simul ide esse et n esse idu am illud imediate segns est: quodlibet est v non est. 87.

Raō zclusionis est ex una pte n est ostendibile qd nā isto ppio sit priq ac universaliq. Certe non illud ego cogito ergo sum, v quod qd in idea clara &c ut in Logica pbatu, Neq em illud ens est ens sut dicit qdā Antoniq Andreas 4to Metpcorū qsti: 5 prut illū citat et refutat P Joannes de Benedictis lib: 1 metpcā qsti: 3 q 3 Nā ista ppotiō est identica et negatoria in nullaq scientia sumi pt tanquā ppiū demonstrandi alias ois scientia posset htre p primo ppio illud: in quo bjectu sobjectu illiq de se ipso pdicat et hic ptot eent 1 ppia in qualibet scica qd sunt particularia b sobjecta de ipsis pdicabilia ut vq in Physica lq Corpq natale est Corpq nata, in Metpca lq Substāa est sbtāa accidens est accidens siquidē et ista sunt instar illiq Ens est ens.

88 Ex altera parte de raōne 1mi ppii est ut sit oibq certissimus aptissimū, infallibile innegabile pnidenter sut illud n pbet p aliud ppiū, oiā am pbent p illud id est ultimo resolvant in illud sed nostrū ppiū est tale ergo &c maior ex vi illiq nominis 1mi ppii patet tu ex paritte a 1mo ppio Physico ut dictu in Physica ex Aristotele. Nor pbat q hoc ppiū in nullo casu fallit nec obscuritten in intellectu refundit nec ab hne qui loqt ut sentit id est zformit ad mente negari ullo modo pt; pbt 2do eadē nor q pfato ppio nullū priq ac simpliciq afferri pt adeoq illud n pt p aliud se priq pbari, 3o p illud oiā pbant n solū natalia sed em fidei seu supnatalia ppia vq illud: qd Deq sit 1ma et suma veritas q si n eet talis ti et esset Deq et n esset. 4to. in illud oiā qcunq demonstrant ultimo resolvunt nā qui em alia ppia negaret eo tandē adigit ut hoc absurda qdo nulliq maiq amittat scilicet qd idē simul sit et non sit. Su m. adversariū pmiuq si alit se htret res vq si zcessis p missis zclusio n eet vero, v si his tria n eent &c, v si ex necessar co posset sequi ztingens ut dictu in Dialectica hic certo tunc idē eet et n esset simul qd utriq est absurdū Er: &c.

89 Confirmat hoc ipsū 1o ipse purchocq suo ppiis veritatē ultimato p nostrū ppiū pbat dui si m id qd in clara et distincta rei idea pcipit n recte de re affirmaret seqret eandē rem eē et n esse imo ex hoc ppio ostendit justa ipsū qnā idea rei n vera et n jenuina si m tale aliqd repsentet qd rei esse a<u>ver

teret eiq repugnaret ti idea alicq rei n esset vera ac genuina
Confirmat 2do Comentator in Aristoli 4 metpcoru cap 2 dicit qd sine hoc nostro ppio nemo pt philosophari disputare aut ratiocinare.
Addo 1mo quonia 2plex est genq demonstraonis scilicet alia est demonstraõ ostensiva in qua directe procedr a caa ad effectu ab essa ad passiones &c altera demonstraõ redarguitiva ducens ad impossibile in qua cogit adversariq negare qd scessit aut scedere qd negavit adeoq negare et scedere idē seu admittere idem ee et simul non esse ut et in Dialectica vi nume de reductione ad impossibile nro 234, hinc hoc nostrū ppiū est oiu primū in linea demonstraonis ducentis ad impossibile siquidē oia alia ppia p viā resolutionis ad impossibile reducunt: ita ut qmvis veritas ppiorū n indigeat pbari attamen si hoc ab aliquo ptinaut ac imprudent negarent ille facile posset reduci ad hoc qd seqrēt impossibile scilicet idē ee et n esse simul.
Addo 2do qd illa nostra duo ppia et qd diversa maliat sed unu formalit et n re sed verbis discrepant. Unū n ex illis mediū oē p participaonē aliud p negaonē extremorū excludit omnino Tū q. ista ppiā sibi equivalent: ut stat ex Dialectica ubi de equipollentia ppnū modaliū) Nā ista ppõ: necesse est qdlibet esse et n esse, equivalet huic: impossibile est aliqd neq esse neq n esse, ubi lȝ neq esse idē est qd esse ergo illa de necesse equivalet oīno huic: Impossibile est aliqd n esse et esse (qd qd sit qd strariū sentiat Suares)
Objicit Illud est 1mū ppiū ex quo oia demonstrari possunt 90
sed ex lȝ impossibile est &c n possunt oia demonstrari &c Nor pbat ex ppne negante n pt demonstrari sclusio affirmans sed lȝ impossibile &c est ppõ negans ergo ex illo n possunt oia demonstrari. Rso distinguendo 2dū argmtū: Ex ppne pure negante nec affirmanti equivalente n pt &c pmitto ex ppne negante quo ad verba quo ad rē aut affirmante seu equivalente affirmanti n pt &c subdistinguo, n pt demonstrari affirmans sclusio directe et ostensive n pt demonstrari arguitive indirecte se elenchice id est reducendo adversariū ad absurdū nego &c dico ut supra dixi qd p leges Dialecticas de equipollentia modaliu

ista nostra ppositio impossibile ee aequaleat affirmanti huic
necesse est quodlibet esse v nesse. Hic enim sit demonstratio ostensiva
qd negativa ee dictu supra. Quid autem dicendu sit patet ex termi
nis distinctionis.

91 Urgebis: Ex ly impossibile ee enim aequivalent affirmanti non
possunt oia demonstrari enim argutive Ergo. Ans pbat qd ante
se hbet ac supponit priora ppia ex illo n possunt oia demonstrari enim
argutive d ly impossibile supponit et hbet Ergo ly impossibile
imo et ly necesse est qdlbet ee et ppnes modales Ers asegnã pbt
ppõo de inesse absoluta et simplex est prior et simplicior moda
li, omne in totu supponit sua pte Ergo ee. Rso distinguendo
ultimu Ans ppositio de inesse s. absoluta et simplex est prior
modali quatenus est ppositio quatenus est ppiu nego Na saepius pore
evidea pfert modalis qm absoluta. Du q ly impossibile ee necesse ee
est smu ppiu p qd sma et suma impossibilitas declarat et in
quo sma et suma necessitas fundat.

92 Instabis ly impossibile ee n est ulla tenus smu ppiu ergo ee
Ans pbat Illud est smu ppiu qd n pt ulterius pbari sed ly
impossibile est ee pt ulterius pbari put defacto pbatu est ab
Aristotele fere p totu 4 Metphscoru libru a textu 9 stra Pro
tagora et Heraclitu Ergo ee. Rso qd Philphs ipse putavit quia
a nemine fuit. Unqm hoc ppiu negatu aut negandu Na si
quis negavit aliud ore dixit aliud mente tenuit unde illud
principiu nequaqm pbavit certe nec ostensive nec arguiti
ve sed solu multa attulit ut declararet q admittunt aut qui
admittere tenent qui illud p pera negant. Quare p totu
id pstare ostendit Philosophs ut adversarios similis expo
nat audientiu sigd q quis hoc ppiu negaverit aut in dubiu
vocaverit ipse se falsificabit si in stradictoria sunt vera se si
pt aliqd ee et nesse simul, tc et negabit et n negabit et dubi
tabit et n dubitabit adeoq dicendo se negare n negabit et dicendo
se dubitare n dubitabit. Ptea quaerend est a negante hoc
ppiu an aliqd scedat an nil si nil n est cu illo disputandu
si aliqd tunc v ita hoc scedit: ut simul n scedat ejs stradi
ctoriu et ja hbes intentu scilicet impossibile est Vel simul
scedit et ejs stradictoriu et sic falsificabit se ipsu.

Nota qd Ens et negão Entis s esse et n esse imediate opponunt sibi nec int utrūq absolute intercedit aliqd mediū put interce dit int hñe et n hñe, int videre et n videre, quius inter Ens reale et n ens cū sbjecto aliquo detminato ut int visū et nega tione visg vg in lapide aliqd intjicet mediū vg Cæcitas exclu dens utrūq stradictoriū quoes m. sbjectū detminatū afferetur ut lapis. tunc ea opposio n e stradictoria sed pōg ad privati vā reducif q opposio privativa 2plex est alia stricte victa cū sbjectū est capax formæ recipiendæ alia latig usurpata cū sbje ctū formæ excipiendæ n est idoneū.

Disputatio 3tia
De Oppositis Enti.

Opposita enti dicunt puræ negaones s carentiæ et impossibilia seu chymeræ de his itaq 2plici qstione agemq.

Quæstio 1ma

Quid sit negão seu Carentia rei alicujq contingentis?

Nomine negaões ut sic 9munit et vulgarit intelligif non 93
esse, n existea rei, carentia defectq rei, aut exclusio alicujq tmini seu clariq negão est n existea rei alicujq possibilis. Negão hæc in vulgari sensu alia dicif Logica seu rão intentionalis, qdo aliqd ens exprimit p tminū negativū estq ipse tmīnq aut cogni tio negativa vg n existit Antixtq. Alia objectiva s Physica q excludit entitatē realē seu est objectū tmini aut cognionis ne gativæ sive rão formalis aut forma vi cujq res denominaf n existens vg ipsa n existea, careā Antixti. Sed hæc divisio est similis huic: hō aliq est intentionalis et Logicq aliq objectivq et Physicus. Rursq negão alia dicif ee ~~negativa~~ activa causalis extrinseca em dicta estq Cā negaones vg decretū Dei de n existea alteriq solis. Alia passiva formalis (intrinseca em appellata) estq ipsa rão formalis intrinsecē denominans aliqd n esse seu est objectū negaonis activæ vg ipsa carentia n existea alteriq solis sed et hæc divisio minq recta ob falsū suppositū ut infra patebit. Tandē negatio alia est necessaria q vel est verū necessaria tū ut negao Dei v impossibiliū ut negão chymeræ alia stingens qua est negão rei stingentis seu potentis existere v n existere vg negão

n existēa Antixti In pnti n agemq de negāobq Logicis intentionalibq. Ite de activis ac causalibq et de objectivis et formalibus.

94 Status itaq qstionis est quidna sit in re et in quo ssistat negāo seu carentia formalis objectiva alicujus rei Contingentis? Seu rectius reflexè loqndo pponit qstio sic: qdnā sit objectu termini negativi v.g. hujq negāo Carentia &c? et hunc sensu qstionis ubiq nos tenebimq na hic posterior est longè diversq a primo; primq enim falso laborat supposito ut et de existēa diximq. Unde ad hoc deveniēq qstio ultimatò An cogitabile sit tale objectu qd sit in se negāo, Carentia, nihil &c

Adverto hic 1º longu fore discrimen int vulgarè modu loqndi et strictu Philophicu ut in Logica de rigore Logico, ac Metphca Nro 326 Tu in Physica de vacuo Nro 810 in meq. quare multae ppnes sumptae in rigore Scholastico, essent falsae, q vulgarit et usualit sumptae st verae v.g. dari vacuu dolium &c dari privationes objectivas &c Vel du dicimq in vitro triangulari aut poligono seu multiplicativo aut in iride varios esse Colores v. in theatro pdire leone ursu &c Vera dicimq in sensu vulgi usuali et comuni reducendo haec ad aliu sensu qm verba sonant.

Adverto 2do diversa esse ista apparere esse objectu intellectq et revera esse objectu sic itaq hujq ppnis: datur Carentia Antixti apparet exterminis objectu esse carentia seu aliqua negāo in re aute objectu ejq est existentia sed celata et involuta terminis negativis v. istq: incognoscibile est incognoscibile videtr objectu esse aliqd incognoscibile cu in re sit cognoscibile, similiter et istaru Nullateq veru et nullateq falsu, Ite: distinctu ab omni Ente possibili et impossibili.

Adverto 3º qd sicut de possibilitate intrinseca passiva Creaturu plurimi hic, modo loqndi de existentibq decepti st apparentia terminoru eo qd admisere ppnu hanc enunciantiu esse objectu aliqd abaeternu ut supra de hoc diximq, ita hic plurimi irretiuntur capiuntr ipso pene sono Verboru et apparentiā terminoru et ideo dicunt dari Negaōnes objectivas adeo tradictoria objectiva cogitando illa esse aliqua Phantasma ideas et entitatulas forte sub scavo Lunae cu ideis platonicis latitantes.

95 Et ideo 3plex est Classis authoru circa id sentientium primo enim nonnulli docent negāones esse entia qdā diminuta ab usivo non qd pprie ac realit sicut entia realia sed impprie summo modo, Physice tamen seu termine Cogitante. Alii dicunt n dari illas cu impropriè negant dari tn objective tminative n in esse rei sed in esse veri quate

nq verificant v falsificant ppões idq siveillarũ ppnũ q in recto impor
tant carẽa vq daf carẽa antixti n daf carẽa solis, qm illarũ q
in recto n importent carẽa sed ex pte copulæ hbent ipsã negãõ
vq alt sol n existit. Alii am dmarũ tanta n dlarũ. Vdo aliido=
cent negões necessarias identificari ipsi esseæ rei dtingentes aute
v scientiæ v libero decreto Dio similiter ac dixi de possibilitte
3° alii docent eẽ ipsã cognõne negativa Alii ipsã ens reale
Alii purũ nil alii aliud ego autem.

DICO 1° Negatiões Shericæ formales non dsistunt for 96
malites in esseã v decreto Dei nolente aliqd produ
cere
Dixi formaliter q. cãalit et activè pñunt dsistere in essẽa
Dia in quantũ hæc est causa ut def vq (in sensu saltẽ vulgari)
negatio Dei vel in decreto Dei quatenq hoc est causa ut detur
negão vq alterq mundi et sic de cæ
Ratio asserti est: iste dceptq vq alter sol n existit ex dmunione
su est verq d si negão eẽt formalit decretũ Dei tunc n esset verq Er:
Nor pbaf si negão eẽt formalit decretũ Dei tc ille dceptq p ob
jecto hbret decretũ Dei sed si hbret, tc n esset verq d falsq Nor
pbt q. hic dceptq negat objectũ suũ dari decretũ am Dĩm semper
datur ergo sicce.
Firmatur de qbq verificanf dtradictoria illa non identificant sibi
nec unũ dsistit in altero sed de negãõne et decreto Dei verificant
Erbi. Nor pbaf negão antixti tollit p existeã antixti decre
tũ Dei seu Deq n tollit p existeã eandẽ. Negão opponif for
malit imediate existeæ antixti; decretũ n opponit qilli põq
opponit carẽa decreti.
Firmat 2° Decretũ Dei volens p certo tempore existeãm
antixti aut unionẽ aut matiã informatã n est formalis
existeã aut unio aut informão Er em decretũ Dei nolens exi=
steã s volens n existeã p nunc n ẽ formalis n existeã p nunc.
Firmat 3° q. p impossibile n dato Deo s pciso ejq decreto ve
ra eẽt hæc ppõ: hymera n daf, antixtq n daf Ce nec decre
tũ, hoc est pars negãõnis ergo neq multo magis tota negão tũ
q. alias casu quo pcisive saltẽ n daf Deq aut decretũ ejq, dbret
statim dari hircocervq, aut em antixtq nec reqreret amplius
qdqm na pereunte uno dtradictorio scilicet negãõne dbet dari al=
tud. Dices negão vq alterq Dei aut hymeræ est sumũ bonũ
ite negãõnes dtingentes danf ab æterno ergo sunt ipse Deq vel 97
decretum et essentia ejusdem Dei.

Sed

Rsp ad 1mu qd negão alterig Dei Caális n tamen formalis ejt sumu bonu. ad 2du dico negando simplicit sicut et de possibilitte diximg non oiu m. ppnu veritas reqrit objectu actu existens.
Dices 2do qd nil est pt decretu Dei illud est ipsu decretu Dei sic q. Petrig nil est pt existeã sua ideo est ipsa existentia sua sed negões sunt tales ergo &c Rsp retorqendo de possibilitte pura Creaturu v de negãone alis q pter decretu Dei et ald mudu nil est. Directe transmissa jore distin: Nore sed negão ∂tingens vg Antxti nil est pt decretu Dei hoc sensu qd nil aliud sit illa qm decretu Dei negg hoc sensu qd neg sit decretu neg ulla alia res sed puru nil pritto nore et similit distincto consequente nego consequentiam.
Dices 3o qd est formalis exclusio et Caa formalis existentis Antichristi illud est n existentia antichristi sed solum Decretum Divinu nolens existeã est tale Ergo &c Rsp retorqendo quod est formalis exclusio, non existeæ Antixti illud est formalis existea Antichristi, sed Decretu volens existentiãe Antichristi est talis exclusio Ergo etc formalis existentia Antichristi
Directe transmissa jore Nego minorem, q talis exclusio est pog n existea Antixti nisi forte illud decretu sit exclusio Causalis radicalis seu exigens formalem exclusionem Antichristi sicut una forma exigit exclusione alterig n ẽ tn formalis ipsa imediata exclusio. Pterea hoc Decretu n est Caa formalis intrinseca et identica sed tantu extrinseca.
Nota Quamvis Decretu sit sufficiens fundamentu judicandi qd n det Antixtg, tn n est formalis n existea illig sicut nec est existea formalis et ad hoc ut ponat formalis negão Antichristi pter decretu Dei nolens existeã qd plg reqrit sicut ad hoc ut ponat forma v unio v existentia.
98 Dico 2do Negãones Physicæ passivæ objectivæ n ssistunt in ipsa Cognitione.
Ratio est q. 1o si ssisterent in illa tunc dbrent identificari illi adeog sicut Cognitio existit Physicẽ realit, ita et negãones dberent Tũ q. 2o n qrit hic de negãobg Logicis intellectualibg q. tales st actg intellectg sed pog de objectivis scilicet de objectis cognionu talium Tũ q. 3 emsi nullg cogitaret intellectg Antichristum n existere tn ille de facto n existeret. Tũ q. 4to existea rei formalis objectiva n ssistit in affirmãone rei ergo neg n existea in negãone.
99 Addo qd Ano 1695 24 julii phibitæ st seqntes ppsiones: Negão est ens et superaddita ista cognio: Negatio ptẽ: Carens privatu, negatu hi est decretu raonis objectum est rei p negãi

forma est cognitio negativa, qtg addita hæc censura qd displicent de hoc tamen infra plg dicemg.

Dico 3° Non dant negaões objectivè quoûodo cung sive nemine cogitante sed ois cognio em negativa hbet p objecto ipsa entitatem existentem v potentem existere. 100

Dixi loqndo rigorosè q. ut in imediatis pmissis inui in sensu vulgari comuni ac usuali sicut scilicet adverimg loqui de rebg existentibg ita loqmur et de n existentibg Nam tmini formalit v æqvalent negativi: vg dat carêa antixti reapparet nobis hbre p objecto negaões, in re tn cu hæc ppositio æqvaleat huic: n dat antixtg pinde clarè apparet qd ignis objectu verificativu sit entitas antixti seu antixtg involutg tminis negativis id est n existens.

Probat sclusio 1° negativè: Nullu est fundamtu et necessitas admittendi objecta media int statu reale et raonis vel media int ens et nil sed illæ negaões essent talia objecta v:

Probat 2do ab authoritte S: Auguss. lib. de beata vita cap 8 dicit: Nescio quoûodo dicemg hbet egestatem, tale enim est acsi locumur aliqm qui lumine caret dicamg hbre tenebras qd nil aliud est qm lumen n hbre, Non m. tenebræ quasi veniunt et recedunt sed carere lumine hoc ipsu est ja tenebrosu esse ut carere veste hoc est esse nudu, n veste accedente quasi aliqua res mobilis nuditas fugit sic ergo dicimg hbre aliquê egestatem quasi dicamg hbere nuditatem egestas m. est verbu n hbendi qmobrem ut explicem ut possimo ita dicemg hbet egestatem quasi dicamg habet n habere. Et ide de genesi ctra Manichæos ingt: Ubi lux n est tenebræ st n q. aliqd sunt tenebræ sed ipsa lucis absentia tenebræ dicunt, sicut silentiu n est aliqa res sed ubi song n est silentiu dicit. Ubi aperte S: Doctor ja loqt in sensu vulgari ja rigoroso seu in sensu pure negativo in quo em sensu ens reale terminoru negativoru est verificativu scilicet ingntu n existit pt tamen existere.

Probat 3 objectu sive terminativu sive verificativu hujg vg ppnis: Antichristg n existit, n est negão et n esse antixti. 101 q. pog est ipre antixtg n existens sed potens existere Ergo ans pbat ctriq ppnis: antixtg existit objectu n est eadem negão sed ipse antixtg Er em de csegnã pbat ppositionu ctradictoriaru stricte dbet esse objectu ide et qdem adæquate terminativu, non verificativu sed hæ sunt ctradictoriæ Ergo si illarum daret objectum tunc deberet dari et harum...

102 Neq dicas qd dbet qꝫ ee objectu ide ta ex pte ꝑdicati qm Subje cti vo am ex pte copulæ negativæ aut affirmativæ Unde in illis ꝑponibq: Antichristq existit, Antichristq n existit ex pte copulæ affirmantis venit identitas Antichristi ex pte am copulæ negantis venit identitatis illiq negão correspondens particulæ Non. Na ɔtra est 1o cm ex pte copulæ ꝑpnes ɔtradictoriæ sicut ex pte tminoru adverbioru et aliaru affectionu dbent hbere ide objectu alias poent esse ambæ simul veræ v falsæ ut ista pariès est albq, si ex pte copulæ affirmaret unio et paries n est albq sibi negaret identitas realis parietis cu albedine et sic de aliis. Ɔtra est 2do ꝑponi disjunctivæ v copulativæ v ɔdionatæ ex pte copulatu suaru ly vel, si, et, be n dbet respondere objectu disjunctiu copulativu ɔditionatu q sufficit qd tendant in objectu dtminatu simplex absolutu modo tendendi disjunctivo copulativo ɔdionato &c. Ergo cm &c. Sed ɔtra est hæc ꝑpõo: incognoscibile est cognoscibile v distinctu ab omni ente possibili et impossibili n daf, n attinget aliqd objectu incognoscibile ac disjunctivu sed mere cognoscibile ac identificatu qmvis ex tminis videaf attingere Ergo cm ista antixtq n existit n dat existea antixti &c.

103 Neq dicas 2do qd hæc ꝑpõ antixtq n existit e partim affirmativa partim negativa q negat existea Antixti et affirmat negatione æqvaletq huic n dat existea Antixti et dat negão. Sicut hæc antixtq existit æqvalet huic: Antixti existea dat et n dat negão ejq adeoq ide adæquate hbent objectu. Sed ɔtra est 1mo si ista ꝑpo antixtq n existit æqvaleret huic: Antixti existetia n daf et daf negão objectiva ejq qd. 2o iteru hæc pars ꝑpnis explicantis æqvaleret partim affirmativæ partim negativæ et iteru pars istiq eet partim affirmativa ptim negativa et sic in infinitu Unde seqref n dari ullã ꝑpne puse affirmativa aut pure neg.

104 Confirmaf 1o Ideo daref abusivè impprìè sumendo seu quomodocunq vq Negão Antixti q. antichristq n daf Na juxta oppositos quões, n dat una ɔtradictoriu toties dbet dari alteru sed hæc rão nulla Ergo &c. Nor ꝑbat, nulla est ista ɔsequentia Non daf Antixtq ergo dat negão ejq, sicut nulla est et ista daf Antixtq realit Physicè Ergo dat negão illiq realit Physicè ꝑtereà n dat cæcitas, & mors lapidis Ergo dat visio aut vita ꝑter Die feriali n ꝑcipit missæ auditio Ergo ꝑcipit negão aut comissio missæ ꝑtereà n reqrunt manicæ v pilleus ad salutem Ergo reqrit negão manicaru v pillei ꝑtereà alter sol n licet modo Ergo licet negão alteriq solis &c. Et ratio est q. toties nulla est consequentia quões negão ꝑ in antecedente afficiebat copulã in con

seqnte fit pdicatu vg nil pter Deu extitit ab aeterno realit Ergo si extitit nil seu nihileitas. Ubi ly nil semel sumit formaliter ex parte copulae altera vice materialit pro pdicato.

Confirmat 2do Si darent quoodocunq negaones tunc v essent qd Creatu v n essent Neutru dici pt Erbe Non 1mu q alias Creaturae darent ab aeterno. n 2du Na infero: Er nullu sunt in se objectu in sensu positivo affirmativo seu de quo dici possit absolute qd sint de psenti Na puru nil n hbet ullu esse cu tn S: Augustinus in Enchiridio cap 9 dicat: Nulla n al esse q aut n ipsa sit Deus aut n ab ipso. Porro illae negaones neq essent Deus neq ab ipso.

Addo qd Entitas objecti affecti terminis negativis vg Anti christus est verificativu hujus ppnis negativae verae Antixtus n existit est signu verificativu n in sensu positivo ita ut sit quoodocunq sed in sensu pure negativo ita ut n sit. qdo enim ppo negativa est falsa se ipso falsificant ens reale ita ut sit Na verificativu in sensu positivo est qd ita attingit pro ppo sio ne ut illo existente ppo sio sit vera n existente sit falsa. Verificativu autem in sensu negativo est quo existente ppo est falsa n existente est vera vg Sol unicus existit alter sol n existit falsificativu e contra explicandu in sensu positivo v negativo ut dictu in Logica Nro 634 b ly nota ultimo. Addo praeterea qd idem objectu possit esse verificativu et falsificativu respectu diversae ppnis aut modi tendendi ut cm in Logica dictu. 105

Objicit Primo Contra imediata sclusione In rigore loqndo dat a parte rei modo negao vg alterius solis et sic de aliis Er Be Ans pbat: independent ab actu intellectus n dat modo a parte rei sol ergo dat a pte rei negao illius. Non retorquendo 2du argmtu ex Nro 104. Ste qdlibet a parte rei est v non est ergo cujuslibet rei dat a parte rei esse v aequ dis junctivu &c Directe pmisso Antecedente 2di argmti distinguo sseqns Er: dat negao alterius solis loqndo pure negative hoc est n dat simpliciter alter sol modo scedo sseqntia Ergo dat negao loqndo affirmative hoc est supponendo aliqd objectu qd sit abusive suo modo negao nego sseqntia ac dico: qd sicut hujus vg ppnis dant tenebrae silentiu paupertas, objectu est lux aut sonus existens ita illius, dat alterius solis negatio est alter 106

sol d n̄existens et sicut illa ppositio de tenebris seu negatione lucis n̄ pt verè accipi in sensu affirmativo positivo sed potius pure negativo, ità et hæc posterior de negaone alterius solis.

107 Urgebis quoties n̄ dat unu contradictoriu toties dbet dari alterum, loquendo enim in sensu affirmativo positivo q. juxta axioma Deficiente uno contradictorio dbet dari aliud, et nil pt absolvi ab utroq contradictorio sed alter sol et negaio ejus sunt contradictoria ergo si &c. Rsp retorquendo p instantias positas nro 104 ite nro 85. Directe posset negari sol ex cogitata a fautoribus carentiaru objectivaru ac chymeraru, tamen pacis gratia distinguo illa ut hic nro 45 tum in Logica .- et alibi. quoties n̄ dat unu contradictoriu (Logicu et mentale) s quoties una est vera tunc altera contradictoria ppo dbet ee falsa quoties n̄ dat unu contradictoriu objectivu et juxta aliquos Metaphysicum toties dbet dari nemine cogitante objective Nego pore et supposita qd dent nemine cogitante aliqua contradictoria objectiva ite qd ppnes contradictoriæ possunt hbre diversu non idem objectum similiter distincta Nore nego neqa posset enim distingui si quoties non dat unu in sensu positivo affirmativo toties dbet dari aliud et verificare ppnem in eod sensu positivo toties dbet &c in sensu negativo concedo axioma illud deficiente uno &c et istud nil pt absolvi ab utroq de hoc sensu est intelligendu scilicet qd nulla res sit talis q verificet v falsificet de se ambas ppnes contradictorias istæ tn ppnes valent ac sustinent in sensu vulgari.

108 Instabis Dant contradictoria objectiva nemine cogitante talia vg alt sol et negaio ejus Er. quoties unu n dat objective &c Ans pt dant ppnes contradictoriæ quaru una est vera altera falsa Ergo dbent dari et contradictoria objectiva neqa pbat qdo dat ppositio vera tc dbet dari et verificativu ejus qdo falsa tunc falsificativu ejus Er si &c Rsp Imi argmti nego ans tdu inverso dant ppnes contradictoriæ quaru una est vera altera falsa Er ndant contradictoria objectiva q oppnu contradictoriaru idem dbet esse objectu verificativu unius et falsificativu alterius Ite: retorqo Dant ppnes disjunctivæ multiplicativæ conditionales Er dbent dari et objecta talia Directe nego neqa pbaone distinguo qdo dat ppositio vera affirmans absolute p statu dari suu objectu verificativu tc illud dbet dari idq p eo tempore pro quo enunciat p ppnes dari, quales st ista præns sol existit Antixtus peccabit concedo ans qdo dat ppositio vera negans dari suu objectu verificativu qualis ista vg alter sol n existit tunc &c

Subdistinguo Dc illud dbet dari in sensu positivo, in negativo transeat, q. dari aliqd in sensu negativo est simplicit n dari sicut vg dant tenebræ egestas &c similit et ad illud respondendu pposițio verificat p ita se hbeā objecti scilicet negativa p ita se hebentea objecti in sensu negativo, affirmativa p ita se hbeā in sensu positivo similit et de falsa dicendu ut supra dictu et in Logica.

Premes Propositio vera et objectiva ostituit actu et objecta em negativā Ergo illig objectu verificatum dbet dari in sensu positivo Pro retorgando ut hu tu in Logica vg in istis ppnibg Antixtg peccavit Xtg est crucifixg vere et realit qdlibet est v n est. Directe distinguo pposio vera em negativa s veritas ppnis em negativæ cplete sumpta ostituit actu seu objecto ita se hbente positive seu existente positive et p statu nego, ita se hbente negative put enunciat ppnio ocedo Ans, Vel sic pposio vera partim negativa ostituit actu et objecto et ambobg positive pstatug existentibg nego n tnambobg positive existentibg sed uno scilicet actu seu ppne positive existente altero scilicet objecto no existente positive ocedo Ae. dico qd pposio vera vg negativa hæc alter sol n existit n enunciat nec affirmat objectu suu dari positive, sed pog illud negat. Quare cum alter sol de facto n existat p inde objectu illig ppnis ita se habet put illa enunciat adeoq est vera. 109

Dices Veritas hujg ppnis negativæ alter sol n existit dat in sensu positivo Ergo objectu ipsig ita dbet se hbre positive. Si enim ita se hberet tantu negative Dc simplicit ita se n hberet q. dari aliqd negative est n dari simplicit et sic veritas ppnis ostituet ipso actu. Pro retorgando Veritas dat physice vere et realit Ergo et objectu sic dat Ite pposio hæc disjunctiva. qdlibet est v n est est vere disjunctiva Ergo et objectu illig dbet e vere disjunctivu Itē de illis ppnibg Antixtg peccabit Xtg est crucifixg vere &c. 110

Directe distinguo Veritas illig ppnis: alter sol n existit sumpta quo ad esse physicu actg v ppnis dat in sensu positivo ocedo sumpta quo ad esse positivu actg et simul n esse objecti dat in sensu positivo subdistinguo dat in sensu pure et adequate positivo nego in sensu ptim positivo partim negativo ocedo similit distinguo et oseqns Ergo et objectu ipsig dbet se ita hbre positive scilicet dbet n dari positive ocedo dbet ita se hbre positive seu dbet dari et esse nemine cogitante positive nego oseqa Ae dico ut dixi in Logica 649 et infra ubi dicta hic bene ommemoranda et notanda) qd veritas ppnis formalis ptertim negativæ sicut et ppnis affirmativæ de futuro aut ptærito) n est forma pure et adequate positiva sed ptim positiva ptim negativa partim positiva inquantu habet una parte eaq ppale scilicet ipsu actu seu ppne actu existente

et positiva a qua tanqm a potiori ppositio tota denominatur actu vera partim autem negativa inquantum alteram ptem scilicet ipsum objectum non existens. Unde objecto vg potente existere constituit sed negative non positive similiter identificatur illi negative non positive.

111 Unde adverte qd licet objectum non existat quomodocunque tamen verificat ppnem negativam in sensu negativo, sicut quamvis objectum non existat tamen est cognoscibile. Si dixeris qd non est simpliciter illud non est tale quia esse tale supponit esse simpliciter et a termino irrestricto valet consequentia via negativa ad restrictum ergo qd non existit illud non est verificans ppnem negativam. Resp. distinguendo ans qd non est simpliciter illud non est tale talitate importante existentiam objecti concedo, talitate non importante nec enunciante existentiam objecti nego ans. Sic non esse verificativum sicut esse cognoscibile non importat existentiam objecti ita sicut importat aliae denominationes existentiam objecti vg albi similiter distinguenda et probatio antecedentis a termino irrestricto valet via negativa consequentia ad restrictum terminum importantem existentiam objecti concedo Non importante existentiam objecti. Nego. Adverte 2do qd verificativum completa adequatum seu pōg veritas absoluta completa non est ipsa tantum objecti ita se habens prout enunciat ppositio sed simul est actus ita enuncians prout se habet objectum. talitas enim ista seu conformitas est utriusque scilicet actus et objecti sicut assimilativum parietis A, B.

Adverte 3o qd objecto ita se habenti negativo seu non existenti simpliciter identificatur veritas ppnis negativae sed identitate negativa importante hoc ut non existat objectum non autem identitate positiva importante existentiam objecti.

112 Objicit 2do Phonsianum argumentum: Non datur nemine cogitante negatione ut in conclusione tamen dant consequentia probatur eo ipso quod vera sit conclusio negans cognitiones esse objectum cognitiones easque habet carentias pro objecto quas negat tamen si se ans prob. Si praefata conclusio pōg haberet pro objecto ens reale vel entitatem objecti existentem vel potentem existere non carentias quas negat tunc eo ipso esset falsa quia cum est negativa negaret ens reale qd revera datur. Resp. retorquendo Non datur objectum incognoscibile enim juxta adversarios etiam non datur objectum distinctum ab omni possibili et impossibili et carentiis ergo datur et consequentia ita probatur apud nos sicut et adversarii illam probant. Directe nego sequelam probationis supposita qd nostra conclusio negans dari careas sit negativa prout qm verbaliter habet enim duos negativos terminos quales potius aequivalent affirmative, aequivalens huic ppni reflexae; ois cognitio nicem negative objectum est ens reale existens vel potens existere sicut et adversarii de hac ppne coguntur dicere Non datur objectum incognoscibile idest ois cognitio enim incognoscibilis objectum est

cognoscibile

39

incognoscibile qd nisi ita explicuerint nunqm se ab hac sumè illos
ppmente expediant retorsione sicut et de hac ppone n̄ dant tene
bræ id est juxta explicationem S. Augustini dat lux. Tandem ad
ultimu Rso distinguendo si nostra sclusio hberet p objecto Ens re
ale et tenderet in illud directe negative negando illud esse objectu
cognitionis tc esset falsa nedo. si tenderet in illud reflexe modo ten
dendi æquivalent affirmativo verò tc esset falsa nego. Unde
Quæstionē An dent negationes ratione objecti terminativi respon
dendum est: ut monui nro 94 n̄ directe alias falso laboraret
supposito qstio illa et responsio sed reflexè vg sic: qd ois cognitio
nis em negativæ est ens reale objectum generum.
Addo hic qd cu' iste terming negatio carentia &c est negativus æq
valent sicut ly tenebræ egestas &c juxta Divi augustinu p in
de cu' addit illi particula ly non in nostra sclusione pro dantur
negationes hæc sclusio n̄ est pure negativa sed affirmativa q. duæ ne
gationes faciunt ppnē affirmativa vg nemo hnu n̄ scribit, id
est ois homo scribit.
Falsu' est qd ois cognitionis objectu est entitas existens vel potens 113
existere id est Ens reale. Ans pbt falsa est ista pposicio: ois
cognitionis tam affirmativæ qm negativæ objectu est solu' ens
reale ergo &c. Rso retorquendo de objecto cognoscibili q n̄ distincto
a possibili a n̄ possibili ac entibus qd est tale respectu ois co
gnitionis ens hujq. incognoscibile. Directe distinguo ans argumti
ans falsa est hæc pposicio &c si hbeat hunc sensu' exclusivu'
ois cognitionis objectu est Ens reale et nulla negatio objectiva
est objectu cognitionis nedo, si n̄ hbeat sensu exclusivu sed
hunc: ois cognitionis objectu est Ens reale nego ans ac dico
qd falsa eet hæc pposicio si tenderet sic exclusive ob hanc ratione
q falso laboraret supposito supponeret m aliqd objectu qd est in
se ipsa negatio sicut ut in retorsione ista pposicio ois cognitionis no
stræ objectu est solu' cognoscibile erit falsa si tendat exp
expressa p affirmativu et simul negativa juxta leges dialecti
cæ. q supponet aliqd objectu incognoscibile sed dicendu si utraq
tendat pure negative vel affirmative.
Addo qd termini voce illa Barbara BEUBAR esse n point
rigorose infinitari unde hæc pposicio falsa. Sed ly ost n̄ ens non
res &c n̄ debet explicari affirmative et simul negative sed ptm

negative ptum affirmative vg sic Petrq e aliqd qd n est res
sed pos pure negative sic Petrq n est res n est ens Sicut enim
ista ppo tenebre st n res dbet negative sic explicari tenebrae
n sunt res Quare similiter et ista pposicio Solu ens terminat
Cognicione nostra n est stricte exclusiva sed equivalet huic univ
sali affirmative Oim Cognicione nostra terminat ens ista autem
pposicio falsa Non solu ens terminat Cognicione nostra in sensu
ctradictorio priori ppni sic explicetur aliqua cognicione nostra
n terminat ens. Illustrat in istis ppnibq: Solu cognoscibile
terminat cognicionem nostram, Non solu cognoscibile. Sic de

114 Pro solvendis Nota 1o qd hec pposicio n dat modo n esse Antichri
possit esse ja vera ja falsa in diverso sensu ac supposicione accepta
si enim sumat directe absolute referendo utraq negacione ad co
pula ut equivaleat affirmative huic: Dat modo esse Antichristi est fal
sissima. Si am tendat in sensu pure negativo non referendo
utraq negacione ad copulam sed quasi reflexe sic: n dat modo objectu
qd sit in se nemine cogitante n esse antichristi scilicet pt contradicere opposita
nobis sententia erit verissima Illustrat in istis ppnibq: Hic nemo
turcaru dat vel Nil ab eterno pter Deu existebat Ubi negaones
ja materialiter et adverbialiter ja formaliter sumi possunt.

Nota 2do du loqmur mors petri est cognoscibilis sensq est qd
unio cu corpore anime n existens potens tn existere pt cognosci
Du am dicimq Mors petri est possibilis sensq est qd pt n existe
re unio anime cu corpore et deficere Petrq Ita iste denominaciones
n existens res negao rei sic n requirunt aliqd esse nemine cogitante
distinctu ab existente et potente existere sed potiq requirunt
aliqd n esse.

Nota qd ista pposicio q. hoc n peccat diligit a Deo explicanda
est sic Cognio Dva negans peccatu in hoc movet exercite ipse
ipsu Deu at hoc diligat Sicut enim peccatu cognitu affir
mative movet Deu ad odiu ita cognitu negative movet eun
de ad amore. Quare tales ppnes ponentes p reali v divina
careaos et negaones in vulgari usu loqndi tollerant et sunt ve
re in rigore tn dbent reduci ad alias veras. Et sic ista ppo
sitio Si lapis n tenderet deorsu n esset violentq explicanda
est sic lapis naturaliter exigit tendere ad centru.

Nota 4to du privacione a pura negaone distingeimq p hoc
n intendimq quasi objectu aliud sit qd sit negao aliud pri-

vatio

ratio sed nnisi qd p negativu sceptu pure negel formam sceptu vo privaonis n solu negat forma sed em affirmat capacitas objecti ad forma.

Nota 5to Non dari a parte rei ulla pdicata stradictoria objectiva licet hoc dicant dari in sensu vulgari sed rigorose loqndo intantu dicunt dari stradictoria salte extrinseca n intrinseca inqntu una res verificans stradictoriu loqnu seu ppne n pt simul verificare sed pog dbet falsificare aliud et inqntu ppnes stradictoria dud v pdicata logica snotant qjide unu objectu sed diverso modo tendendi. Itaq emsi in Divinis veru sit dicere: Pater vere generat Natura vere n generat (sin quo em mysteriu stat Trinitatis) tn q. hoc pdicata n verificant ambo in sensu affirmativo positivo sed unu in sensu affirmativo alteru in negativo ppterea n seqr dari positive aliqua stradictoria objectiva qz objecto utriqq venit una eadeq generao Filii p de Patre vere affirmat de nata Patris vere negat. Sicut qmvis veru est dicere nata Dva v generat v n generat tn n seqr in Divinis dari aliqd objectu vagu disjunctivu.

Nota 6to qd iste voces privao carentia negao tenebre &c n significant ullu ee abusivu ex pte objecti em negativu distinctu ab ipsa re qm negat quia hujg nulla est necessitas certe n ad verificandas ppnes negativas q. ly lux n existit, ide est acsi dicas nil lucis existit, porro ad verificanda hanc ppne: nil lucis existit n reqrit aliqd nil hbens ex pte objecti esse aliqd em negativu, na alias affirmando illud nihilu existere esset falsa. Aut hd ppnes: nil cantat. nil lucet nisi accipiat pure negative ly nihil quovdo semp dbet accipi ut in his: nil meliq est Deo, Ite nil voluntti Divine resistit, nil sole clariq, &c

Nota 7mo illa ppnes phibita citta nro 99 phibita st ob hanc raone qd em in sensu vulgari n admittat negaones v q. directe dicunt negaones ee entia realia (qd infra refutabr) nostra aute sclusio tendit reflexe.

Addo tn illas ppnes ee phibitas n ex eo quasi sint false hoc m. censura illis n adscribat sed nonnisi qd displicent p qd n evadunt falsa nisi dbite scilicet reflexe explicentur

Ita sicut haec propositio Atque barabas et judas. est consierata intu[illegible] sede illi aequivalens Atque est homo.

Nota 8 quod aliquae propositiones vulgariter acceptae in sensu vulgari tollerato et vero reducendae sunt ad aliud sensum quam verbasonant sed istae propositiones apparenter affirmativae silentium est tenebrae sunt negatio [illegible] &c sunt negativae efferendae sic non est sonus non est lux &c. Illae autem apparenter negativae ut non datur negatio solis non datur negatio scriptionis &c reducendae sunt ad sensum affirmativum sicut ergo datur sol datur scriptio. Tandem propositiones enunciantes identitatem carentiarum ut tenebrae sunt negatio lucis &c reducendae sunt ad sensum directum quidem sed negativum sic ut non existens lux est non existens lux. vel ad reflexum hanc objectum verificans hanc cognitionem tenebrae est objectum verificans istam negationem lucis sicut et istae propositiones: Vos estis sal terrae Deus est homo &c

Nota 9 quaestiones illae: In quo consistit carentia? quo constituitur? cui identificatur &c rigorose loquendo ineptae sunt vel implicantes vel falsi suppositi similes his: quid est nihil? nullum ens in quo consistit? quo constituitur? distinctum ab omni possibili et impossibili cui identificatur? Unde talibus quaestionibus vel negandum suppositum vel respondendum non directe sed reflexe ergo sic est illud objectum quod modo non datur.

Dices negationes possunt cognosci in se ipsis nam eum sensibus percipiunt sicut animalia terrentur umbris, mus juramen qui[illegible] avis no[let] amissos suos pullos &c Respondeo nego quod animalia vident potius lucem obscuram valde in qua apparent varia distorta spectrorum adinstar &c Mus eum videt lapsum juramenis corpore circumpositi et nil esse in medio inde eo fertur et avis non afficitur negatione pullorum sed potius desiderio excruciatur habendo adhuc recentes species eorum sicut famenque dicitur excruciari carentia cibi

115 Ex hactenus dictis infer quod sententia docens directe negationes esse entia realia non subsistat quia directe sic loquendo falsa est ista propositio negatio lucis est ipsa lux realis sicut et haec inconceptibile est cognoscibile nullus homo est aliquis homo, ut potentes tollentes se et falsificantes in terminis nam non esse lucis non est esse lucis. Quamvis in illa omnes propositiones habent idem objectum tamen directe et hoc objecto non possunt de se praedicari nisi forte velle[n]t de loquendi jam autem a sensu reflexo ad directum nulla consequentia est patet enim in istis propositionibus: Objectum hujus distributionis omnis homo

distinguere paulo b. eius hoc astruit Paulo. Ite idē est objectū istorū 3tradictoriorū tminorū nullū eāt aliqd aat bvsi aliqd aat est asing te oe aat est asing v ergo nullū aat e aliqd aat. Ratio ulter est q hoc sentea docens negantes e e entia realia falso laborat supposito supponit m aliqd objectū esse negaes nos sicut ille qui diceret incognoscibile est cognoscibile lapis n vult scribere. Unde nos qmus de eode cū oppositis loquamur objecto in diverso modo tendendi. Nā nos reflexe tū dicimus objectū tminorū negativorū est ens reale et ingm identitte negativa. Illi aūt directe pt aūt ppositio in uno sensu esse vera in altero falsa.

Quaestio 2da

De Impossibilibus v ente rationis hymerico

Plura ex illis q jā denegavimus diximus hic etiā et pmittenda v saltē supponenda. Pmitto itaq 1° qd sicut possibilitas est potēa ita impossibilitas est in potea ad existendū et impossibile dicit qd n pt existere seu si existeret involveret 3tradictione hoc m est essēa ipsiq. Ista impossibilitas dicit alia esse Metpca vi cujq res nec Divinitq esse pt alia Phypica vi cujq Natalet, alia moralis vi cujq in aestimatione morali. De 2da et 3tia n qrit sed de Anaditicet Metpca. In quenā hoc impossibile an scilicet in aliquo distincto ab oibq impossibilibq an in ipsis possibilibq? seu qrit utrū possit cognosci impossibile, et qd sit in re. Ubi adverto qd hoc qstio n pcedat in sensu directo alias falso laboraret supposito sed in reflexo ug sic qd nā sit objectū cognitionis ēn. hymerizantis seu ppnis q videt ex terminis aliqd hbre p objectū impossibile sicut et illae qstiones: An det et qd nā sit objectū incognoscibile, qd nā sit objectū distinctū ab omni possibili et impossibili? Addo 3muniter fere ab oibq teneri qd n det tale objectū qd sit incognoscibile aut distinctū ab omni impossibili aut possibili.

Pmitto 2° ad psentē qstionē qmis oēs 3veniant in hoc qd impossibilia realiter existere vel reale hbre existēa negant sed de existēa intentionali disconveniunt. Unde circa id 3plex versat classis authorū 1° Suares, Vasques Oviedo, Arriaga admittunt aliqd objectū impossibile distinctū a possibili, qd n existit a parte rei sed tantū intentionalit inquantū cognoscit et terminat à cognitione, seu est saltē in intellectu. 2do Ptolomeus Cardinalis, Ulloa, Durandq, Major Gonzales &c dicunt

Non dari

non dari ens rationis hymericum sed omnis cognitionis etiam hymerisantis ut ita dicã objectum esse ens reale adeoque inqui unt: quod quando dicuntur impossibilia in sensu vulga ri cognosci, tunc revera cognoscuntur possibilia, sed ta li cognitione qua extrinsece denominantur impossibilia sicut quando cognoscuntur idẽ terminata disjunctiva dubia incogno scibilia et tunc revera cognoscunt a parte rei determinate reipsa talia dp cognionem indeterminate tendentem disjunctivam et dubiam aqua indeterminata denominantur extrinsece etc. Et huic sentiã favere videt angelicq qui sma pte qstio 25 ar: 3 ingt: id qd stradictionẽ implicat verbũ esse n pt q nullq intellectq pt illud scipere et lib: 1o stra gentes: impossibilia n cadunt in intelle ctu, imo etiã ipse scotq in stũ distionẽ 3 qstione unica dicit: negando inveniri posse aliqd intelligibile v qualecunq ens qd sit in se for maliter impossibile, cũ quibq.

117 Dico Stricte et rigorose loqndo n datr ens raonis hymeri cũ sed ois cognionis etiã effingentis sibi impossibile objectũ est in re ens reale. seu oĩs cognionis objectũ est possibile sicet terminorũ stradictoriorũ involucris celatũ

Dixi rigorose loqndo stã vulgarit admittunt objecta impossibilia q in ppositionibq ponunt p subjecto et de illis pt aliqd pdicari.

Probat sclusio 1o Ex una pte nullũ est fundamentũ et necessi tas objectivi entis raonis hymerici medii int ens reale et pu re raonis sicut illud ens diminutũ in aliis materiis communit refugiunt oẽs stra Thomistas et Scotistas, vix m. pceptibile est ut objectũ tantũ objective in intellectu existat et nullũ ha beat pdicatũ reale ut ex solutione objectionũ patebit.

Ex altera pte hujq tmini impossibile objectũ e in re pos sibile ergo: Ans pbt si hujq tmini objectũ esset aliqd impossibile tunc in hac ppne falsa: Petrq est impossibilis ex pte pdicati p objecto veniret aliqd impossibile sed hoc non Ergo nos pbt In dicta ppne, venit pòq aliqd possibile p objecto Ergo ce Ans pbt In hac ppne: Petrq n est impossibilis ex pte pdicati venit aliqd possibile Ergo et in illa &c. ssequa patet q ppnũ stradictoria rũ stricte, objectũ dbet ee idẽ politissimũ ex pte pdicati et objecti imo et ex pte copulæ ut superiori sclusione dixmq, Ans pbat In hac ppne Petrq est possibilis ex pte pdicati venit p objecto aliqd

possibile

possibile &c: et in illa q. isto ppnes æqvalent sibi et sunt ambæ affirmativæ, nã in illa priore pticula negativa addita tollit terminu negativu ly impossibile. Porro ppq: nõ æqvalentiu sibi dbet esse ide objectu ut patet ex regulis de æqvalentia propositionu in Dialectica. Illustrat in his ppnibq: Nullus hõ n est aãl et: ois hõ est aãl; Ite Petrq n est incognoscibilis; et Petrq est cognoscibilis, duæ m. negaones faciunt sensu affirmativu,

Confirmat hoc ipsu: Iste cognitiones: n dant tenebræ, silentiu &c juxta August: Ite n dat objectu distinctu a carentiis oi possibili et impossibili Ite n dat objectu incognoscibile; æquivalent his: dat lux, dat sonq oe objectu est possibile vel impossibile, oe est cognoscibile &c em illa ppositio: Petrq est impossibilis, hic m. terminq impossibile n existantu apparent negativa et vere affirmativa sicut vq ly immensq imortalis q. hi termini significant pfectiones positivas existentes a pte rei sed pq vere et pure negativq ita sicut ly incognoscibile.

Neq dicas qd ppnu stradictoriaru dbet eqde ide objectu sed n adæquatu sta sufficit qd sit idem inadæquate. Unde qmcio hæc ppositio Petrq est possibilis hbet p objecto, ens reale possibile stradicm illi stradictoria: Petrq n est possibilis, sicut possibilitatem qm negat hbet em ex pte copulæ negaone possibilittis seu impossibilitte, qm tacite affirmat de Petro, Nã stra cotdo ista ppositio: Petrq n est pure possibilis, non hbet p objecto negaone cognoscibilittis s incognoscibilittis, alias daret objectu incognoscibile, qd ab oibq n admittit et pq p objecto adæquato hbet ipsa cognoscibilittem, sicut hæc Petrq est cognoscibilis &c em stra est 2do q. alias n darent ppnes pure negativæ et supra 3u q. alias alicui ppni affirmativæ vq huic falsæ: lapis est sanctq, n poet assignari stradictoria vq hæc lapis n est sanctq tu q. talis pposio n pure negativa nescio quo differret a ppne infinitante. 118

Probat sclusio 2do si aliqua cognione hbret p objecto terminatevo aliqd impossibile tu impossibile poet cognosci sed n pt &c &c Nor pbat tu ex authoritte S. Thomæ nro 116 sub pmitto 2do, tum q. si posset Ds tunc et incognoscibile posset cognosci siqd incognoscibile 2qndo ad hnc est impossibile vel si non tc ja aliqd cognoscibile n posset cognosci sed n potest cognosci &c &c Nor pbat improducibile simpliciter n pt em Divinitq pduc 119

ci invisibile n̄ pt videri, indivisibile n pt dividi. Er em Se. Tu. quia si incognoscibile posset cognosci tc em aliqd objectu esset cognoscibile ultra oia objecta possibilia et impossibilia ac negaões qd sit impossibile sed hoc non Erbe Segla joris pbt: q. ois hymera negatio et possibile est cognoscibile. Tu q ultra oia impossibilia n̄ dat ullu possibile, ultra oẽs ptes n dat pars, ultra oia existentia nullu existens Er em ultra oia impossibilia n̄ est cogitabile impossibile, est m. talis pposio tollens se ipsá.

120 Neq dicas qd incognoscibile cognoscat hac ipsa cognone: incognoscibile etsi n poit cognosci alia cognone. Nã stra est cognado ad hnc incognoscibile aliqd cognione hac incognoscibile. Nec alia quairs cognosci pt. Er aliqd incognoscibile cognosci n pt Ans pbt Si Se Ti hdic cognio incognoscibile attingeret aliqd objectu incognoscibile ut supponit et n̄ attingeret q. parit supponit eẽ incognoscibile, si negaveris suppositu dari aliqd objectu incognoscibile et ego negabo qd sit cogitabile aliqd objectu qd sit in se impossibile.

121 Confirmat scluso et pmovet Ima pars pbaões Ime scluso nis: q. oẽs ppnes q versant circa impossibilia poünt optime explicari p assignata ipsis objecta in se possibilia ut patebit ex soluõne objectionu Er: nulla est necessitas attribuendi ipsis objectu impossibile s hbens eẽ objectivu pure in intellectu. Tu q. nullu est fundamentu qd hujq ogppnis: alter Deq qi impossibilis sit aliqd objectu qd sit in se alter Deq apparens p hos tminos sicut qmvis appareat identitas vera in hac ppne: int Petru et asinu dat identitas vera et realis nullatenus hymerica, tn n dat ulla objectiva identitas v in hac ppne: dat objectu distinctu a negãobq et omni possibili ac impossibili. Potius itaq illiq termini: alter Deq est impossibilis, objectu est Deq noster gloriosissimq unicq sed cognitq dissono unicitti ejq hoc termino alter Deq, sicut hujq ppnis: incognoscibile est cognoscibile, objectu est cognoscibile sed involutu hoc tmino dissono incognoscibile. Unde istæ ppnes: alt Deq est ipossibilis, alt. Deq n est impossibilis n̄ erunt stradictoriæ, si ly alt Deq supponat aliqd objectu qd sit alt Deq q. utraq pposio n pfigit negaõne termino alterisativo falsæ suppositionis sicut istæ: incognoscibilis Deus est impossibilis, incognoscibilis Deq n̄ est impossibilis. Huic itaq ppni alter Deq est impossibilis stradictoria pt esse ista: n̄ alter

Deus ē impossibilis ut negão pfixa toti ppni tollat falsitatem
suppositi in subjecto faciatq sensū hunc: vel non est alter Deus
v n est possibilis, ubi in una pte disjunctionis terminū falsum
alterutris refellendo p ly non, reddemq hunc sensū: v Deus est
unicq v est possibilis. ubi in objecto venit Deus unq.

Objicit. ista ppoio vera: si dat objectū chymericū s impossibile hbet pro 122
objecto impossibile. Ex illud dat, &c. Ans pbat In tantū n hberet p objecto
aliqd impossibile inqntū illa ppo negans illud dari esset verbalit
negativa in re aut aequivalens affirmativae huic: Cognitionis chymerisantis
contradicentis objectū est ens reale d n Ex &c. Nor pbat si aequale
ret, tc ppo vera aequaleret falsae sed hoc non Ex bē joris Regula
pbat falsa est ista ppoio cognitionis em chymerisantis objectū est
ens reale. Ergo &c. Ans pbat Si vera esset &c tc harū cognitionū
chymera impossibile &c et hujq: ens reale, objectū esset idē sed hoc
non Ergo &c Nor pbat isti tmini: chymera et ens reale n signi
ficant idē Ergo &c. Rsp ut respondi qstione 3a de negationibq
praesertim a nro 112 et infra unde et retorsiones desumendae
Potest em penultimum argmtū distingui, tc esset idē objectū et eodē
modo repraesentatū nego joren tc d esset idē objectū diverso tn modo
repraesentatū scdo joren et similit distincta nere nego negam
ad ultimū em p porcionate respondendū, ac dico: qd utriq hujq
tmini chymera ens reale objectū est idē sed hoc objectum p
istū terminū chymera modo dissono enti reali ac contradicente si
bi repraesentat, Nā iste tming chymera aequalet huic esse et n esse
simul p istū aut tminū: ens reale repraesentat idē objectū sed
modo consono nec contradicente. Illustat in his tminis incognosci
bile et cognoscibile.

Urgebis. Si isti tmini idē objectū diversimode repraesentatū ha 123
berent, tc sicut chymera implicat ita ens reale implicaret sed
hoc n Ergo joris Regula pbat si illi tmini hberent idē objectū
tc et ista ppnes: chymera implicat ens reale implicat aequalerent
sibi Ex n &c Ans pbat ex data suppoone utraq ppoio affir
maret implicaam de suo objecto nec ulla earū daret diversitas
Ex &c Rsp retorqndo de istis incognoscibile et cognoscibile Item
de ly aliqs hōo nullq hōo &c. Directe nego ultimū ans et ejqd
suppositū qd haec ppoio: chymera implicat cū sit vera affirmet ali
qua implicaam sui objecti quamvis in vulgarit videat affirmare
aliqm contradictionem tn in rigore eam n affirmat sed poq contradictio
ne formalē reputativā latente In hac voce chymera sultu esse
et n esset tollit p hunc tminū implicat et mutat in disjunctiva illa

Unde ista ppaio: hymera implicat in re dquivalet huic: res. n pt esse et n esse simul, in qua ppne istanegaone non dwaffciat illa negaone copupulativa esse et n esse simul pinde mutat illa indisjunctione faciatq hunc sensu: qlibet res necessario est v n est quare sicut ista ppesio qdlibet est v n est est esealit vera nec hbet p objecto aliqm entitte disjunctiva ita et hde ppesco implicat hymera.
E contra ista ppesio: Ens reale implicat enunciat quide ens reale sed modo stradictorio copulativo falso scilicet hoc: ens est et n est qm ctradictione quenia n destruit nec tollet p ulla negatone n pinde n facit sensu disjunctivu stradictionis simplicis sublati vu adeoq est esealit falsa tamen hde: ens est et n est simul qm illd: Ens reale implicat, Unde ut seng sicut hde ppesitio vera qdlibet est v n est n dquivalet huic false qdlibet est et n est simul sed potius illi stradicit: ita hde ppesco potissima ex usu vulgari vera: hymera implicat, n dquivalet huic falsd: Ens reale implicat sed pog illi stradicit.,
124 Instabis De objectis horu tminoru Ens reale, et hymera verificant pdicata stradictoria Er: cu loqndo reflexe objecta horu tminoru: hymera et ens reale n est ide, Ans pbat: objectu huj tmini: hymera implicat: objectu vero huj: ens reale n implicat Er &c, Ans pbat: quo ad 2ma partem, hymera simpliciter implicat, Er: et objectu huj tmini hymera implicat. Rso pmissa retorsione de cognoscibili et incognoscibili possibilitte et existentia intellectu et volantte qte de sitio Nemo hnu n scribt, ois hoo scribt, nego singula ultimu iteru retorqo: ois hoo est ung aliquis hoo Ergo objectu huj tmini ois hoo est ung nro aligs hoo &c Directe nego sseqa q. a sensu directo ad reflexu ut toties dictu nulla sseqa Hoc m ans hymera implicat hbet hunc sensu ut supra ostendimq: qdlibet est v n est ex tali am antichristi n seqt hoc segns Er: objectu huj termini hymera implicat s est et n est simul. Ptea nostra sclusio n asserit neq affirmat directe hymeras ee entia realia sed pog reflexe sic objectu &c.
Addo qd pount de aligbq diverso modo et sensu reprsentatis verificari stradictoria illa tn de qbq verificabunt falsa stradictoria n distingverent a se ut patet in his nemo hnu n est aal ois hoo est aal ite possibilitas creata est necessaria existea n est necessaria ite Voluntas est potentia libera intellectq n e libera.
125 Dices Quid qd spetit uni ex identificatis adequate spetit et alteri sed hymera et objectu huj tmini hymera identificant adequate Ergo si hymera implicat, te et objectu huj termini implicat Rso retorqndo de cognoscibili et incognoscibile

Itē de his pfectio Dna et Deg et tn Deg n. dicit multiplex transe at jor q plurimode explicari pt inter alia etia sic qd qd spectit uni ex identificatis de eode modo a sensu exprssis dicat diverso nego ac dico diversa esse ista hymera implicat et ens reale implicat qmvis circa ide vergent objectu sicut incognoscibile et cognoscibile nemo hne et ois hoo tande nego. nore et illig suppositu qd hujg tmini: hymera sit aliqd objectu qd sit in se hymera pog m illig obje ctu est ens reale qmvis hoc tmino dispono et stradicente attactum

Dices: Objectu hujg tmini: hymera, n. est ens reale Er de Ans pbat Objectum hujg ppnis, vera: objectu distinctu a possibili et impossibili n pt cognosci n. est ens reale Er de Ans pbat si obje ctu de tu dicta pposio esset falsa sed non est Er de Regla joris pbat q. dicta pposio negaret ens reale posse cognosci Er de. Rsul timo argmto nego suppositu qd dicta pposio juxta nos vera sit pu re negativa, pog m. est affirmativa equivalens huic: ois cognicnis nostre objectu em hujg: objectu distinctu a possibili de est ens reale et pt cognosci, sicut et ista pposio: objectu hujg cognicnis: incognosci bile est cognoscibile. 126

Pro solvendis nota 1o: qd pposio nostra negans posse cognosci impos sibilia n. est negativa d in re ypsa est affirmativa equivalens huic: omne cognoscibile est possibile, Js pposio sola tantu possibilia n. im possibilia attingit. 127

Nota 2do: Hac definitio hymere: qd si existeret involveret stra dictiones, pcedit in sensu vulgari et suppositione adversariorū. Itē istud assertu: Ex impossibili seqt utrūq stradictoriū, in eode sensu pcedit qmvis poit reduci ad sensu reflexu vy hunc: omne argmtu assumens mediu tminū fictitiū qui videt hbre p objecto aliqd evident impossibile rescindendu est per duas ppnes stradictorias

Nota 3o qd ista pposio: Dat identitas adequata int hne et equu n est affirmativa alicujg objecti in se impossibilis qd sit identitas int hne et equu. Sicut et ista pposio: dat int hne identitas et equu vera realis et nullateng hymerica n affirmat identitate realem nullateng hymericad qmvis verbis illa videat exprimere. Sed iste ppnes sunt equivalent negative et false equivalentes huic; hoo et equus n distinguunt a se distione vera et reali.

Neq dicas hic actq inter hne et equu dat identitas adequata suadet et exprimet identitate hnis cu equo ergo identitas illa est objectu illius Non dicas ingm Na sicut hic actq: Dat identitas vera realis int hircu

et cervu nullatenus hymerica ꝓte dat carea pecuniæ identitas hæc
n suadet nec exprimit dari identitate reale n hymerica int cervu
et hyrcu nec dari objectu qd sit in se carea pecunia vestis lucis hæc
ꝓta parit dicta ꝑposio n suadet ꝗ qd sit in se ipso identitas inter
ꝑne et equu sed ꝑog disuadet distione reale inter illos.
Nota 4to etsi implicat idē esse et n esse simul tn n seqꝰ dari objectu
in se ipso esse et n esse, sicut etiamsi implicet in se ipso incognoscibile
aut identitas vera et realis et nullatenus hymera int hircu et cervu
tn n seqꝰ dari objectu qd sit in se ipso incognoscibile aut identitas
ꝑfata et sicut hoc axioma qdlibet est v n est n affirmat disjunctione
et vagitate aliqm in objecto ꝓta hoc implicat idē esse et n esse simul
n affirmat ꝯtradictione in objecto ꝗ ꝑog illa negat æqualet enim
huic n pt idē simul esse et n esse ꝗ ꝑposio licet videaꝰ eē negativa
tn ē inre affirmativa et æqualent disjunctiva æqualens huic: qdli
bet necessario est v n est ut supra dictu tu hic tu nro 89.
Fundamentu cem sic explicandi tu hæ ꝑꝑea tu alias similes
ꝑpnes est Anmo illud ipsu qd em Oppositi dbunt cur hæ ꝑpnes
n dat objectu incognoscibile ꝓta n dat objectu ab oi possibili im
possibili et negationibus distinctu æquivalet his: ois cognitionis
objectu est cognoscibile ꝓta ois cognitiones objectu v est possibile
v impossibile. 2do fundmtu est ex ratiōbꝰ ꝯclusionis q. ex una
ꝑte ois cognitiones em hymerizantes objectu est ens reale
Ex alta ꝑte si n explicarent sic tu plurimæ ꝑpnes Philsphorꝰ
ꝗ hbent ꝑ veris n hbrent ꝑ objecto ens reale sed ens fictu
ceu adeoqꝫ n essent veræ. 3o. q. in hac ꝑpne n pt idē eē et n
esse negao ꝑfixa copulativæ ꝯtradictioni formali facit disjun
ctione hanc: qdlibet necessario est v n est sicut negao ꝑfixa
syncathegorematic Universali, ti ois facit illud particulare ita
ut n ois idē sit qd aliquis, Neqꝫ dicas ergo em hæc ꝑposio homo
est aal, n dbit explicari affirmative ꝗ pt simile æquivalꝰ
Non dicas inqm Nā aal est objectu reale extra hymera em
juxta oppositos n st entia objectiva realia Deniqꝫ in hac ꝑpne
hircus est aal nullu fingit objectu qd hbeat eē suu tantum
in intellectu sicqꝫ objecta cognitionu hymerisantiu apud adver
sarios q eu sint ꝯficta indigent explicaone.
Nota 5to ꝯplures eē generis ꝑpnes quas adversarii hac in materia
usurpant Imo si qbꝰ vident loqi sibi de impossibilibꝰ in seipsis et in
trinsece vg alt Deꝰ est impossibilis hymera implicat, idē st per
quas ꝯferunt hymeras eu entibꝰ realibꝰ vg Mendacium Dei &c

Ztia st p quas ɔferunt impossibilia cū actibg intellectg vg identitas adequata int hn̄e et equū verificat hunc actū: hóo ē equg Oes am ista ppnes si supponunt aliqd objectū scilicet qd sit in se ipso alt Deg, mendaciū Dei identitas adequata inter hn̄e et equū falso laborant supposito et in rigore falsæ st si sumant in illa significaone qm verba sonant sicut licet videant eû dentes: hæ ppn̄es incognoscibile ē cognoscibile objectū distinctū ab oi possibili et impossibili ac negationibg est objectū distinctū ab oi possibili et ꝯe falso laborant supposito et in rigore falsæ st em juxta adversarios quasi aliqd objectū sit incognoscibile aut distinctum.

Nota 6to qd neg Deg pt cognoscere impossibilia in se ipsis sicut em juxta oppositos n pt facere ens raonis netpsū alias dbret fingere et duo possibilia seorsim identificare intentionalit sed pög Deg cognoscit impossibilia p hic q: vidt oia possibilia et qt hæc nil aliud ipsis identificatum vg Deg cognoscit cognes nostras fingentes absq fictione ulla sicut cognoscit cognciones nostras obscuras absque obscuritate.

Nota 7 qd admittunt qd ɔmunit entia raonis habentia summesse in intellectu sed entia inqm formalit talia n ant reipsa nemine cogitante talia s media inter esse et rationis.

Nota 8 qd em voluntas suis actibg n fert in impossibilia in se vg in hircocervū sed pög in possibilia q̄s p cognione extrinsece fiunt impossibilia l qdo p cognione eo modo repsentant quo realit dari n poūt vg identificando intentionalit hircū cervo. Unde nec intellectg in illa fert.

Neg dicas ergo q amaret alterū Deū amaret reipsa verum Dū, na talis amaret aliqm creatā cui p cognione erronea attribueret et identificaret ficta v meia Deitte aut pfectione.

Nota 9 qd ista ppo impossibile n est possibile facit hunc sensū: possibile cognitū p cognione q ipsū reddet extrinsecim possibile n est possibile cognitū p cognione alia q ipsū n reddit extrinsece impossibile sicut et ista ppo aal hnis n est raonale hnis facit hunc sensū hóo cognitg in ordine ad sensaones n est cognitg in ordine ad raciocinaones, vel ista: universale ido intentionale n ē particulare.

Nota 1o qd haec ppositio implicat ı npt idē esse et n'esse, n'tendit pure determinate negative sed poq tendit in sensu aequivalent disjuncti vg isto qdlibet est v n est, cujq partium affirmativa optim negativa Sicut apud oppositos ista ppositio: implicat ı npt dari objectu distinctu ab oi possibili n'est determinate negativa sed poq aequivalens sensui affirmativo universali huic vg Ois Cognoscibile objectum est Cognoscibile Vel oe objectu est Cognoscibile.

Nota ultimo si qrat a te: Alt Deq estne possibilis an impossibilis? Rdend est p retorsione: Incognoscibile estne Cognoscibile? Directe negandu suppositu qd sit Cogitabile objectu qd sit in se qoo alter Deus. Si inferat Er: alter Deq neq est possibilis neq impossibilis, Similit retorqndu negando suppositu est respondend: Si tn pdictae ppnes (ut et aliae in hac materia) sumant in sensu vulgari tc verae erunt q alio sensu pferent qm verba sonant vg m vg ppositio: implicat alter Deq habet hunc sensu Deq psens est necessario Unq sicte haec: Implicat identitas int hne et equu hbet em hunc sensu, hoo necessario est distinctq ab equo, simile qd dicendu et de ppnibq Sacrae Scripturae vg haec: n est aliq pter me, dicit Deus, q aequivalet huic: Ego su Deq unq Scriptura m loqt modo hu̇ano et vulgari adeoq saepe explicanda ut notat S. Xanctius in cap 1mu pagia 20 sicut et illud dicit poenitet me fecisse hne.

128 Ex dictis parit infer qd sentea docens directe hymeras esse entia realia qd subsistat Ratio est ex superiori qstione tu quia falsu est sic dicere: Impossibile est possibile incognoscibile est cognoscibile nullq hoo est aliqs hoo, Er et sic hymera est ens reale

PARS 2da METAPHISICAE seu Pneumathcologia

Quonia Metpca versatur tanqm circa pprium objectu scilicet circa ens depuratum ab omni materia pinde placuit orthodoxis Philosophis hac in 2da pte metpcees de ente purissimo scilicet spiritu ptractare nepe de Deo Angelis et de Aa raonali sed quia de Angelis ex pfesso tractat Ano integro Theologia de anima am physica particularis pinde ad psens nonisi de Deo ut potissimo Spiritu (juxta novissimu pscriptu) tractandu venit.

Et quamvis etiam de Deo ejusque attributis seu perfectionibus tam absolutis quam relativis item de Deo sciente volente aliisque eadem sacra Theologia pertractare consueverit, quia tamen et Metaphysica nostra nomen sibi non insigne Theologiae naturalis vendicat, proinde et illa de Deo aliqua rationis lumen naturae assequibilia tractanda suscipit, quaerendo 1mo: Utrum omnipotentia ejus sit demonstrabilis? 2do utrum connectat essentialiter cum possibilitate intrinseca creaturarum. 3o utrum sit productiva creaturarum syncathegorematice infinitarum. 4to Utrum etiam Infinitum Cathegorematicum creatum in aliquo genere quantitatis valeat producere. 5to de Deo creante conservante concurrente, seu in quo consistat actio Divina creativa conservativa et simultanea cum causis 2dis concursus, sed quia plura ex his (pro illius ope de gratia) in Physica generali jam expedivimus quare duo hic nunc, ista nobis restant discutienda separatis quaestionibus.

Quaestio 1ma
De Demonstratione Dei.

Cognitio existentiae Dei tanti est momenti adeoque necessaria ut sine illa corruat simul omnis religionis fundamentum, diruat totaque vitae rationalis species nec non omnes virtutes morales abigantur, vitiisque omnibus frena laxentur, et criminum vindice ignorato omnis timor pellatur e cordibus hominum atque vita pejor eorum et miserabilior vita brutorum efficiatur. 129

Quare sciendum est 1o quid sit et quid nomine Dei intelligatur. 2o quamvis S. Augustinus dicat summus spiritus sicut a nullo intellectu valet cogitari ita nulla definitione proprie potest definiri. Et S. Dionisius testatur: quia melius potest cognosci Deus quid non sit quam quid sit, Unde et Augustinus in psal: 55 agit; terram cogitas non est hoc Deus, mare cogitas non est hoc Deus, quid quod lucet in coelo stella sol luna non est hoc Deus, Angelos cogitas virtutes potestates Archangelos Thronos etc non est hoc Deus, quid ergo est quod nec oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit, Hinc etiam S. Damascenus dicit: quid Dei essentia sit nescimus nec dicere possumus. Et S. Thomas concludit: Deus non habet genus et differentiam puta stricte et proprie talia Neque est definitio ejus neque demonstratio nisi per effectum.

Tamen juxta oẽs Theologos et Philosophos Nomine Dei intelligit Ens quo nil melius nil pfectius cogitari pt. s. ens optimũ pfectissimũ Simpliciter necessarium in existendo sibi et aliis sufficientissimũ ad esse Dominus conditor ac Rector universi a quo pendent oĩa et ipse a nullo.

130 Hinc Deus in statu metphco consideratus seu quoad esseam Metphysicam communiter definitur a Theologis qd sit Ens a se, seu Ens n̄ ab alio sufficientissimũ sibi et aliis ad esse, quid quid sit qd alii malint esse ens in omni genere pfectissimũ illimitatũ indefinitur seu nulla pfectione circumscriptum siquidem hoc explicatio potius est essea Physica Dei et in statu Physico n̄ Metaphysico considerata. Unde bonitas prioris Definitionis sive Circumscriptionis patet nam competit omni soli et semper.

Non ponitur autem in definitione Dei ly substantia q. hoc ita convenit asseitati ut n̄ spectat omni opposite speciei; seu ab alietati scilicet accidenti creato.

Deus autem in statu Physico consideratus s. quoad esseam Physicam est oĩs omnino pfectio s. formaliter v. eminenter talis. Quoniam m Deus est Ens sufficientissimũ, sibi et aliis ad esse adeoq. debet habere et continere imo quodamodo absorbere oẽm omnino pfectionem, Hinc dicitur Deus meus et oĩa quo nil pfectius. Adverte qd complexum ex Deo et creata contineat Deum et quid plus sed tantum plus extensive ultra Deum scilicet creatam, cæterum tn hoc complexum in pfectione intensiva n̄ est qd majus sua parte scilicet Deo siquidem continet suas pfectiones Deus formaliter creatas autem eminenter.

131 Quæritur itaq in psenti utrũ existentia Dei ejusq. .... sit demonstrabilis Philophicè id est lumine natali et ejus revelaõne independenter a fide; Cui qstioni pmitto 1o qd sit demonstraõ ut dictum in Logica sub No 192 scilicet est craõ ...., ex utraq. præmissa certa et evidens infert conclusio certa et evidens.

Hæc demonstraõ alia est Theologica q. constat v. utraq. pmissa revelata v. una revelata altera natali certa et evidente. Alia demonstraõ Philosophica q. constat utraq. pmissa natali certa et evidente vg. qui loqr existit, sed ego Loquor Ergo existo.

Hæc demonstratio alia ẽ apriori q qm demonstrat effectus ex Causa vera vg calor ex igne et hoc dicitur a priori Physico.

Alia am est

Alia aūt est a priori Logico v quasi a priori, dum ex prædicatis essentialibus aut definitione aliqd deducit, v a pari aut per raones, l morales, experientia. Alia est a posteriori: per qm caa ex effectu demonstrat. v qdo universalis propositio probat per instantias particulares.

Præmitto 2o non agi hic de demonstratione Dei Theologica, hæc est aliena Messis, sed de Philosophica. Item non de demonstratione Philosophica stricte a priori, tanqm a caa, q. nulla pt esse causa respectu Dei, sed de demonstratione a posteriori scilicet ab effectibus et raonibus convincentibus intellectum recte dispositum. Quidquid sit qd possit etiam agi de demonstratione, quasi a priori seu a priori Logico, sed q. magna est contentio inter Theologos circa definitionem Dei, ideo a tali demonstratione abstinebimus licet ex prædicatis essentialibus raonibus moralibus et aliis deducere existentiam Dei non negligemus.

Præmitto 3o triplicem hoc in puncto resolvendo esse sententiam. 1a est Atheorum impia ac blasvema sacrilege negantium existentiam Dei imo et possibilitatem ejus, adeoque et demonstrationem illius. 2a est aliquorum Catholicorum, qui indubitate agnoscendo credendo et adorando existentiam Dei negant tamen illam esse Philosophice demonstrabilem 1o aliqui ideo: q existentia Dei lumine naturæ nota et a rudibus agnoscitur. Quod aūt lumine notum ac certum est demonstrari nequit, ita ingt Adalbertus Magnus Abulensis Giranus et cæteri, citat et Doctor Bonaventura, sed Pater Georgius Giergiel in libello cui titulus: eversio Atheismi, ex Divi Bonaventuræ raonibus probat existentiam Dei pagina 360, Cæterum illorum authorum rao non probat, q. omnipotentia Divina quamvis nota sit, non tamen immediate ex ipsis terminis, sed mediate scilicet ob raones demonstrativas infra dandas, tum q etiam principia lumine naturæ nota demonstrant saltem a posteriori per inductionem s, analitico et resolutorio modo. Tum q. quamvis non indigent possunt tamen demonstrari. Porro diversa sunt non indigere et non posse demonstrari. Secundo: alii Catholici ideo: quia de fide est Deum existere objectum aūt fidei Divinæ ut potentia obscurum demonstrari evident non pt, Cæterum et ista ratio non valet hæc quamvis etiam ex fide constat cælos terræ &c aam raonale dari tamen hæc possunt demonstrari et demonstrant Philosophice ut sic: qd sensu ubene dispositorum testimonio raone in idem convenientæ percipit dari, illud dat, sed dari cælum &c Ergo &c Tum quia in eodem

intellectu pt esse scia et fidei diversoru motivoru ut dictu in Lgica Tu q res fidei habent evidea salte morale. His oibq opposita est sentea S. Augustini Thomæ Anselmi et omunier Theologoru ac Philsphoru docens: posse demonstrari existea Dei tu a posteriori tu a priori Logico cu quibq,

132 DICO Existentia Dei est absolute Philpicè demonstrabilis Demonstrat itaq. 1o: Ideo existea n esset demonstrabilis Phulpicè q. Deus n dat ut impie scelesti blasfemant Athei sed dat Deq Er Nor pbat argmto PP. Peres et Espasa, Ens carens potentia ad existere v n existere si est possibile et n est hymera defacto existit et dat sed ens tale est possibile et n hymera estq ipse Deq Ergo Deq existit et Dat. Nor pbat Carere potea ad existere vel n existere est possibile et n est hymera Ergo &c. quod aute sit ipse Deq q ois Creata hbet potea ad existere ita ad n existere. Ans pbat: Carere deffectu et oiu defectuu radice n est hymera nec impossibile sed potiq possibile q esse hymera v esse impossibile est maximq defectq nam est maxime deficere q est necessario deficere et n esse, sed carere potea vg n ad non existend est carere omni defectu ac oiu defectuu ac imperfectionum radice; posse m. non esse, est radix ois defectq ac imperfectionis Ergo &c Tu q nullu bonu est hymera sed carere potea ad non existendu est bonu ergo n est hymera. Adverte qd hic de hymera et impossibili loquamur in sensu vulgari.

133 Demonstratur 2do in collectione oiu entiu stingent existentiu dbet dari unu ens necessariu de cujq essea sit qd actu existat nec sit ab alio sed a se sitq sibi ac aliis sufficientissimu et necessariu ad esse et qd sit cöa efficiens sed tale ens est Deq Erbo Nor patetq id nomine Dei intelligit qd scilicet sit Ens a se n ab alio actq purq excludens potealitte Physica Sor pbat In illa collectione omnium entiu v oë ens est ab alio insufficiens sibi ad esse nec habens a se ab intrinseco hoc qd actu existat vel non omne si oë est ab alio &a, tc extra oe ens stingent existens dbet dari ad huc aliqd ens a quo alia sint qd sit a se et necessario in existendo sic q. qlibet gutta aquæ non est a se ab intrinseco actu calida, pinde dbet accipere calore ab alio qd sit a se ab intrinseco calidum qualis est vg Sol ynis Si am n oe est tale tc in pfata collectione est tale ens qd est necessariu et a se n ab alio et hoc erit Deq Tu q si oia entia essent insufficientia sibi ad esse actu quomodo itaq existerent sigd qd est insufficiens v carens potea ad existere

illud n̄ p̄texistere. Rḋent Athei 1mo p recursū ad causa litatē mutuā. Sed ɔtra est tū q. hæc caalitas p̄sertim quæ ad l͞o esse implicat ut dictū in Physica. Tū q. int oēs hn̄es vg 1mg dbret esse ens a se et sufficiens sibi ad esse, adeog esset Deg q̄m negant Athei. Rḋent 2o p recursū ad p̄cessū in infinitū in Causando. Sed ɔtra est nā infinitū Cathegoreaticū n̄ dat̃ nec p̄t dari natalit̃ nisi forte Divinitg al quid itag Deg neyat. Tū q. qmvis p̄t dari p̄cessg in infinitū vg si mundg quo ad entia p̄manentia et Successiva existeret ab æterno Tn̄ hic p̄cessg n̄ dat̃ in causis per se subordinatis q. in his dbet influxg supiorū Caarū p̄venire ad p̄rimā Caā ultcau set n̄ posset aūte sui p̄vēnire q. multitudo caarū inter me= dia infinita n̄ p̄t p̄transiri. Pterea sicut vg in Catena ung annulg pendet ab alio Tn ultimg dbet esse talis qui n̄ sit pendens ab alio sed ab illo reliqui, ita in serie creaturarum dbet dari tale ens q̄d n̄ sit ab alio pendens scilicet Deg et p̄sertim q. admisso em̄ p̄cessu in infinitū n̄ minuit̃ insufficientia rerū ɔtingentiū sed pog auget̃ sicut si paupertas adderet̃ paup̄tti ignorantia ignorantiæ &c. Rḋent 3o q̄d entia creata licet distributivè sit sufficientia sibi ad esse, (et ɔdu se sūpta) et accipiant illud ab alio n̄ tamen collective sūpta seu ɔjuncta collectioni sic in̄ evadunt sufficientia. Sed ɔtra est q entia irraōlia cœca clauda n̄ evadunt p ɔjunctionē cū aliis ejgdē raonis imo em̄ diversa rationalia ac evidentia, Ergo em̄ &c. Tū q entia distributive sūpta n̄ st sufficientia Ergo et collectiva. licet m. sæpe n̄ valet ɔsequentia a sensu distributivo ad collectivū p̄sertim ubi p̄dicatū n̄ æqualit̃ sed diversimode ɔpetit singulis distributive ac collective sūptis nec accrescit significationt ɔtinget in p̄dicatis ad quantittē discretā s ad numerū p̄tinentibg vg. Singuli milites nequnt vincere hostem aut equi trahere currū onustū Ergo neq tota collectio eorū. Valet tn̄ ɔsequentia in aliis p̄dicatis abstrahentibg a quantittē discreta p̄sertim in p̄dicatis essealibg æqualit̃ singulis distributive ac collective ɔpetentibg vg singuli hn̄es sunt rationales

Ergo et collective sumpti v singuli eg. st albi Er: et oes collective sumpti st albi
Quia itaq n hbre sufficientia ad existere accipere esse ab alio est
pdicata essentiale aequalit' spetens utrisq estq abstrahens a quan
titte discreta ergo si singuli hntes distributive Ie et collective
sunt insufficientes. Ec.

134 Demonstrat 3o Evidens est Gubernatione rerum universi
eo modo ta cstanti et ordinate instituta fieri ab aliqua in
telligentia superiore ex idea operante non aute casu et fortui
to sed ista intelligea est Deus Er. Ec ssor pbat nad juxta Trisme
gistru insimando cap 5to, Statua absq qfadro imagine absq
pictore fieri nullus asserere audet mira, huius mundi cstitutio
ne, absq cditore cstitisse putabimus? Certe sicut temerarius es
set qui vy Suma Theologica Divi Thomae v Illiadem homeri
aut urbem aliqm elegantissimis adornata turribus palatiis
templis plateis Ec casu mero ac fortuito n ab intelligentia
ex aliqua idea operante cstructa putet, siqd id intellectui
sano sibiq psenti ppositu statim rapit ad assentiendum

135 Demonstrat 4to Ex aliis rationibus moralibus 1o illud est
evidens in qd oes gentes et viri prudentes iis exceptis quos demen
tia excaecavit) unanimit' csentiunt et qd cstanter asseverant
sed dari Deu in id oes csentiunt Ergo Ec 2o evidens est n so
los Atheos negantes Deu ee sapientes q et colentes Deu viri
multa pollent sapientia ac virtute, ut quid itaq mentirentur
3o evidens est qd n sit ide esse sceleratu et pbum et qd diversa
horu una dignior alta inferior cditio sed nisi existat Remune
rator bonoru et vindex malorum ide esset ee sceleratu ac probu
eq. m. ille ac hic posset esse absq metu cu tn et ipsi Athei eunde
metu expetiant, et illu sentiant psertim in agone mortis uti
ny ante annos aliquos Varsaviae rogo damnatus fassus e publice
Suadet id universi magnitudo ordo prudens faecunditas in
exhauribilis multiplex varietas splendor corporu caelestiu mu
nitas harmonia tendentia ad pprium fine Ec elementoru ac pci
pue terrae ac aq situs et scordia imo em ppetuus cflictus 4tuor
elementoru ac pugna absq dispendio discrdine ac diminutione
Tandem corporu Caelestiu regularissimus motus ta varius ac acco=
modatus cu oi bono sublunario illoruq magnitudo dispositio ac
ornatus. Insup testat id ipse homo dictus microcosmus sive parvus

mund

mundi: in quo adeo mira elucescunt. Nam ut notat Galenus in ipso corpore humano ossa sunt 224 q. singula hbent ppria officia supra 40 inveniunt. enim musculi plq qm 600 qui singuli hbent officia 10 innumerabiles autē nervi arteriæ venæ in minutissima capillamenta desinentes totiq corporis structura pporcio in ipso eni oculo situs mensura figura tunicæ [illegible] oculi nervi palpebræ cilia et supercilia et alia Dei artis vere mira cula. n. dico quidqm de aīā rationali cujq natura ac pfectio et existea, Dei existeā demonstrat. Postremo ↄfirmat id ipsū cōe usus ac praxis hnū qui in repentinis periculis n. ad capitolium ut ingt Tertulianus sed ad cœlū respiciunt natali instinctu abinde auxiliū petentes ac unicè sperantur.

Demonstrat 5to tali dillemate S.S.P.P. Vel dat juxta te athee Deus vel n dat. Si dat te scelestæ humuncio scito infelicē te dū illū vindicē post fata tua suæ abnegaōnis ac aliorū criminū experieris alias felicē te si illū ↄfitearis ac colas, si aūt n dat. Ergo nil obest bonē tuo quo minq illū ↄfitearis ac colas nullū in ex inde metuere pt periculū. Ergo ulteriq tutiq est ut illū ↄfitearis et sis absq metu periculi qm neges et sis ↄtinuō in metu. 136

Obj. Nomine atheorū 1o. Existere Deū n est certū ac evidens ergo n est simpliciter demonstrabile. Ans pbat qd est negabile 137
2mo et negatū illud n est certū et evidens sed existere Deū est negabile negatq pertinax ab atheis et rudibq pueris antequm incipiant raonē uti. Ergo &c. Rsp negato 2mi argmti antecedente 2di pmissa retorsione de ppiis lumine natæ notis distinguo, fore qd negat prudenter et ex gravi raone illud &c pmitto, fore qd negat imprudenter et stolide illud &c nego, fore similiter distincta fore nego ↄseqā ac dico qd de talit negantibq loquat psalmistas dixit insipiens in corde suo n est Deus.

Urgebis existere Deū est negabile et negat enim prudenter 138
enim cū raone gravi. Ans pbat juxta leges Dialecticas n est recta hæc ↄseqa possibilis est Deus Ergo dat. Ans pbat a posse ad actū via affirmativa nulla est ↄseqa Ergo &c. Rsp distinguendo ultimū nulla est ↄseqa a posse ad actū 1 ab actu 1o ad 2dū si actq 1mq includat in se essentialiter actū 2dū nego si n includat ↄcedo. Sorro hic actq 1mq possibile est ens pfectissimū in ōī genere pfectionis includit in se actū 2dū et hunc Ergo existit q. existea est pfectio pxima et positiva qm si n hbret n esset pfectissimū ens in omnē genere.

Instabis

139 Instabis de ratione creatae perfectissimae non est ut sese existat et includat in actu 1do 2do, Ergo nec de ratione entis perfectissimi in omni genere. R/o nego suppositum possibile esse creatam perfectissimam positive absolute hic in terminis creata dicit omnino imperfectionem scilicet dependentiam ab alio defectibili extra ens perfectissimum.

140 Sed inquies Implicat creata perfectissima Ergo implicat et ens perfectissimum in omni genere, R/o negando consequentiam simile huic: Implicat chymera Ergo et Antichristus. Disparitas tamen est quia creata perfectissima ex ipsis terminis infert contradictoria secus ens perfectissimum. Ratio ulterior est quia Ens ex ratione entis praescindit ab omni imperfectione secus creata.

141 Obijcit 2do. Quod non repraesentatur clare ac evidenter cum creaturis illud non potest demonstrari ex creatis sed existentia Dei sicut et essentia cumque quae sunt quid perfectissimum non repraesentantur in creatis Ergo etc. R/o distinguo quod nec mediate nec immediate repraesentatur etc. illud etc. permitto majorem quod immediate non repraesentatur sed mediate illud etc. nego majorem similiter distincta minore nego consequentiam quia habet in causa continetur in effectu adeoque et existentia et essentia Dei quae est causa universalissima in creatis.

142 Urgebis etiamsi mediate in creatis repraesentetur Deus tamen ex illis nequit demonstrari Ergo etc. Antecedens probatur Ex effectu improporcionato causae non possumus devenire in notitiam causae sed creatae talis sunt effectus quia sunt in se finitae Deus autem infinitus Ergo etc. R/o Distinguo argumenti 2di majorem. Non possumus devenire in cognitionem causae quo ad quid est scilicet non possumus desumere speciem causae quae nobis quidditatem causae ut est in se repraesentet concedo Non possumus devenire quo ad an est seu causam existere subdistinguo: non possumus si ille effectus improporcionatus non dependeat necessario a causa in fieri esse et conservari permitto Si dependeat sic, nego similiter distincta minore nego consequentiam.

143 Instabis Omnis demonstratio debet habere medium necessarium ut communiter docent Philosophi sed creatae non sunt necessariae ast contingentes Ergo ex illis neque etiam quo ad an est, R/o distinguendo ut toties in tractatu distinctum, V distinguo sic minorem Creatae non sunt necessariae quo ad dependentiam in suo esse ac conservari nego quo ad esse seu existere suum subdistinguo prout per statum et sensum absolutum efferunt permitto prout conditionate et per ampliationem nego. addo quod ex contingenti potest etiam inferri necessarium juxta Dialecticam.

Dices si aliqs privatq hoo testet Deum existere ex hoc testimonio utpote pure extrinseco negt demonstrari existea Dei Ergo neq ex Creatis improporcionatis q et ista sunt extrinseca Deo Rsp 1o posse inverti argmtum 2do nego sequa dispa ritas est q effectq quilibet est quid posterig caa adeoq ex illo pt demonstrari causa, secq testimonium dicentis tum q testimoniu nullateng stinet in se caa nec accipit reale esse a causa de qua testat adeoq est pure quid extrinsecum causa secq effectus causa. 144

Objit 3o Habet rao p non existea Dei Er bi ans pbat sepe bones maleq eade mala pmiunt imo boni qdoq in vita graviq affligant mali am solaciis affluunt Er: n dat Remunerator bonoru et vindex maloru Er be Tu q. eo ipso qd ignis n excludet omne frigidu non est sume et infinite calidq Ergo etia q dant mali hnes ita mala plurima ut morbi pestes viperæ lupi &c non dat ens sume bonu et infinite potens scilicet Deus. Rsp invertendo Ci poq dbet dari tale ens qd saltem post morte pmiet bonos malos am plectat, Pterea ex innumeris patet historiis qd et mali in vita variis castigent calamitatibq Ergo dbet dari ens exercens universale justitia Directe distinguo splendo illud vel ans: boni sepe affligunt mali pspe ris abundant ex eo qd n dat pvidentissimu numen nego ex eo qd habeat finis istoru et rao Divinæ pvidentiæ sveniens licet nobis ignota scedo. Ratio am huq sapientissimæ gubernaonis Dvæ pt ee, 1o: ut hnes a flagiciis deterreant videndo hnes em bonos castigari, 2do ut boni tedio huq vitæ afficiant et ad spiritualia v cœlestia adspirent v ut pbent in adversis ap sint stantes amici Dei, v ut a peccatis pserventq v ut defectq aliquos suos patientia expient pmiuq futuru augeant. Mali vero psperis affluunt, vel ut bonitas Dva erga illos em eluceat, v ut aliquorum operu suoru naturaliu mercede in hac vita accipiant, v ut a malitia resurgant v ob alios fines altissimos nobis qmvis occultos. 145

Ad ignem Disparitas est: q. hic est caa necessaria adeoq totis viribq niti dbet ad excludendu strariu adeoq si eet infinite calidq de abret expellere frigus qd q n facit patet illu n esse infinite calidu. Contra Caa libera qmvis em sit infinita pt libere ex clementia sua parcere malis aut illos servare potiorbq pœnis morbi em ac pestes &c sit mala tantu physica n moralia, et mala

hominibus et Deo. adeoque, sicut ista emendant omnipotea Dva. Tum quia ista enim proveniunt a causis nihis necessariis male nec debile dispositis ad quam exigeat Deus se accomadat.
In reliquo Nota 1º licet necessario in existendo qualis vg existentia Dei non connectatur cum contingente in existendo qualis est existentia creatarum quod et transeat ob infra immediate dicenda tum contingens in existendo connectitur cum necessario adeoque necessarium potest inferri ex contingenti et sic dari et demonstratio.
Nota 2do Deum existere potest esse certum et evidens ex motivo scientifico quamvis id simul constat ex fide sicut quamvis credamus nos esse mortales tum hoc ipsum scimus enim ex continua experientia naturali. Scientia et fides simul possunt stare ut dictum in Logica alias enim Philosophus Christianus sciens Deum existere esset vilioris conditionis respectu credente imo cum rustico credente Deum existere solum ille per fidem meretur Philosophus autem per scientiam non.
Addo quod apud Theologos duplex sit sententia 1ª docens hanc propositionem Deus existit esse per se nota quo ad se illa docens esse notam per se enim quo ad nos viatores seu hanc divisionem propositionis per se nota alii dicunt non esse univocam ex eo quod notum simpliciter vere et proprie debet esse notum alicui intellectui non in se per se esse tale quia itaque propositio nota quo ad se est per se talis proinde non est nota simpliciter vere et proprie alias enim mysteria fidei lumen naturae excedentia vg Trinitas in Deo darentur essent simpliciter nota proprie. Unde dici potest quod praefata propositio sit nota simpliciter enim quo ad nos saltem mediate quia scilicet per alios terminos et argumentationem aliquam assequi possumus.
146 Quaeritur hic 1º An enim aliqua attributa seu praedicata Dva praesertim absoluta vg Unitas omnipotea bonitas justitia misericordia sint demonstrabilia philosophice.
Respondeo affirmative Et ratio est quia Deus est ens perfectissimum in omni genere et plenitudo perfectionis Ergo nequit carere aliqua perfectione. Porro esse unum et indivisibilem potentem justum &c est perfectio quia melior est ipsa quam non ipsa Ergo: &c Tum quia Deus est ens a se sibi et aliis sufficientissimum ad esse Ergo debet continere omnem omnino perfectionem alias sibi esset invidus.
147 Quaeritur 2º utrum haec praedicata Dva tum a se tum ab essentia Dva distinguantur? Respondeo cum communiori Theologorum non distingui realiter nec formaliter ex natura rei. Ratio est quia non sunt res a

parte rei

pte rei diversæ Deus in est sume simplex excludens oem cpo sitionē quomodo aūt distinguant docebit Sacra Theologia.

Quaeritur 3tio An possit saltē moralit dari in aliquo hne usū raonis habente toto aut longiori vitæ tempore 148
invincibiles ignorantia existēæ Dei sive negativa s positiva! Rso cum communiori Theologorum negative. Ratio q. ex creatis facil tiaꝫ notitia Dei qlibet hōe pt, ita, ut S. Pauly inexcusabiles eos dicat qui Cæ ... S. Hieronymq inqt: nullq est qui se abscondat a calo re ejq et ideo unq quisq mortaliū licet de longe sentit et intelli git Deū. Et S. Damascenq, nemo est mortaliū cui n' hoc ab eo naturalit insitū sit ut Deū esse cspectū hbeat. Sic eñim S. Au gustinq addit: Hæc est vis verē Deitatis ut creatæ raonali jā raō ne utenti n' oino ae penitq abscendi possit. Ratio ulterior est q. hōo vq degens in aliquo eleganti Palatio neqt longiq ignorare qd hæc domq sit alicujq principis aut Dñi opulenti Tu q. n' pt longi ori vitæ tempore dissensq positivq v nulla dari cognio existēæ Dēi præsertim inculpabiliter vel adesse meturū certum vetrahens ab illo errore v dubiū de opposito n' suboriri suboriri, et aliqua formido certum inten ta varietate admiratione rerū et cspectu creatarū universi ac colo rū ut inquiunt SS: Atanasiq Antoniq ac cœteri q est liber Idiotarū Di vinitte plenq et speculū Divinorū ex quo quivis facile gereret pt existentiam Conditoris. Addo qd ignorantia invincibilis illa est q adhibita morali diligentia superari ac removeri n' pt neqipsa diligentia ut ignorantia removeat adhiberi debet. Hæc alia est posi tiva q cjungit judicio in opposito alia negativa q, est ex ratione inadvertentiæ ad objectū et raone defectq cognionis sufficienter cponentis objectū alia itē est culpabilis alia inculpabilis de sic de his Theologi tū Scholastici tū morales.

Quæstio 2da

De Connexione Dei cum Possibilitate Creaturarū.

Præmitto 1o Connexio terminis negativis explicat esse impotea 149
qdā existendi uniq absq alio. Positivis autē terminis: est exigentia uniq ad aliud, Terminis autē tā positivis quam negativis, definiti est forma: vi cujq unū n' potest existere sine alio titulo exigentiæ. Additur ly: titulo exigentiæ ob rationes datas in Logica nro 448. Hæc cnexio dividit juxta nonnullos et alia est rationis seu Logica (quæ a nonnullis dicitur latius talis sicut et distinctio rationis)

vi cujq

Vi cujq unu negt esse sine alio p raone distincto et realit adequate identi
ficato vg animal Petri seu raonale ejqde. Alia est connexio realis, Vi cujq
Unu negt esse sine altero realiter distincto ut vg unio sine extremis
Connexio realis subdividit et alia est Metpca: vi cujq nec Divinitg unu
potest esse sine altero ut actg vitales sine principio pductivo, Alia Phy
sica, Vi cujq nataliter, ut accidens sine substantia, Alia moralis
vi cujq in estimaone morali, unu negt esse sine altero ut Dng sine re
verentia subditoru. Item connexio alia est mediata, alia immediata
Immediata est vi cujq unu connectit imediate cu altero, ita ut ablato
Uno et nullo alio 3tio, debeat perire id qd connectitur. Sic modg connectit
cu modificato vg Scriptio. Mediata aute connexio est vi cujq aliquid
3tiu mediat inter extrema connexa ita ut ablato uno dbeat perire 2ium
et vi 3tii pereuntis dbeat perire etm id qd connectit sic juxta nonnul
los musca connectit cu possibilitte leonis, q ablata possibilitte leonis peri
ret in hac sentea Deo quo ablato dbret perire musca sic item
Decretu Divinu de pducendo Petro connectit cu Petro, q inter decretu
Divinu et Petru mediat actio pductiva cu qua connectit decretu, illa
vero connectit cu Petro, Hec tn connexio mediata dicit n talig talis q et
ipsi sicut et imediate connexioni ratio intensiva seu definitio connexionis
equaliter cpetit nec p id iminuit significao connexionis simpliciter seu
esse impotea &c. unde licet non dicat Causa mediata Causa rigo
rose talis, sicut caa imediata, q ipsi n equalit cpetit conceptg for
malis definitivg Cause ut vg avo n cpetit esse principiu vita dans
esse veru per actione Physica &c sicut cpetit imediate vg Patri
respectu Filii, Secg censendu ac dicendu de connexione.
150 Rursq connexio alia est a priori alia a posteriori, alia a conco
mitanti. Connexio a priori, est vi cujq unu n pt existere absq altero
tanqm a caa sua ut vg, lux n pt esse absq sole v igne Connexio a
posteriori est vi cujq unu negt existere absq altero tanqm effectu suo
vg ignis absq calore sibi imanente, Connexio a concomitante Vi cujq
Unu negt existere sine altero qd neq est Causa neq effectg illig sed puru
requisitu ut vg Unio absq aa raonali. Iteru connexio alia est mutua alia
non mutua, Mutua est vi cujq ta hoc extremu absq altero qm alte
ru absq hoc esse non pt sic connectit Petrg cu sua conservaone aut
aliqua actione productiva. Non mutua est vi cujq unu n pt ee sine al
tero alterum tn pt ee absq uno ut connectit creata existens cu Deo Unio
cu extremis, tande connexio alia est positiva Alia negativa. Positiva
est vi cujq unu n pt esse sine existentia alterig, seu vi cujq unu ex
pdicatis intrinsecis suis infert existea alterig, talis est connexio create
cu Deo unionis cu extremis, Alia negativa seu pcisiva, vi cujq
unu nequit esse sine alio, ita tamen ut ex pdicatis suis intrin
secis non omnino inferat existentia alterig sed tantu possibilitatem

Scilicet

scilicet: qd alteru nō implicat, et qd pdicata alterig non opponant sibi nec involvant ɔtradictionem pscindendo an existat sive non, sic nectit possibilitas causæ cu possibilitte effectꝫ, q possibilitas effectꝫ ex suis pdicatis infert hoc quod causa non repugnet sive interim existat sive non. Postremo ab aliqbg dicit esse ɔnexio alia detrminata alia indeterminata. Determinata aliter dicta cathegorica absoluta vi cujg aliqd ɔnectit cu hoc determinato termino in sensu absoluto vg actio pductiva formæ ignis cu hac determinate forma. Indeterminata aliter dicta disjunctiva v ɔditionata vi cujg unu cu hoc v altero termino ɔnectit, seu q est explicabilis in sensu tantu disjunctivo v ɔditionato ut forma ignis cu hac v illa causa aut effectꝫ. Possibilitas cu causa sive hæc sit sive non sit, modò nō verificet aliquando esse et non esse simul, vel ut si causa existat nō involvat ɔtradictione. Insuper alia ɔnexio est orta ex imperfectione alia ex pfectione et indigentia, hæc est vi cujg unu ex abundantia perfectionis suæ nequit existere absq alio ut Mecænas absq cliente. Prior est vi cujg neqt unu existere sine altero vel tanqm superiore v tanqm causa, v tanqm aliquo ɔtingenter existente orta ex indigentia et dependentia stricta ut creatura sine Deo unio sine extremis.

Premitto 2da qri in psenti 1o an caa increata sive creata ɔnectas essealit cu possibilitte suorū effectuū scilicet ipsa Dīa cu possibilitate passiva creaturū, virtg aūt pductiva creata cu possibilitte effectꝫ qnqm 1mario qrit de caa increata. 2o utru vicissim possibilitas passiva intrinseca creaturū ɔnectas cu omnipotea Divina aut effectū cu causis suis 2dis? 3o utru oīa possibilia ēm illa qint se nō hbent raonē caæ nec raonē effectꝫ ɔnectant secū invicem? Ad cujg qstionis psertim 1mū punctū (ex hoc nō facile oīa alia resolvunt, et ad id reducunt) respondent Thomistæ Scotistæ Ber Vasques Oviedo Arubal negative, ja aūt Cardi. de Lugo Suares Molina Arriaga Ulloa Quiros Martines Vespasa be respondent affirmative. 151

§. 1mg

Utru causa ɔnectat cu possibilitate effectꝫ et extra

Pmitto nō qri hic de caa in actu 2do supta hæc m quoniā ɔstituit ēm actione ut dictū in Physica pinde sicut actio ɔnectit essealit cu effectu ita et talis caa sive te supta sed qrit de causa in actu 1mo illog remoto. 2o nō qrit hic utrū caa pchins ɔnectas cu possibilitte activa effectꝫ q hic est ipsa causa connexio aūt realis est ad aliqd 152

districtum realiter sed qrit utrum connectat cum possibilitate passiva illa intrinseca effectus Dixi intrinseca q. certum est qd in possibilitato extrinsece effectu pt Caa existere et sic posito decreto Dei ad non urendum fuit in fornace babylonica extrinsece impossibilis ustio et tn ignis existebat ustivus quæstio n involvens at intrinsece contradictionem. 3º n qrit utrum Caa prima scilicet Deus connectat positive s cum effectu existente aut cum possibilitate actuata determinate scilicet utrum ex prædicatis suis inferat Deus existentiam Creaturæ nam ab æterno existebat absq illa sed qrit an connectat negative inferendo ex prædicatis suis id: qd creatura n' implicet nec verificet contradictoria: qmvis n Deus est ens positivum tn connexio illi identificata potest considerari in sensu negativo scilicet esse explicabilis negative in ordine ad excludendam Creaturæ repugnantiam, sicut: qmvis ista propositio: lapis n loquitur est positiva tn tendentia ejus est negativa et in sensu negativo tales hæ præmissæ

153 DICO 1º Deus noster gloriosissimus s omnipotentia Divina

connectit essentialiter intrinsece cum possibilitate intrinseca passiva Creaturarum.

Probatur sclusio Deus ex prædicatis suis intrinsecis connectit cum possibilitate passiva Creaturarum Ergo connectit intrinsece Ans probatur omnipotentia Divina sicut et aliæ perfectiones est prædicatum essentiale intrinsecum Deo sed hæc connectit cum possibilitate passiva Ergo &c Nor probatur ~~nor probat~~ Omnipotentia Divina est potentia activa intrinseca Deo ad producendas Creaturas possibiles. sed potentia hæc activa connectit essentialiter Ergo &c Nor probatur n pt dari in Deo potentia activa intrinseca ad producendas Creaturas possibiles nisi Creaturæ sint ab intrinseco possibiles ad produci Ergo &c Ans probatur n pt dari potentia vera productiva cujuscunq termini nisi ille terminus sit ab intrinseco possibilis seu producibilis q. universaliter potentiæ productivæ s activæ ad aliquid debet essentialiter correspondere potentia passiva ad idem in eodem ordine ut patet omni inductione sicut potentiæ veræ passivæ ad producendum debet correspondere potentia vera activa alias Deus v chymera essent producibiles passive qmvis n' daretur respectu illorum potentia activa sicut in materia n daretur potentia ad annihilari viribus naturalibus v in spiritu puro ad dividi aut videri oculo corporeo Ergo &c &c. Et ratio ulterior est q. qcunq in Deo datur potentia vera illam pt absolute velle reducere ad actum, juxta illud Sapientiæ 12do Subest enim tibi cum volueris posse sed si posset dari potentia activa sine passiva tunc illam potentiam quantum de se productivam Deus n posset velle prudenter

reducere ad actu ut est certu Er be:
Probat 2do secluso 2do Deus n pt esse requisitu essentiale creatarum ad 154
existendu nisi creata sint possibiles Er be ans pbat Deus n pt esse
requisitu essentiale illi ad existendu qd n pt existere sic n pt esse requisi
tu essentiale ad existendu qz alteri Deo hymere be q. alias et esset
~~et n esset~~ et n esset requisitu essentiale ad existendu illi qd n pt exi
stere q. qd n potest simpliciter existere n pt requirere Deu ad exi
stendu nec Deus requirit ad eius existentiam.
Probat 3tio secluso nullus casus possibilis abintrinseco possibilis est osten 155
dibilis in quo existat et det ompotens Dua et n sit possibilis cre
ata Er connectit be Ansequens pbat eo ipso qd nullus casus sit osten
dibilis in quo det ompotens Dua distincta a creata possibilit n
det creata possibilis eo ingm ipso connectit cu possibilitate creata
Ergo si be ans pbat eo ipso qd nullus casus est possibilis osten
dibilis in quo det unu existens distinctu adaequate ab al
tero et n det illud alteru existens eo ingm ipso unu connectit
metapce cu alio Er ead ans pbat Unicu est signu con
nexionis metapce unius distincti cu alio qd nullus casus possi
bilis abintrinseco sit ostendibilis in quo det unu n dato al
tero ut patet in unione respectu extremorum unibilium vel
actu vitali respectu principii.
Dices ostendendo casu scilicet casu quo creata fieret im
possibilis ptc m daret Deus et n daret possibilitas creaturae
Rsp m negando suppositu qd hic casus sit possibilis Unde n
obest connexioni reali casus hymericus ut pote fictitius alias nul
la connexio poet pbari posset m. quispia dicere qd si p impossibile
maneat actus vitalis et pereat potea eius pductiva qd ingm ma
neret adhuc actus vitalis Er: n connectit cu suo principio ide
dici posset de creata respectu Dei. 3/
Confirmat 1o Quoties nullus est casus abintrinseco possibilis 156
pcise naturalit in quo unu sit et n sit aliud toties illud connectit
physice naturalit cu alio, Er em quoties unus casus est possibilis
metapce abintrinseco in quo unu sit et n sit aliud toties
illud unu connectit metce cu altero ans patet oi inductio
ne eg in igne respectu caloris in aqua respectu humiditatis
Ssequa em pbat paritas.
Affirmat 2o Scientia simplicis intelligentiae Dua connectit
metapce cu possibilitate reru ut oes docent Er etia Deus et ompotentia
eius siquidem hac realiter adaequate identificantur sibi.

Adverte qd connexioni Physicæ n obest casus realis contraventionis Divinitus factæ ut in simili dixi in Physica de dependentia mõdi a formis. Multo magis connexioni Metphcæ n obest casus mere fictitius ablaonis impossibilis possibilitatis creaturarum.

156 Neq dicas verũ qd esse qd in quocunq statu dat Deus eiusq oipotea dat et possibilitas creatæ sed n ex eo quasi Deus ex pdicatis suis intrinsecis illa inferat, sed ex eo põq qd, aliunde, creata p involvat contradictionẽ. Sed contra est 1o restaurat argmtũ quoties nullus casus ẽ ostendibilis abintrinseco possibilis in quo sit unũ et n sit aliud toties unũ infert aliud ex pdicatis suis intrinsecis ut patet omni inductione Ergo &c. Contra est 2do. Deus ẽ oipotens essealit ergo infert possibilitatẽ creatæ ex pdicatis intrinsecis, vão consequentiæ q. eo ipso q. dat potea in Deo intrinseca ad producere Creaturas, creatæ posint pduci potea m pductivæ ad aliqd dbet respondere potea passiva ad idẽ in eod ordine ut supra diximus Tu q. esse oipotentẽ essealit et inferre possibilitatẽ creatæ ex pdicatis intrinsecis st oino idẽ sicut esse essealit aal raõnale et inferre possibilitatẽ sensaonũ raciocinaonũq ex pdicatis suis intrinsecis sunt omnino idẽ. Contra est 3o si Deus ex pdicatis suis intrinsecis n inferret possibilitatẽ creatæ sed solũ posset creatas pducere ex supposione qd illæ sint possibiles et pducibiles, tc n esset essealit absolute intrinsece oipotens sed tantũ esset necessario oipotens ex supposione sibi necessaria extrinseca sibi Ergo &c. Sequela pbat qdo corpus ex pdicatis suis intrinsecis n infert essealiter unitã sibi animã tc licet dici posset essealit animatũ ex supposione unitæ animæ n posset tn dici essealit absolute intrinsece aatũ Ita sicut licet paries albus sit absolute albus (quatenus ideo albedinis ẽ purificata) Ita licet sit albus necessario ex supposione cognitũs (quatenus necesse est esse ex supposione consequente) tn idẽ paries n est essealit albus eo qd conione albedinis n trahat ex essẽa sua seu n inferat essealit. Ergo pariter Deus. Et raõ ẽ q. conio illa hbret se mere p accidens respectu Dei licet sit necessaria aliunde.

Neq dicas 2do qd quamvis n det potea passiva in hymeris ad pduci tn Deus illas quantũ de se seu quo ad rectũ supptus pt pducere n qd absolute sed ex conione si essent possibiles. Contra est enim infero 1o Ergo n pt dari potea activa nisi illi correspondeat passiva 2do Ergo etiam Deus pt occidere se ipsũ peccare &c sed ex supposioe si hoc fieri possent. 3o Ergo et lapis quantũ de se hbet potea

Deu gliend pducendi Tu q posee aligd b odiene possibili e simpli cit. n posso q. est frustraneau posse ut dictu in Logica Er Ec

DICO 2. Possibilitas passiva intrinseca Creafaru nnectit essealiter cu Deo pata positive. 158

Rao est q ex una pte possibilitas passiva intrinseca creafaru n est ide cu oipotea Dei ut dictu hic ubi de possibilitte nro 20 Ex altera pte possibilitas reru ex se intrinsece infert essealit oipotea Dva Er Ec nsega patet q oe qd n e ide cu alio et ifert et pdicatis suis intrinsecis aliud essealit, nnectit cu illo. Ans em patet tu q n pt esse aliquis terming pducibilis nisi possit dari potea esq pductiva q potea passiva ad pduci dbet correspondere potea activa ad pducere sunt activa passiva ut supra dictu. Tu q nullq casq est possibilis ab intrinseco in quo det possibilitas creafo et n det oipotea Dei Er possibilitas creata nnectit mesprie cu oipotea Dva nsega pbanda ut supra.

DICO 3º. Possibilitas activa Caaru rdar s virtq pductiva ipsaru nnectit essealit cu possibilitte effectuu selectiva ipsaru proportionalorud et vicissim possibilitas effectuu pducibilis a causis rdis nnectit cu possibilitte activa seu virtute pductiva Caaru rdaru. 159

Rao est 1mi in q dat in Causis Creatis potea vera intrinseca pductiva certoru effectuu ut dictu in Physica nro 615 Er Ec nsega pbat potea pductiva s activa nnectit cu pducibilitte termini s cu potea passiva q. Universalit potea pductiva ad aligd debet respondere Ec ut supra in 1ma nclusione dictu. Tu q nullq e casq ostendibilis in quo det potea pductiva alicujq effectq et n sit possibilis effectq ut patet supra dictum.

Rao 2di est tu q potea passiva ad pduci s pducibilitas nnectit essealit cu potea pductiva q universalit potea passive dbet respondere Ec Tu q. alias illa potea passiva esset otiosa et essealit frustranea, Na nungm posset reduci ad actu. Tu q. Si possibilitas activa Caaru rdaru est essealit intrinseca inseperabilis a possibilitte effectuu pducibiliu et possibilitas effectuum a possibilitte Caaru tc nnectunt seiu ad invicd sed defacto Ec Er Ec

Objit 1º ctra 1ma nclusione juxta SS PP et Scriptura Deq ad esa oipotea n reqrit essealit absolute ullq creato esse Er Ec 160 Ans pbat juxta testimoniu horu Deq n indiget ulla creafa Na 2 Machabeoru 14 dicit Tc Dne universoru qui nulliq indiges, Et actone 7 N indigens aliquo cu det oibq vota et inspirationem Pterea Deq est sufficientissimq sibi ad esse Er Ec

sequa patet q regrere s exigere aliqd et indigere illo sunt ide Ersie. Rp, posse negari ssequa illo argumto 3º Ans, q. hoc snexio et exigea in Deo n pvenit ex imperfectione seu indigea sed ex pfectione et plenitudine foecunditatis ac virtutis Dve scilicet qd etia aliad distincta a se possit producere. Unde dico qd aliud sit regrere exigere pfertim ex pfectione alteru et aliud indigere altero Na hoc significat imperfectione qd res n poit existere absq altero v tanqm causa v tanqm sdicione essealit reqsita aut stingent existentia ut ignis indiget calore Sic em Pater eting regrit et exigit essealiter filiu n tn indiget illo nec dependet ab illo. Interim explico authoritt SS PP: Deg n reqrit ullius creatae esse actuale scedo esse em possibile nego Fundamtu explicanes ex pbaonibg solutionis Tu q idem innuit Luca 11 Non erit impossibile apud Deu omne verbu Ite Sapientia 11: subest enim tibi cu volueris posse.

161 Urgebis Deg n reqrit em esse possibile s possibilitte creaturarum, Ans pbat Deg n reqrit possibilitte creaturaru neq existente neq n existente Ergo Rp omisso antdnte distinguo sseqns Ergo n reqrit esse possibile s possibilitate in sensu affirmativo absoluto supta v n pscindente ab existea v n existea scedo supta in sensu pcisivo s negativo nego ssequa ac dico qd Deg cu illa possibilitte snectat qd verificat hanc ppsone: v creata existit v n existit, aut: si existeret n involveret stradictione, s breviq: creata n repugnat.

Adverto n ideo dicit dari hoc snexio in sensu pcisivo quasi ex pte objecti n detr sed ex eo: qd licet det ex pte objecti ut pote identificata Deo, tn n recte ista snexio enunciat p ppnes innuentes determinate absolute existea v n existea termini sed pog recte enunciat p ppnes pscindentes ab existea et n existea.

162 Instabis Deg n snectit cu existea creatae supta in sensu pcisivo Ergo nec cu possibilitte, hae m st sibi identificatae. Ans pbat si snecteret, tu vere dici posset sic: Deg snectit cu existea creatae sed hoc non Ergo, Seqla joris pbat qdo Deg juxta dicta snectit cu possibilitte creatae in sensu pcisivo supta tu vero est dicere absolute sic Deg snectit cu possibilitte emsi n addant isti tmini in sensu pcisivo supta Ergo emsi Deg snectit cu possibilitte creatae in sensu pcisivo suptae, tu verum dbet esse absolute dicere Deg snectit cu existea creatae qmvis n addant isti tmini in sensu pcisivo supto Rp nego ans pbaoni Seqla hujus pbaoni nego consequeam Disparitas est q. haec ppositio Deg snectit cu possibilitte creatar est exercite pcisiva, pscindit m. ab actuali existentia creatae Tu q n innuit absolute

existere creat

existere creaturam. Jū q. æqualet huic quoties Deus existit creata n repu
gnat n involvit contradictionem. Contra istam positio: Deus connectit cum existentia
creatæ n est exercite præscindens ab existentia sed post illam directe innuit
et significat supponenda quasi Deus ex suis prædicatis intrinsecus infe
rat et exhalet existentiam creatæ quod falsum est, igitur ut sit vera debet modifi
cari per additionem horum terminorum: in sensu præcisivo supra sicque faciet illum
verum sensum quoties Deus existit toties existentia creatæ est possibilis seu
n repugnat nec involvit contradictionem.

Addo quod connecti Deum cum existentia creatæ esset Deum opponi cum carentia
absoluta creatæ sicut itaque Deus n opponitur carentiæ creaturarum contingenti quia
illi potest existere usque sibi creaturant pt efficiat illa n connectit cum existentia cre
turarum. Contra connecti Deum cum possibilitate creatæ est Deum opponi contradi
ctioni creaturarum, Deus itaque sicut resilit semper contradictioni creaturarum ita
connectitur cum possibilitate creaturarum, et ista connexio n involvit ullam imperfe
ctionem in Deum sicut involvit oppositio cum chymeris aut sicut involvit
connexio cum existentia quæ ex se ut absolute positive offertur cum defectibilis adeoque
infert et Deum dbre esse defectibilem quoties terminus connexionis est
defectibilis toties et fundamentum est defectibile si terminus deficiat
in eo sensu in quo terminat connexionem fundamenti.

Urgebis Possibilitas creatæ passiva est in re existentia juxta no 163
stram sententiam Ergo si verum est absolute dicere: Deus connectit cum possibi
litate creatæ, tunc enim debet esse verum dicere absolute Deus connectitur cum exi
stentia creatæ. Consequentia patet quia quod quod dicitur de uno ex identificatis di
citur et de altero. Et si Ce. Nego retorquendo hujus propositionis: Deus existit
objectum est idem adæquate ac hujus: Deus n existit utpote contradictoriæ
Ergo si verum est dicere absolute Deus existit tunc enim verum debet esse di
cere Deus n existit. Directe præmisso Antecedente nego consequentiam idem
licet sit possibilitas et existentia objectiva quia tamen dictæ propositiones diversi
mode in illud objectum tendunt et diversis propositionibus æquivalent
Inde quamvis verum sit dicere Deus connectit cum possibilitate creatæ n
tamen cum existentia. Et illustratur in retorsione. Ad probationem consequentiam
tenet toties responsum alibi Resp distinguendo: Quid quod dicitur de uno di
citur de altero per eandem nec contradicentem dicitur æquivalentem propositionem conc.
si concedo antecedens per diversas quascunque propositiones nego ac dico quod quando di
citur vere de possibilitate quia scilicet cum illa Deus connectitur nisi loquendo
negative et præcisive sic: [illegible] quoties Deus existit toties creaturæ possi
biles sunt n repugnat tunc idem vere dici pt et de existentia sed per eandem
n vero per diversam propositionem ex ipsa [illegible] hanc quoties Deus dat toties crea
tura existit quia hæc propositio innuit actualem existentiam creatæ ut patet

absoluta affirmativa nec ꝓcisiva et ideo falsa.
164 Instabis em p eandē ꝓpnē ꝓ qm enunciat ɔnexio Dei cū possibilitte Creaturæ n enunciat ɔnexio Dei cū existea Creatæ Er &c. Ans pbat Deg in nullo sensu vero ɔnectit cū existea Creatæ Er &c. Ans pbat: si &c tc Deg dependeret in aliquo sensu vero a creatura sed hoc n Ergo &c Segla pbat: quid quid ɔnectit in aliquo sensu vero cū altero dpendet in aliquo sensu vero ab illo Er si &c.
Confirmat emsi oes Creatæ impossibilitarent adhuc Deg existeret q. Deo tribuenda sufficientia existendi em in casu possibilitatis ver Nā tc illa sufficientia esset major qm in casu possibilitttis. Nullo m fundamento dicit qd impossibilitta musca v culice dberet perire Deg ɔditor Universi Er &c. Rso nego singula eo ordine quo pbant
Ultimu retorqo sicut supra pro 160 Ex em Pater æterng siquid ɔnectit cū filio dpendet ab illo, Ite Er emsi Deg ɔnectit cū hac veritate objectiva: si mundg ē possibilis pt Deg eū pducere, tc Deg dependet ab illa v sciea simplicis intelligēd a possibilitte Creatarū sed hoc non Er &c Directe distinguo ultimū ut supra quid quid ɔnectit cū alio ex ꝓfectione seu ꝓcisē tangm terminog qm exigit et infert ex abundāa ꝓfectionis illud dpendet ab illo Nego Ans qd qd ɔnectit cū alio ex imꝓfectione v v tangm superiore v tangm cū causa v tangm cū ꝓregsito aut cū aliquo ɔtingente existente illud dependet ab illo in eodē sensu ɔcedo Ans et nego ɔseqā aedico qd illa ɔnexio dicit a Philsphis esse dependea qdo unū ɔnectit cū alio v tangm superiore et Causa ut Creata cū Deo v tangm cū Cāa aut ꝓregsito, ut Calor aut ignis B dependet ab igne A, aut ab applicaone sui ad passū v tangm cū aliquo ɔtingent existente ut ubicao Petri cū Petro. Cū itag oipotea Dīa n reqrat ita possibilitte creatarū imo ipsa sit veluti Cāa et Ima radix ois possibilittes intrinsecæ oiū verū ꝓinde n dependet ab illa sed ꝓcisē ɔnectit cū illa ex abundāa ꝓfectionis suæ sicut ɔnectit sciea Dīa cū ista &c habēa objecti v potea annihilandi reū cū existea rei qm anihilet
165 Confirmaonē pariter distinguo: in fundamento dictorū in Logica si oes Creatæ impossibilitarent loqndo in sensu directo Deg adhuc existeret et simul n existeret ɔcedo, ꝓcisē existeret nego dictū sigd est in Logica qd hæi sit dbilitas et nata ꝓpriis assumentis ꝓ objecto aligd impossibile q ex illa supta in sensu directo objectivo ꝓ qd possit hic ab oppositis sumit nil determinate ɔcludi ac inferri posset nisi duo ɔtradictoria. Ad raonē am assupti dico qd sufficientia Dei ad existendū in statu possibilitatis Creatarū sicut et sui n solū n ɔpot ꝓor sufficientia, sed cm est sufficientia ꝓrsg nulla ꝗ hymerica

Objicit

Objicit 2° Deus ex nullo predicato suo essentiali exigit possibilitatem 166
passivam intrinsecam creaturarum Ergo &c Ans probatur Si Deus tale exigeret
ex ratione utique oipotentiae suae, sed hoc non Ergo &c Nor probatur oipotentia
Dva non trahit essentialiter seu ex essentia sua infrustrabiliter possibilitatem
creaturarum tanquam terminum absolutum foecunditatis et perfectionis suae
Ans probatur Si traheret sic tale Deus non posset esse oipotens quin creaturae
sint possibiles sed hoc non Ergo &c Nor probatur Intantum Deus non posset
esse oipotens quin creaturae sint possibiles inquantum recta esset
haec consequentia: Creaturae sunt impossibiles ergo in Deo deficit oipotentia
sed non est recta haec consequentia Ergo &c. Respondeo nego singula ut probantur ulti
mi nego causale quia utitur argumentis ductis ab impossibilitate creaturarum
tantum in sensu directo objectivo sumpta ad probandam connexionem Dei cum
possibilitate passiva creaturarum Hic enim res est de connexione non pure
logica et formali quae inter ipsos conceptus solet intervenire sed de connexio
ne reali objectiva id est in ipsis objectis sita nostra enim causalis ut
patet ex supra dictis posita est haec: Intantum Deus cum sit essentialiter
oipotens non potest essentialiter existere quin creaturae essent possibiles, inquan
tum recta est haec consequentia Deus potest producere creaturas possibiles intrinsece
Ergo creaturae sunt intrinsece possibiles ad produci, vel: Inquantum nullus est
casus possibilis ab intrinseco ut existat oipotentia Dva et non sint possi
biles creaturae. Addo quod illa ab oppositis data causalis potest esse recta
et vera in sensu passivo logice et reflexe dicendo, non tamen in sen
su absoluto directo objectivo physico ac reali prout hic sumitur, ad
metaphysicam enim pertinet objecta scrutari non voces ac terminos rimari
et ideo colligendum est ex dictis in Logica ubi dictum utrum et quomodo
aliquid sequatur ex impossibili.

Urgebis enim logice ac in sensu reflexo non est recta haec consequentia
Ergo &c Ans probatur Intantum esset recta, sicut et aliae argumenta 167
procedentia de impossibili Inquantum oipotentia Dva per terminum virtutis suae
haberet sola possibilia sed hoc non Ergo &c Nor probatur oipotentia Dva
quantum de se est productiva etiam impossibilium Ergo &c Ans probatur Tum quia
nil vetat tribuere hanc potentiam Deo Ergo &c. Tum quia 2° etiamsi creaturae na
turali in aliquo casu fiat effectus naturaliter impossibilis tamen adhuc non
est necesse perire causam et potentiam naturalem ipsius productivam sic ab
scissa utraque manu musici impossibile est illi naturaliter citharam ut
ante pulsare et tamen per hoc non amittit potentiam naturalem ludendi, vel si homini
utrosque oculos erueret Ergo &c Tum quia 3° etsi nullum posset esse ens ama
tivum boni et fugitivum mali tamen adhuc bonum quantum de se est amabile

malum odibile Ev pariter Tu q 4to ois Sciea Dvā hbet p termino em impossibilia Ergo et oipotea. Tu q 5to S. Thoās pte 1ma qu: 25 arti: 3 in Corpore sic agit: quod implicat in se esse et non esse simul hoc oipoteo n subditur n pp ter defectum oipoted Divinæ sed q. n pt hbre raone factibilittis neq possibilittis Ev juxta S. Thomā em q implicant hbet Deg potea, Sanctg etiam Anselmus lib: 2o Cur Deg hoō, sic quodammodo agit quoties cumq dicit Deū n posse nulla in Deo negat potestas sed inseperabilis signat supremam et fortitudo nā hujusmodi locuo usitata est ut dicat res aliqua n posse n quoniā in illo sed q in alia re est impotea. Ergo Ec

168 Respondeo negando singula tu q. 1mū pariter nego ostendunt m pbaones sclusionis quid vetet admittere 2ficta illā potea quantū de se Itine adstruendo illā potea hymericā n modo n 2mendat nec auget Dei pfectio sed pot illi plurimū derogat cū Deo adstruit aliqua potea ridicula et frustranea q sit prsq irreducibilis ad actum Simile m esset huic si ego pariter dicerē dari in Deo potea quantū de se originativam 4tæ persone Trinittis q mvis illa sit impossibilis 2to potea pductivā alteg Dei interfectivā seu sublativā 2sentis q mvis hæ sint hymerica 3to dari in Deo potea quantā de se pductivā creaturæ incognoscibilis q m quid Deg qntū de se poet cognoscere sed illa nullateng posset cognosci. Ad 2dū tu q. Rso negando suppositum qd poted nafali specificative supltæ effectg qui fuit aliqua vera raone impossibilis posset evadere in eād raone possibilis sicut m poteg nafalis effectg fuit proxime possibilis, n nisi in circumstaa eiū reqsitorū et carea ois impedimenti nungm vero illi fuit possibilis in defectū alicujg reqsiti ita in casu talis defectg semp illi manet impossibilis: v certe qua raone effectg evadit nafalit impossibilis suæ causæ eād raone quoq causa amittit potea extrinsecā ad ipsū sicut m effectg 2dū se n evadit specificative entittive impossibilis sed solū quo ad circūstaas ita quoq potea specificative talē n amittit sed non nisi quo ad circumstaas.

Addo longum fore distrimen int effectū qui n nisi ab extrinseco et sub 2dione pure est impossibilis ac int effectū qui ab intrinseco et absolute est impossibilis nā illa 2ditio absolute purificari potest, 9

Ad 3tiu Tu g. Rso distinguendo Etiamsi nullu ens &c tn adhuc bonu esset amabile et simul n esset amabile, Ite malu esset et n esset odibile, ccedo esset Pcise nego Rso alt negando suppositu qd sit possibile nullu esse possibile amativu boni et fugitivu mali Ite nego suppositu, qd ex supposcone impossibili evidenter tali apud oes v. salte dissentantes in sensu directo objectivo possit aliqd determinate ccludi Pt. mera) ctradictione v argu-tiva v formale.

Ad 4tu Tu g. Rso nego ans in fundamento dictorum de impossibilibus, ubi em diximg tn et quodo Deg cognoscat impossibilia, Pcersim cu ois cognicionis objectu ee qd reale diximus.

Ad 5tu Tu g Rso Pmissa authoritte nego ccega, Sancty Thoas et Anselmg intelligendi: n qd Deg hbeat potea respectu impossibilii illa positiva, sed qd, n ab impotea Dva dici dbent talia veru a suis Pdicatis ctradictoriis g essealit involvunt. S. m. Thomas diserte ayit: ea q ctradictionem implicant sub Dva oipotea n ctinent q n possunt hbre raonem possibiliu Er Deg n hbet potea respectu impossibiliu, alias em hbret respectu alterg Dei, objecti incognoscibilis Pterea videndi texty in Logica disser: possli: a nro 110.

Obijut 3o Etiamsi oes create impossibilitarent tn infinita foecunditas Dva subsisteret Er &c Ans Pbat: Tu g. 1o rao foecunditis Dvd sufficient stat qd pater generet filiu spiret uberq Spiritu Sanctu q foecunditas infinities major est, qm posse Pducere oes creatas, Tu g 2o emsi hircocervg n posset a Deo Pduci tn adhuc subsistit foecunditas Dva. Tu g. 3o terming involvens ctradictione n est terming foecunditis Dvae sed creata impossibilitta est terming involvens ctradictione Er &c Tu g tto emsi dies hesterna heri possibilis, hodie sit impossibilis ad Pduci tamen Deo n decedit Pdicatu esseale potentis Pducere diem hesterna neq minuit eig foecunditas Ergo &c. 169

Rso 1o distinguendo ans ut supra scilicet tc foecunditas Dva subsisteret et simul n bsisteret ccedo Pcise subsisteret nego Rso 2do negando suppositu qd create possint impossibilitare et qd ex supposcone impossibili in sensu directo possit aliqd detminate ccludi. Ad Tu g 1mu Rso distinguendo: Rao foecunditis Divine ad intra sufficienter stat ccedo foecunditis ad extra nego Addo qd rao foecunditis Divine ad intra et rao foecunditis Dvae ad extra sunt ide realit igit, sicut illa est indefectibilis vere realiter ita et hec est indefectibilis realiter. Vel si hec finget deficere per impossibile etiam illam per eandem fictionem deficere necesse est semper. 170

Ad 2du

Ad id 2um q Rx. scesso antecedente nego ssegam Disparitas est q. hircocervq est inde intrinsece absolute impossibilis adeoq n est necesse dari potea pductiva ejus q extra creata q supponant impossibilitari et intrinse absolute possibiles Ergo debet dari potea pductiva ipsaru q hoc postulat sceptq omnipotea Dua pfectissima ut scilicet sit potea Dua pductiva possibilitat intrinsece absolute.

Ad 3tiu Rx distingvendo termins involvens stradictione vere intrinse absolute n est termins fecunditatis Dua scedo involvens nnisi ficte et p hypotesim stradictione nego q ejq modi suppositio in sensu directo objectivo sumpta apta est ad asserendu utriuq. stradictoriu similiter distincta nove nego ssegam.

Ad 4tu Rx transmisso antecedente nego ssegam q. in antecedente nil fingit impossibile seq in ssegnte. Dies q dies hesterna sicut nuper fuerat possibilis p heri n p nuper ita hodie est possibilis p heri n p hodie. Addo qd haec ppono: Deq pt pducere diem hesternam p heri hbet hunc sensu Deq hbet eande omnipotea hodie qm habuit heri qd est veru et nulla involvit stradictione extra in hac ppne Deq impossibilitta musca pt pducere in statu impossibilitatis p statu possibili, involvit hymera ex quo duo sequnt stradictoria nam impossibilitta semel musca omnis statq ssegns hanc impossibilitatem est impossibilis n possibilis.

1 Pro reliquis nota 1o In hypotesi impossibilitataru creaturaru Deq neq debet perire objective determinate neq non perire Ratio est, q. ex supposione impossibili in sensu directo objectivo neutru ex stradictione se solo determinate pt inferri sed ambo simul, p inde in hypotesi impossibili subtamis impossibilitti creatarum neq hoc infert qd necesse sit perire Deu hic in indefectibilis est et summe necessary sexistendo neq em seqt Deu pmanere seu n perire q. in Deo ndat potea ad actu impossibile scilt ad existea in hypotesi impossibili alioquin dica qd det in Deo vera potea ad coexistendu alteri Deo &c ut supra sed pog sequit utruq simul scilicet perire et n perire manere et manere.

Nota 2o juxta sicut termins snexionis scilicet possibilitas creaturaru est indefectibilis absolute ita et fundamentu hujq snexionis scilicet Deq est indefectibile absolute. Si tamen hoc hypotesis sumet in sensu directo objecto illaq impossibilis, tunc sicut possibilitas creata ita et Deq periret et non periret qd si in sensu reflexo formali accipiat tunc dico ad effectu possibilitatis creatam deficere et Deu quatenq in sensu reflexo recta e hoc ssegntia judicas terminu n esse pducibile ab omnipotea Dua, Ergo judicare debes qd omnipotea Dua n sit pductiva illiq termini ut pote impducibilis.

Nota 3o solent adversarii dicere qd det in Deo realiter absolute et

potēa intrinseca pductiva qntū de se impossibiliū sed sub sdi tione si hae ex impossibilibq evadant possibilia Unde dicunt qd nec Deq regrat possibilitte creaturū sed id grate asserit ut patet ex su pra dictis. Tū q posset similit affirmari qd in Deo qntū de se sit vera realit impotēa ad pducendas creaturas sed sub sditione si illae ex impossibilibq evadant impossibiles. Tū q stante pfato sensu n posset pbari qd em creata existens snectat cū Deo Nal [...]iter dicā qd qmvis hic Deq deficeret adhuc creata posset sser vari ab altero Deo et cū illo snecti sub sditione si illa ex impossibi li fieret possibilis.

Nota 4to qd snexio Dei cū possibilitte creaturū est intrin seca ipsi Deo n extrinseca q ut ostensū in pbaonibq sclusionis dicta snexio fundat in ipsa illq potēa activa, q cū sit essealiter originativa creaturū pinde sinfert necessario possibilitte ipsarū q[...] qd eadē snexio est realit actu necessario existens sicut ipse Deus.

Nota 5t omnis sciea Dīa snectit cū omni scibili pporciona to. nepe sciea simplicis intelligeā cū possibilibq et impossibilibq in sensu vulgari suptis, sciea media cū futuris sdonatis, sciea visionis cū existentibq absolute. ut Theologia docebit et nos innu imus in Logica de veritte ppōnū de futuro tū in Physica de pre determinatione.

Nota 6to Dīq intellectq ē essealit detminatq ut sciat deter minate qd qd essealit sinfert ex ōipotēa v aliis attributis Dīis adeoq ut sciat oēs creaturas possibiles et oēs hymeras impossibiles n est tn detminatq ut sciat detminate existēa sTingentem hujus objecti neq sinfert detminate exitēa hujq mundi scibile esse sciea visionis inde tn n seqt qd em ōipotēa Dīa n inferat creaturas possibiles esse pducibiles Tū q denominao scientis hoc objectū sTingens v exi stēa hujq mundi pōq qm n existēa n est pfectio simplicit simplex et necessaria in Deo Tū q denoao scientis existēa mun di si hic desiliat satis spensat p denoaone scientis n existere hunc mundū sicut denominao libere volentis spensat p deno minaone libere nolentis jā am denominao oia potentis est denoao necessaria neq spensari pt p denoaone nil potentis

Addo 1mo qd Deq sit indifferens ut denominet v sciens dari mund v sciens n dari n est am indifferens ut denominet oipotens v non denominetur omnipotens.

Addo 2o Intellectq Dīq n snectet cū peccato Petri q. hic in suppone possibili potuit esse quin fuisset peccatū ejq extra

Omnipotēa Divina nunqm esse potuit, quin fuerint possibiles Creaturæ
Nota 7 Deus onectitr ēm cū possibilitte peccati Creatæ q necessario dat in Deo potēa pmissiva et ɔdonativa peccati q essealit infert possibilitte peccati neq tn inde seqr qd Deus amaret possibilitte peccati Sicut qmvis x oppositos saltē vagē et indetminati Deus onectitr cū possibilitte v impossibilitte peccati, tn n̄ amat vage utrūlibet ḡsto ēm si onectitr cū eo qd peccati possibilitas si dari [illegible] implicet q sit impossibilis tn hoc n infertr inde qd amet possibilitte peccati sub ɔditione, Unde possibilitas peccati n est necessaria ad existēā Dei pmodū Cāe aut pregsiti aut ɔplementi Deum intrinsece pficientis sed ad sūmū est necessaria p modū tmini necessario illati ex Dīa existēa, Talis aūm tminus n̄ dbet oino amari. Sicuti n̄ amatr qmvis eodē sensu est necessarius ad existentiā libertatis Creatæ qm Deus amat.
Nota 8 Etsi multo in sensu directo pfsus videtr dici qd Deus opponatr Metpce impossibilibus usitata tn in authoribus locutio est qd Deus em onectitr cū impossibilitate impossibiliū put in sensu vulgi sumuntr.
Nata ultimo stra essertū nostrū 3tiū hoc argmtū Causa cū illo tantū onectitr qd pt pducere sed possibilitte effectus n potest pducere Ergo n̄ onectitr cū illa, Distingvenda est minor Cāa n pt pducere possibilitte actuata effectus nego pura ɔcedo Ac dico qd onectatr cū possibilitte effectus n necpsise pūra necpsise actuata sed abstracte psive sūpta aut negative et ɔdiōnate exprimibili.
§ 2dus
Utrū omnia possibilia connectuntr secum adinvicem?
Pmissis pmittendis tū hac a ppio qstione tū alibi dictis.
Dico Omnia possibilia essealit intrinsece saltē mediate onectuntr seu adinvicē, onexione suo statui pporcionata
Dixi saltē mediate q. hoc onexio non est imediate, sed raone 3tii scilicet Dei cū quo oīs Creata imediate onectitr. Quidam sit onexio imediata, quid mediata! dictū supra. Dixi 2do onexione suo statui pporciōata, q sicut possibilitas Creatarū n existentiū actu realit Physice absolute non existit, ita et onexio n̄ est qd absolute realit existens in entitte sua, sed n nisi v negative qd oīa possibilia n repugnant v ɔdiōnate si unū eū possibile est possibile alterū si unius pdicata n involvunt ɔtradictione nec alterius.
Rao aūm pt supra datas raōnes onexione causæ cū possibilitte effectus.

et viceversa est 1o Possibilitas vg hnis et lapidis cnectunt secu invicem saltem mediate et sic de aliis Ergo &c Ans pbat. Possibilitas hominis cnectit essentialit metpcè cu Deo, Deg am essealit cnectit cu possibilitte lapidis ut supra dixi Ergo &c Csega videt manifesta qqd est Metpcè cnexu cu fundmto cnexionis metpca est em metpcè cnexu cu termino ejgd cnexionis metpca ut patet ex inductione Ergo sic &c. Ratio est 2do, q nullg e casg ostendibilis possibilis ab intrinseco in quo vg hóo sit possibilis et n sit possibiles vg lapis Er: ho possibilittes cnectunt secu adinvicem.

Objicit 1o Si oia possibilia cnecterent secu tc vg Petrg cnecteret cu possibilitte vg n existedi s carea sua sed hoc non Ergo &c Nor pbat: si cnecteret tc recta esset haec csega Petrg existit Er pt defi: cere sed n est recta Er: &c Nor pbat: si recta esset illa csega tc dbret ee em recta ista: Petrg n pt deficere Ergo deficit seu n existit sed hoc non Er &c Csega joris patet q. justa legé Dialeca valet csega ab opposito s ctradictorio sequentis bona ad oppositu Antecedentis, Nor em manifesta q. nulla est csega a negaone potentia ad affirmaone actg. Rso pmissa cmi argmti jore q. id nnisi valet in sensu vulgari n dant em nec st possibiles negaones objectivae in sensu stricto Nego minore 2di argmti pariter nego nore 3tii distinguo segla joris si &c tc em ista esset recta Petrg n pt deficere Er deficit put tendit in sensu reali objectivo directo transeat na sic csegns dbet huic pog aequivalere Er deficit et simul n deficit si am pcise deficit q Ans involvit ac supponit Impotea hymerica deficiendi in Petro sic &c tc &c put tendit in sensu formali pcisivo distin: Accipiendo Ans in sensu pure negativo negante omne potea et nil supponente positive cedo Accipiendo Ans in sensu n pure negativo sed partim affirmativo supponente vera potea nego jore, Similit expedita Nore nego csega distinctionis termini patent tu ex dictis in Logica tu alibi: Ad raone ultima Noris dico: qd a negaone vera potea n valet csega ad affirmaone actg vg sic: hóo n pt volare Er: volat, n pt scribere Er: scribit, q: ista potea st distincta ab actu deficiente Valet tn csega negaone potea falsa et inv[...]ente duo ctradictoria ad affirmaone actg, ita tn ut simul valeat et ad negaone illig scilicet ad duo ctradictoria na ex impossibili seqr qdlibet in sensu directo, Porro hoc Ans: Petrg n pt deficere est falsissimu q supponit in Petro po Impotea deficiendi cu pog tn illi identificet potea deficiendi na est

Ens creatum adeoq esse aliter defectibile.

174 Objicit 2º Si ōia possibilia connecterent secū tc negata uniꝰ possibilitte dbret negari saltē mediate arguitive possibilitas alterius sed hoc non Er &c Nor pbat negata possibilitte alterꝰ vg Petri pt affirmari possibilitas alterꝰ vg Lapidis aut qd multo magis est possibilitas Dei Er &c Ans pbat: In oi ppne disjunctiva vera a negaone uniꝰ membri disjunctionis recte arguit ad affirmaone alterꝰ membri ejusd disjunctionis ut lex Dialectica dicit adeoq posset sic quis arguere v Petrꝰ est possibilis v lapis est possibilis, aut v Petrꝰ est possibilis v Deꝰ est Possibilis sed Petrꝰ n est possibilis Er: lapis aut Deꝰ est possibilis, Subsumit Nor sed tc negata possibilitte Petri affirmaret possibilitas alterꝰ scilicet lapidis v Dei Er &c. Rp retorqndo Ergo em recta hōc argumentatio: Vel actꝰ vitalis Petri existit v Petrꝰ existit sed Petrꝰ n existit Ergo actꝰ vitalis Petri existit. Directe distinguo 3tū argumenti jorē in oi ppne disjunctiva vera a negaone uniꝰ membri recte arguit ad affirmaonē alterꝰ membri s ptis disjunctionis qdo una pars connectit cū altera metpice Nego, qdo n connecit transeat. Et rao negati est q qdo duo disjunctionis membra connectunt seu metpce in una pmissa, et in minore negat unum tc Nor falsificat jorē q negando expsse unū membrū negat et aliud illatū Et sic ista minor, Petrꝰ n est possibilis, negat possibilitte Petri expsse, illative em negat possibilittē lapidis aut Dei hōc enim secū connectunt Ergo ex illis pmissis ut pote pugnantibꝰ quo ad veritte n pt inferri cclusio affirmans possibilitte lapidis aut Dei quia tota cclusio nitit in simultanea veritte pmissarū. Præterea hic syllogismꝰ in nulla pt esse figura. Nā qum̄ es una ex pmissis est negativa em cclusio dbet esse negativa ut pote seqns debitiore partem. Hinc in oibꝰ modis arguendi disjunctionis advertendū est: An membra dividentia totū n sint plura pter duo, Itē an sint secū connexa aut saltem unū sit connexū cū altero et ultimū hoc negat in minore tc m n recte arguet affirmando alterū ut patet in retorsione, Itē utrū sint opposita illa membra divisionis, aut saltē unū opponat alteri Et si fundamentū opposionis neget in Nore tc em n erit recta illaō affirmans aliud, vg Vel existunt duæ qntittes v secū penetratæ sed n existunt Ergo sunt penetratæ, Itē videndū utrū disjunctiva jor, sit vera raone uniꝰ tantū extremi tc m si hoc negabit in Nore n bene affirmabit in cclusione alterū vg Vel Josephꝰ scribit v hora 4ta existit.

Sed Joseph n scribit Et hora 4ta existit.

In oibq his casibq advertendu veritas noris admissa destruit veritte
noris pinde ex illis male infertur ssequens qd inniti dbet simultanea
veritti pmissarum. Quod si semel admittat veritas simultanea hymerica
talium pmissoru tc dicend qd ex illa seqt et dilusio et dilusioni cide
stradictorium nã dato uno absurdo cætera accidunt.

Nota qd sicut possibilias diximq seu snecti saltẽ mediatè ita 175
et de impossibilibus suptis tn in sensu vulgari idẽ esto judiciu
et hæc rao est ob qm unu impossibile in certo sensu infert alioru
quare si ex impossibili absolute poet aliqd fieri possibile tc
Deo accederet aliqd pdicatum qd in eo aliqa fieret mutao intrinse
ca. nã Deq ex impotente rẽ illã pduceret, fieret potens et pdi
catu, cm potentia est reale identica rei. Itera censeri pt qd creata cm
snectat cu impossibilitte hymeraru nã si creata altera fieret impos
sibilis tc ssegnt et Deq fieret impossibilis adeoq et illa creata vg
Petrq Jtẽ si hymerã fieret possibilis tc et Deq fieret impossibi
lis.

APPENDIX

Reliquaqsita de Deo expediunt.

Quærend hic esset 1o An oipotea Dvã sit pductiva in totq 176
plurit creaturarum in quacunq specie syncathegoreaticè infinitaru
imo et utru possit em infinitum cathegoreaticu creatu in aliquo
genere quantitatis pducere? Ad qd hbet responsio in Physica
generali de Infinito tu syncategorematico nro 133 et infra.

Quærend 2o de Deo creante seu in quo ssistat actio Dvã creativa
cujq parit resolutio pensenda ex dictis in Physica generali ubi de 177
actione creativa nro 688 et 691, 693.

Quærend venit 3 de deo sservante et scurrente seu inquo ssistat
actio sservativa Dvã ac scursq simultaneus cu causis 2dis qd parit 178
resolvend ex Physica generali ubi diximq, an creatæ essealit imedi
ate dependeant a Deo tal in imo qm 2do pduci seu conservari
imo et inoperari et qd Deq n p distincta actione a creatis scur
rat. nris 553 550 568 et alibi.

Dictis in Physica addo 1o qd actio creativa est pductio tã ex ni 179
hilo sui qm subjecti seu rei n existentis tã in se qm in subjecto ex parte enti
seu independent a bjecto et utru [illegible] possit smunicari puræ creatæ seu utru
creata possit esse causa principalis v instrumentalis creaonis rigorose talis.
Alligenda ex dictis in Physica generali nro 691 nã creao latiq accipi pt
p pductione imediata a Deo tanqm creatore pfecta qmvis sit n independens
a subjecto sic juxta nonnullos formæ colorii dicunt esse concreatæ cu materia
qmvis juxta aliquos dicant esse eductæ ex materia.

180 Addo 2do qd conservao rei est productio rei quo ad 2 esse ut Physica diximus nro 494 seu est actio dans esse 2do rei praesuponens ante se priorem actionem dantem 1mo esse et 1mo producentem. Haec conservao alia est positiva et directa, alia negativa et indirecta. Tandem conservao Dna qua essealit indigent oia creata aequalet 1mae productioni ita ut sicut 1ma productio pt esse v creativa stricte, v productiva ita et conservao, unde conservao creativa est continuata et minime interrupta creao et haec a nullo principaliter alio praeter Deum provenit, seu est et debet esse a solo Deo absq adjutorio causae 2dae. Conservao autem eductiva sive alterativa sive generativa est continuata s n interrupta eductio s alterao generao, licet haec qd est imediate essealit a Deo sed n semper solo totaliterq ita sicut et 1ma productio.

181 Addo 3o qd Deus concurrens essealit imediate ad oes actus caarum 2dorum concurrit etiam sic ad peccatum nec tn pp id est caa et author per se peccati ut dictum in Physica generali nro 557, 560 ubi dicta diligenter hic recollenda. Concursusq hic Dei in actu 1o aut in actu 2do quid sit dictum ibidem nro 552.

182 Addo ultimo qd sicut 1ma productio ita et conservatio 1mo et concursus laus ad 1mo sit suma graa Dna gratis data siquidem ut dicit Deus nulli est debitor. Quare ne illam in vacuum accipere aut qd pejus est ingrati sibi videamur expedit essealit ut fatiscentem jam in suo cursu praesentem laborem non ad alium scopum et terminum promoveamus nisi ad quem ab ipso exordio adusq omni nisu ac studio contendimus scilicet: Ad M D G B M V M Honorem.

L S D

Metaphysica

Stanislai Konarski manu propria

Philosophi

In Calissiensi athenaeo

Scripta Consumati

~~Partitio operis~~

?

[illegible]

